

Slovenija le ena rizična skupnost?

V Posavju že dolgo ponavljajo zahtevo po eni rizični skupnosti zdravstvenega varstva v Sloveniji. Na to misel jih navaja vrsta stvari, med katerimi omenjajo tudi pomanjkanje solidarnosti. Menijo, da regionalne skupnosti ne potrebujejo, če jim nihče ne prisloži na pomoč. Regijske solidarnosti žal ni. Razen tega je razcepljenost prav v Posavju ena izmed ovir za enotno organizacijo zdravstvene službe.

Za sedaj je ostalo pri starem. Krški zdravstveni dom se je priključil Novemu mestu, zdravstvene ustanove v sevniški in brežiški občini pa so podpisale pristop v celjsko SOZD. Seveda pa ti sporazumi kljub temu ne izključujejo medsebojnega sodelovanja.

Komisija, ki proučuje možnost za skupno posavsko zdravstveno organizacijo, v kateri bodo zdravstveni domovi, lekarne in bolnišnica, še ni prenehala delati. Za sedaj bo pripravljala najprej ustanovitev skupnosti zdravstvenih organizacij v regiji, potem pa bo ta skupnost lahko nadaljevala njeno delo in načrtovala obliko bodoče zdravstvene organizacije. Seveda bi bilo tudi njeno delo olajšano, če ne bi v Sloveniji imeli devet regionalnih skupnosti in devet različnih politik, kot pravijo v Posavju. V zahtevi po eni rizični skupnosti v republiki Posavje ni osamljeno. Enako mislijo tudi v Celju in morda še kje, žal pa do sedaj predlog ni našel odmeva.

J. T.

NOV MOST ŽE NASTAJA. Kako potreben je Novemu mestu nov most, zgovorno pričata posnetka, narejena isti dan ob istem času: 23. februarja ob 8.30. Prometna gneča pred vstopom na most in pa začetek gradnje novega mostu pri Ragovem. Dela za novi most so šele na začetku, upamo lahko le, da bodo hitro potekala. (Foto: Ria Bačer)

Prava mera za odkrito kritiko

Sevnica: budna ocena volilnih konferenc osnovnih organizacij ZK

V ponedeljek, 22. februarja, se je sestala občinska konferenca ZK v Sevnici, na kateri je sodeloval tudi Franc Šali, član izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS. Ocenili so volilno konferenco osnovnih organizacij ZK, aktivnost v občini v minulem polletnem obdobju in naloge po V. seji CK ZKS.

Za celoten potek konference je značilna kritičnost, ki ni imela namena rušiti in vnašati malodušje. Sekretar komiteja občinske konference ZK Jože Bogovič je podal temeljito analizo dela osnovnih organizacij, kjer so že pred 5. sejo CK ZKS uveljavili redno sestajanje in tudi redne stike z občinsko organizacijo.

Komunisti so na volilnih konferencah povsem določno govorili o težavah. Večina nalog, zapisanih v akcijskih programih, je bila uresničena. Ocenjeno je bilo, da komunistom ni tuje delo v drugih političnih organizacijah.

V razpravi so dosti govorili o pomanjkljivosti v delu delegacij za upravljanje interesnih skupnosti, kjer so sklici skupščin dostikrat ne sklepni. Nezačuden je bil tudi delom delavskih kontrol. Predlogi so za odpravo nedelavnih članov ob hkratnem opozorilu, da je treba predhodno oceniti razloge za neaktivnost. Tovariš Franc Šali je opozoril na večjo odgovornost članov občinske konference, saj je bila cela na seji konference prisotna komaj dobra polovica članov.

A. Z.

PLAKETE PODELJENE

Na slavnostni seji ob letošnjem občinskem prazniku občine so prvič podelili plakete občine Črnomelj. Žirija se je odločila, da kovinsko plaketo, na kateri je upodobljen umetniški relief, vklesan na domu kulture v Črnomlju, kjer je bilo pred 32 leti prvo zasedanje SNOS, podeli Francu Leskošku-Luki, katerega delo pred, med in po vojni je tesno povezano z Belo krajino, za katere napredek se je vedno zavzemal; tovarni kondenzatorjev Iskra iz Semiča, ki je v veliki meri zaslužna za razvoj kraja; gimnaziji iz Črnomlja, ki jo je 1944 ustanovil SNOS in je bila med NOB edina partizanska gimnazija na osvobojenem ozemlju in katere prvi maturanti so bili partizanski borci; Janezu Žuniču, bivšemu predsedniku okraja in občine, za njegov velik prispevek h gospodarskemu napredku občine; in Janezu Kramariču za uspešna prizadevanja na kulturnem področju v črnomaljski občini.

Ob letošnjem občinskem prazniku so prvič podelili najvišja občinska priznanja – plakete občine Črnomelj. Na slovesnostni seji vseh zborov občinske skupščine in izvršnih organov družbenopolitičnih organizacij je plakete petim nagrajencem izročil predsednik črnomaljske občinske skupščine inž. Martin Janžekovič. Za velike zaslug pri razvoju občine in Bele krajine sploh je plaketo prejel Franc Leskošek-Luka. (Foto: A. Bartelj)

Dolenjski pesniški večer v Zagrebu

Ustvarjalnost, ki si brusi obraz in izraz ob stiskih in spoznanjih sodobnega človeka, človeka, ki se je spet zavedel svoje navezanosti na zemljo in zgodovino – tako je pesniško snovanje današnjih dni na Dolenjskem in tako ga je dojel tudi dr. Fran Petre, ko se je 20. februarja udeležil literarnega večera dolenjskih pesnikov v dvorani kulturno-prosvetnega društva „Slovenski dom“ v Zagrebu.

Na prireditvi, ki sta ga skupaj pripravila kulturno-prosvetno društvo zagrebških Slovencev in Dolenjski kulturni festival iz Kostanjevice, so dela Vladimirja Bajca, Janeza Kolenc, Ivana Zorana, Avgusta Gregorčiča, Jožeta Dularja in Lada Smrekarja predstavili znani ljubljanski igralci Iva Zupančičeva, Rudi Kosmač in Miha Baloh. Program je ob klavirju spremljal pianist Andrej Jarc. V uvodni besedi je prof. Jože Skufca iz Novega mesta opisal kulturne in literarne tokove, ki so od Trubarjevih in Vrazovih časov povezovali Slovence in Hrvate in katerih plod je prav gotovo tudi dejavnost v Zagrebu živečega slovenskega življa.

Dvorano kulturno-prosvetnega društva zagrebških Slovencev v Masarykovi ulici je ta večer obiskalo nad 150 poslušalcev, med njimi malone vsi v Zagrebu delujoči slovenski kulturni delavci, številni hrvaški književniki in predstavniki zagrebških časopisov. Tolikšnega zanimanja ni bilo samo zaradi zares dobre obveščenosti, marveč bolj zaradi dejstva, ker so dolenjski literati, kakor je bilo slišati po večeru, med prvimi začutili potrebo, da se sre-

čajo s Slovenci, živečimi in delujočimi v hrvaški prestolnici.

Zato se ni čuditi, da je beseda po končanem večeru na srečanju v prostorih „Slovenskega doma“ nanesla na nadaljnje povezovanje in oblike sodelovanja s Kostanjevico, Novim mestom in sploh z Dolenjsko, saj 70 km, ki jih je treba prevoziti od enega do drugega mesta, ne pomeni nobene ovire za nadaljnja srečanja.

J. JUST

NOVOMEŠKI LUTKARJI JUTRI V MARIBORU

V Mariboru bo jutri in v soboto zaključna prireditvi VI. srečanja lutkovnih skupin Slovenije. Nastopilo bo devet skupin iz raznih krajev Slovenije in iz zamejstva. Lutkovna skupina osnovne šole Grm iz Novega mesta bo nastopila jutri dopoldne z igrico „Kriček in Pikec“ Aleksandra Marodiča. Režijo, lutke in sceno za to uprizoritev je pripravila Ljuba Tovšak. V nedeljo bo četrta delovna skupščina slovenskih lutkarjev.

KOČEVJE: V PETEK IZROČILI KLJUČE

V Tesarski ulici v Kočevju grade v treh blokih 101 stanovanje. Ključa za prvih 34 stanovanj so razdelili pretekli petek, srečni stanovalci pa se vseljujejo te dni. Ostala stanovanja bodo vseljiva predvidoma spomladi.

Nikar drobtinic!

„Se to skromno veselje in zabavo nam hočejo vzeti,“ je ondan potožila delavka, ko je nanesla beseda na letošnji 8. marec. Slišala je za splošno družbeno akcijo, ki kolektivne zabave potiska v ozadje, prav tako darila, s katerimi so ponekod obdarovali zaposlene tovarišice, priporočila pa temeljito preverjanje vsega, kar je bilo ženam obljubljeno, a ne uresničeno.

Samo nepoučeni in enostransko informirani lahko novo smer osmomarčevskega praznovanja smatrajo za nazadovanje. Gre namreč za dvojce: ali žene v kolektivu zadovoljiti in jih za leto dni utišati z brisačo, lepo zavito v svilen papir, in s sindikalno zabavo ali pa poročati pred kolektivom: nočno delo smo ukinili za 20 tovarišic, 3 samohranilke so dobile stanovanja, 3 milijone bomo ali smo dali za vrtec in prav toliko za letovanje bolnih in potrebnih otrok.

Mar ni povsem na dlani, da so brisače, veliki šopi cvetja in sendvič z dva deci vina drobtine, s katerimi se ne bi smeli zadovoljiti in ki nas ponižujejo? Žena je med zaposlenimi polovica, nosijo enako breme v delovni organizaciji kot tovariši, zato lahko z vso pravico ob 8. marcu in hkrati zaključku mednarodnega leta žensk zahtevajo zalogo, medtem ko drobtine odklanjamo. Zahtevamo odgovor, kako smo zaposleni ženi in materi omogočili nadaljnje šolanje, ki si ga želi! Poglejmo, če nismo bili pri kadrovanju na boljša delovna mesta pristranski do žensk!

Tudi uradna priporočila ob 8. marcu niso proti temu, da bi ob dnevu žena tovarišicam izkazali skromno pozornost – malomeščansko, nepotrebno in škodljivo pa je, če se ta dan sprevrže v eno samo čestitanje. Če vsak šef in šefič posebej vabi svoje „podrejene“ na malico, tovarišice pa se mu hvaležno smehljajo, pomeni, da smo zgrešili pomen 8. marca. Zagrešili pa bi tudi, če bi kmečkim ženam iz oddaljenih krajev in partizanskim mamam skušali prepričati tradicionalno snidenje za ta praznik. Največkrat je zanje to res edina priložnost za sprostitev in pogovor. Žal!

RIA BAČER

REBERNIK, PREDSEDNIK OBČINSKE SKUPŠČINE

Na skupni seji vseh treh zborov občinske skupščine v torku v Sevnici so delegati za predsednika izvolili Janka Rebernika. Prejšnji predsednik Valentin Dvojmoč, glavni direktor Lisce, je zaprosil za razrešitev zaradi preobremenjenosti. Janko Rebernik je znan družbenopolitični delavec. Je direktor Kopitarne, namestnik predsednika družbenopolitičnega zbora občinske skupščine, delegat zbora občinske skupščine SRS, predsednik komisije za družbenoekonomske odnose pri komiteju občinske konference ZK.

V naslednjih dneh ne pričakujemo poslabšanje vremena, možno so razjasnitve v nižinah, nekoliko pa se bo tudi otopilo.

Z NASTOPA DOLENJSKIH PESNIKOV v Slovenskem domu v Zagrebu – od desne proti levi: Lado Smrekar, Jože Dular, Avgust Gregorčič in Ivan Zoran (Janeza Kolenc in Vladimirja Bajca ni na sliki), na katerem so dela brali ljubljanski igralci, vsak avtor pa se je še sam predstavil z eno pesmijo. (Foto: Marjan Maznik)

POVEJTE NAM!

Prihodno sredo, 3. marca, bodo novinarji Dolenjskega lista pripravili uredništvo v gosteh v novomeški občini, in sicer

V GABRJU

Gabrijane in prebivalce okoliških vasi bodo čakali v Hudoklinovi gostilni od 17. ure naprej. Na uredništvu bodo novinarji besedo prepustili domačinom, zato pridite v sredo v čim večjem številu. Imeli boste priložnost, da boste spregovorili o vašem delu, načrtih, težavah itd. in da bo Dolenjski list to obširneje objavil.

Čeprav je bilo o naših ekonomskih stikih s tujino prav v zadnjem času že precej izrečenih stališč in sklepov, lahko kljub nekaterim uspehom še vedno ugotovljamo, da ne moremo biti zadovoljni z doseženim. Dejstvo je, da smo sicer začeli zmanjševati materialna neskladja v mednarodni menjavi in da so obeti za prihodnost dokaj dobri, čeprav moramo naša prizadevanja realno vsklajevati z možnostmi in hkrati z usmeritvijo, ki smo si jo zastavili z družbenimi plani.

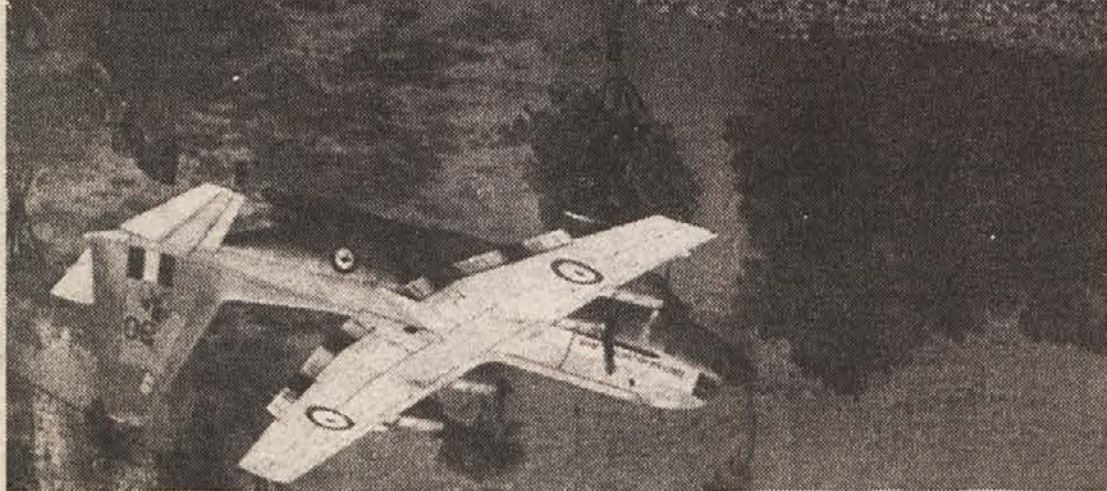
Toda številne razprave in analize kažejo, da smo doslej akcijo preveč usmerjali v posamezne dele zunanjetrgovinske politike, nismo pa problemov celovito obravnavali in na tej podlagi usklajevali prizadevanja. Skratka, spoznali smo, da je zunanja blagovna menjava predvsem odraz naših notranjih družbenoekonomskih odnosov in da moramo nekatere poglavne zadeve predvsem urediti doma, če si hočemo ustvariti boljše možnosti na tujih trgih. To pa predvsem pomeni, da moramo začeti urejevati probleme na tem področju zlasti z doslednim uveljavljanjem ustavne preobrazbe odnosov med proizvodnimi in zunanjetrgovinskimi organizacijami združenega dela.

Očitno je, da so primeri nezakonitosti in nepoštenega obnašanja med našimi predstavniki v tujini izbili sode dno, če lahko tako rečemo. Čeprav podatki kažejo, da se je število kaznivih dejanj v zadnjem času zmanjšalo, to še zdaleč ne pomeni, da si lahko pomanemo roke. Prav močno je, da so se nekateri raje oprijeli bolj prekaljenih metod in da jih bo precej težje odkrivati kot doslej.

Srečujemo se namreč z raznimi čudnimi pojavi. Nekateri naši predstavniki v tujini se nočejo vračati v domovino, da bi se spet vrnili v realno presojanje delavskih in družbenih intere-

sov. Za delo v predstavništvih se prijavljajo taki, ki so zapravili svoj ugled ali pa celo odkrito izjavljajo, da se ne strinjajo z ustavo in usmeritvami kongresov ZK. Nekateri spet skorajda bolj ščitijo tuje partnerje in ne organizirajo združenega dela, ki jih zastopajo in tako naprej. Povrh tega imamo očitno pri nas preveč predstavnikov v tujini, še posebej zato, ker so med seboj premalo povezani, večina organizacij, ki se ukvarja z zunanjetrgovinsko menjavo nima nobenih samoupravnih sporazumov za to področje, o teh zadevah, še posebej o kadrovanju se odloča v ozkih krogih vodilnih, največkrat tehnokratskih struktur, delovni ljudje marsikje sploh nimajo pregleda nad početjem njihovih predstavnikov in, spet, in tako naprej.

Ker se vsi skupaj vedno bolj zavedamo teh slabosti, bomo morali odločneje ukrepati na področju zunanje trgovine, seveda od temeljnih organizacij združenega dela do delegacij na najvišjih ravneh, ki sprejemajo sistemske rešitve. To pa predvsem pomeni, da se bodo v neprestano akcijo morale predvsem vključevati osnovne organizacije ZK in sindikatov ter še posebej organi delavske kontrole in odločneje podirati vse tiste skrivnostne plotove, za katerimi so mnogi zelo prekanjeno skri-

Sydney — Poplave niso samo nadležna, marveč tudi nevarna reč — o tem so se lahko te dni prepričali v daljni Avstraliji (kjer so sicer poplave bolj redke kot kje drugje). V zvezni deželi Novi južni Wales so namreč morali pred besnečimi vodami umakniti na varno nekaj tisoč prebivalcev, skupaj z njimi pa tudi nekaj tisoč ovc. Ko je kasneje voda obkolila čredo ovc na čisto majhnem prostoru, je moralo na pomoč tudi avstralsko vojaško letalstvo, da je ovcam odvrglo več deset ton hrane. Na sliki: ovce na majhnem otoku sredi poplavljenih pokrajine in letalo, ki jim je pripeljalo hrano. (Telefoto: UPI)

tedenski zunanjepolitični pregled

V Moskvi se je v začetku tega tedna začel za Sovjetsko zvezo najpomembnejši notranjepolitični dogodek leta — 25. kongres komunistične partije Sovjetske zveze.

Uvodni politični referat je imel generalni sekretar KP SZ Leonid Brežnev, o referatu pa se je še prej izrekel tudi politbiro partije na posebni seji.

Najpomembnejša postavka v tistem delu referata (in to pomeni tudi v kongresnih razpravah), ki zadeva zunanjepolitične odnose, je želja sovjetskih komunistov, da se nadaljuje detente, popuščanje napetosti.

Pri tem se sovjetski komunisti ne mislijo odreči ideološkega boja s svojimi razrednimi nasprotniki, marveč se zavzemajo za mirno sodelovanje na vseh področjih.

Kar zadeva notranjepolitično sporočilo kongresa, je to mogoče strnjeno povedati v temle stavku: nadaljevanje dosedanje usmeritve ob nekoliko bolj poudarjenem centralizmu na vseh področjih življenja.

Spričo tega, da se je kongres v času, ko to pišemo, komaj dobro začel, bomo o njegovem delu nekoliko podrobneje poročali v naslednji številki.

BIJEDIĆ DOMA

Medtem se je vrnil s svoje turneje po zahodni Evropi predsednik zvezne vlade Džemal Bijedić, ki je po povratku izjavil, da je zelo zadovoljen z razgovori, ki jih je imel v Luksemburgu, Franciji in Belgiji.

Povsod smo skušali našim sogovornikom povedati, da ni mogoče imeti dobrih gospodarskih odnosov, če gre izvoz le v eni smeri, je poudaril med drugim predsednik zveznega izvršnega sveta, ko je pojasnjeval pogovore. „Dejstvo je namreč, da imamo z vsemi deželami, ki smo jih obiskali, izredno negativno plačilno bilanco, ki je nastala kot posledica našega velikega uvoza iz teh dežel, ki pri nas nočejo kupovati naših izdelkov.“

PRIZNANJE LR ANGOLE

Doslej je LR Angolo priznalo že skoraj osemdeset dežel in časopisne agencije vsak dan dodajajo nova imena temu seznamu. Med drugim so LR Angolo priznale tudi Portugalska in skoraj vse druge zahodnoevropske dežele (vzhodnoevropske so to storile že prej, Jugoslavija med prvimi), medtem ko ZDA še oklevajo.

S tem je zmaga LR Angole skorajda popolna tudi na mednarodnem področju in ne samo

doma, kjer so enote dr. Agostinha Neta zavzele že skoraj vse ozemlje te nekdanje portugalske kolonije.

Sedaj pa prihajajo novice, da kanijo enote Južne Afrike vendarle braniti južni del angolskega ozemlja in tako preprečiti Netovim silam, da bi uvedle

Kongres KP SZ

svojo oblast prav na vsem ozemlju Angole.

PRIPRAVE NA COLOMBO

V New Yorku so objavili predlog dnevnega reda za peto konferenco neuvršenih na vrhu, ki bo avgusta v Colombu, Sri Lanka. Dnevni red zajema vse najpomembnejše teme današnjega sveta.

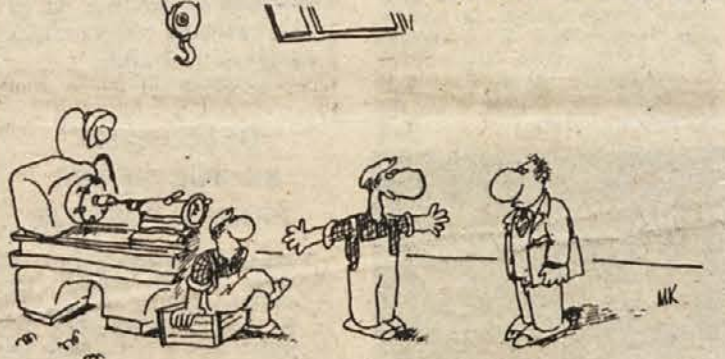
Razen o „tradicionalnih“ temah, kakršne so, denimo, Bližnji vzhod, afriški jug, Ciper in nekatere druge, bodo v Colombu razpravljali tudi o vseh vidikih današnjega gospodarskega stanja na svetu — in še posebej glede na vse slabši (vsaj relativno gledano) položaj nerazviti, oziroma dežel v razvoju.

Colombo bo prav tako verjetno dokončno izdelal sistem medsebojne pomoči neuvršenih v primerih, da bi prišli bodisi v neposredno vojno nevarnost, bodisi da bodo (kar je pogosto enako) ogrožene gospodarsko. Skupina strokovnjakov že pripravlja ustanovitev sklada solidarnosti za medsebojno pomoč.

Sicer pa so se priprave na Colombo začele že pred meseci in se bodo do konference samo še stopnjevale. Po pričeanju večine bi bila prav peta konferenca neuvršenih na vrhu doslej najbolj pripravljen sestanek v zgodovini tega gibanja.

Prva konferenca je bila v Beogradu, druga v Kairu, tretja v Lusaki in četrta v Alžiru, v Colombu pa bodo tudi določili kraj šeste, ki utegne biti v Južni Ameriki.

IZ ZADNJEGA PAVLIHE

Pa, kaj zato, če ne delamo! Pri nas se tudi to plačuje...

JANEZ KOROŠEC

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Poseben poudarek so prejšnji teden dobila nekatera bistvena vprašanja družbeno-ekonomskih odnosov v naši zunanji trgovini, pravzaprav razvoj teh odnosov na temelju ustavnih določil ter kongresnih dokumentov; tem vprašanjem je bila posvečena to kratna seja predsedstva CK ZKJ minulo soboto — še pred tem (v začetku minulega tedna) pa je o zunanji trgovini razpravljalo tudi predsedstvo CK ZK Slovenije.

Predsedstvo slovenskega centralnega komiteja je v svojih stališčih ob tem poudarilo, da ima pretežno del idejnopoličnih in ekonomskih problemov, ki se pojavljajo v našem zunanje trgovinskem poslovanju (kar ugotavljamo že nekaj časa) svoje korenine v neurejenih samoupravnih odnosih v tem delu gospodarstva. Korenine problemov so tudi v prepočasnem uresničevanju ustavnih načel — tistih, ki govorijo o dohodkovnem povezovanju trgovinskih in proizvodnih organizacij združenega dela.

Že nekaj časa poteka pri nas družbena akcija za odkrivanje nepravilnosti ter za povečanje odgovornosti in gospodarske učinkovitosti v tistih delovnih organizacijah, ki se ukvarjajo z izvozno-uvoznimi posli. Predsedstvo CK ZKS je v sedanjih obravnavah zunanjetrgovinske problematike izrazilo ugotovitve, da se je v zadnjem času število primerov gospodarskega kriminala v zunanjetrgovinskem poslovanju v Sloveniji zelo zmanjšalo, kar je nedvomno posledica ugodnega političnega ozračja za preprečevanje negativnih pojavov v družbi. Spoznanje, da se morata zunanja trgovina in proizvodnja nujno povezovati na temeljih trajne poslovne in dohodkovne soodvisnosti, je že prodrlo v večini OZD v naši republiki. Res pa je, so ob tem menili, da je takšno spoznanje močnejše v trgovinskih organizacijah spričo novih sistemskih rešitev — saj je to za prihodnje po-

goj za pridobitev zunanjetrgovinske registracije.

Bistvenega pomena pa je, so še poudarili, v kakšni meri bo samoupravno organizirano združeno delo neposredno odločalo o sistemu in družbeno ekonomskih pogojih zunanje trgovine. To bo imelo velik pomen za vse naše gospodarstvo ter za zunanjetrgovinsko bilanco v celoti, zlasti pa seveda za ves nadaljnji razvoj našega zunanjetrgovinskega poslovanja. Zategadelj je bistvena naloga komunistov, ki delajo na tem področju gospodarstva — so poudarili na seji predsedstva CK ZKS — da se zavamejo za uresničevanje par-

Čeri zunanje trgovine

tijskih dokumentov in ustave ter da prek akcijskih programov zagotovijo njihovo izvajanje.

Razprava o tej problematiki se je strnila — kot smo že dejali — na sobotni seji predsedstva CK ZKJ. Med drugim je bilo rečeno, da smo doslej vse preveč enostransko poudarjali notranje slabosti ter odpore proti ustavnim spremembam v smeri zunanje trgovinskega poslovanja — morali pa bi tudi odkrito povedati, da doslej še nismo imeli ustrezno izoblikovanih sistemskih rešitev za zunanjo trgovino, čeravno so v ustavi nakazane. Prav zaradi tega, so menili, spremlja našo zunanjetrgovinsko menjavo vrsta slabosti in naploh — te pomanjkljivosti pa dokaj omejujejo vso našo proizvodnjo.

Pot do prave rešitve je ta, so poudarili, da združeno delo v proizvodnji tako organiziramo, da bo prevzelo funkcijo prometa, se pravi, da ga res neposredno povežemo s trgovino. In še: čim bolj popolno bo organizirano združeno delo v proizvodnji, tem bolj se bo zmanjšala tudi potreba po administriranju v zunanjetrgovinskem prometu (česar je sedaj še vse preveč).

Služba družbenega knjigovodstva je sedaj končala medsebojno poravnavo med upniki in dolžniki, uporabniki družbenih sredstev, kar je — kot je znano — priprava za prehod na ostrejši način plačevanja medsebojnih obveznosti (sistem, ki bo začel veljati že aprila). Rezultat te operacije SDK je bil slabši, kot pa so pričakovali, tako da ostaja vprašanje o dolgovih in terjatvah še nadalje aktualno. V Sloveniji bi pri tej poravnavi moralo sodelovati 2.233 uporabnikov družbenih sredstev — sodelovala pa jih je komaj polovica — in od prijavljenega zneska obveznosti (nekaj nad 11 milijard dinarjev) je bilo medsebojno poravnanih le nekaj čez pol drugo milijardo dinarjev obveznosti. Poudariti velja, da je ta akcija predvsem naperjena proti žariščem nelikvidnosti, ki jih imamo še vedno preveč.

Zvezni izvršni svet je prejšnji teden sprejel — med drugim — osnutek zakona o racionalizaciji stanovanjske gradnje, kar sodi v sklop ciljev dolgoročne politike našega razvoja do leta 1985. Od letos pa dotlej naj bi v naši državi zgradili približno 1 milijon in 800 tisoč stanovanj, kar pomeni nekako 164 tisoč letno za območje vse države. S tem bi zagotovili hitrejšo reševanje stanovanjskih problemov — temu vprašanju so prejšnji teden posvetili posebno pozornost tudi na skupni seji IK predsedstva CK ZKS in predsedstva republiških sindikatov.

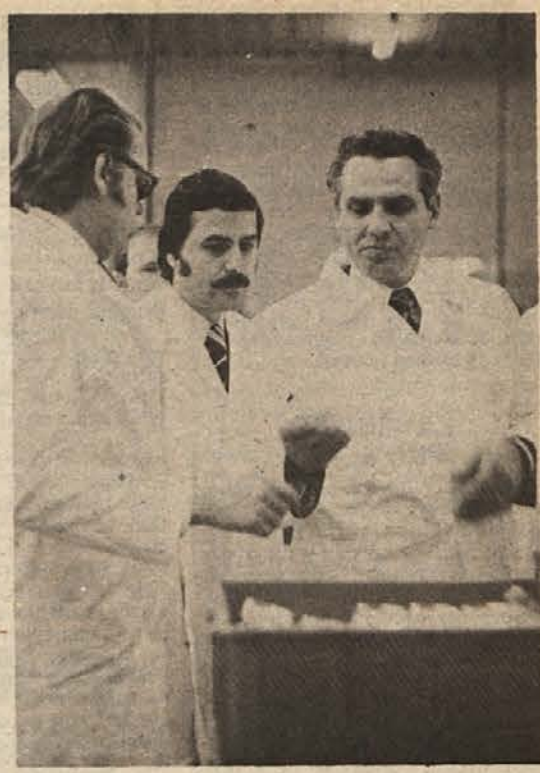
Pa še razveseljiva vest za naše kmetijstvo: Vojvodinska banka je končala uvodna pogajanja z mednarodno banko za obnovo in razvoj o začetku izkoriščanja 50 milijonov dolarjev posojila za razvojni projekt našega kmetijstva. Predvideno je, da bi Slovenija od tega posojila dobila 3 milijone dolarjev.

Gradbinci splošnega gradbenega podjetja Pionir iz Novega mesta so se v zadnjih letih specializirali za hitro gradnjo stanovanj. Pri gradnji uporabljajo posebne tunelske opaze in drugo sodobno tehnologijo. Največja gradbišča imajo v Ljubljani in Zagrebu, novomeška temeljna OZD pa na Reki. V tem luskem mestu so zgradili sosesko s 350 stanovanji, prevzeli pa so tudi druga gradbena dela. Gradnja na Reki je težka in zahtevna predvsem zaradi strmega in skalnatega terena, kjer vzame gradbincem veliko časa komunalno urejanje stavbnih zemljišč. (Foto: M. Vesel)

V nedeljo je bil v tovarniški menzi občni zbor IGD „Novoteks“, ki praznuje letos 30-letnico obstoja. Vladimir Marčič je bil izvoljen za novega predsednika UO, mimo tega pa so gasilci izvolili še tričlanski nadzorni odbor ter sprejeli statut društva. (Foto: Miha Gošnik)

V torek, 24. februarja, se je mudila v Novem mestu 10-članska delegacija romunskih gospodarstvenikov, ki jo je vodil podpredsednik ministrskega sveta SR Romunije Gheorghe Oprea. Gostje so si ogledali Industrijo motornih vozil in tovarno Krka. (Foto: S. Mikulan)

GREGORJEV SEJEM NA VESELI GORI

V petek, 12. marca, bo na Veseli gori pri Šentrupertu tradicionalni živilski in kramarski sejem. Za živino, zlasti pa za konje, bodo prišli posebni kupci. Obiskovalcem sejma bo na voljo tudi suha roba, kovaški izdelki, sadna drevesca, trte in drugo. Organizatorji vabijo goste, naj si v gradu ogledajo kmečki muzej in pokusijo pristen dolenjski cviček.

VSE VEČ KOOPERANTOV

Pri trebanjski kmetijski zadruzi računajo, da se bo sedanjim 1.100 kooperantom pridružil letos še najmanj 400 novih. Že prej je bilo v zadruzi včlanjenih nad 2.000 družinskih članov.

Sejmišča

NOVO MESTO: ponedeljekov sejem je bil spet bolj živahen, prišlo je tudi precej kupcev iz drugih občin. Rejci so prodali 338 pujskov, starih do tri mesece, in 29 starejših, prodali pa so jih skupno 242. Mlajši so stali 480 do 630 din, starejši pa od 640 do 778 din.

BREŽICE: v soboto so pripeljali na sejem skupno 585 prašičev, od tega le 24, starih nad tri mesece. Prodali so 327 prašičev. Mlajši so veljali do 30 din, starejši pa do 20 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Sovražniki številka ena (IV.)

ŽITA. Predpostavljamo, da poznate uporabo herbicidov v žitih, saj so prav ti krenili na svojo osvajačo pot. V prodaji je bila že cela vrsta najrazličnejših herbicidov za žita, narejenih na osnovi kemičnih snovi 2,4D in MCPA (deherban, korovicid, koromor, monosan, fernokson itd.), ki jih uporabljamo v količini 1,5 kg na hektar zgodaj spomladi, tja do kolenčenja. Ti pripravki zatirajo: mak, metliko, graščico, osat, rogoviček, plavico, kislico, regrat, ne zatirajo pa lakote ali smolenca in kurjih črevec; prati to dvoje pa je postalo silna nadloga žitnih polj. Naj natresemo nekaj napaberkovanih novosti v zatiranju plevela v žitih:

Proti smolencu je učinkovit aretit (4 - 6 kg na ha), vendar s pristavkom, da je treba z njim škropiti sorazmerno zgodaj. Odkar ni več v prodaji učinkovitega anitena, priporočajo hedonal ali pa dicofluid. Če se razen običajnih plevelov v žitih pojavijo tudi trave, je mogoče doseči uspeh z lumetanom.

Posebno poglavje med pleveli je ščavje, značilna rastlina za dušikom prenapojenih travnikov, pa tudi njiv. Zanesljivo ga je mogoče uničiti z asuloksom (4 l/ha), vendar deluje dobro le, če ščavje še ni razvilo beta za cvet, ima pa že največjo količino zelenja. Maja je zadnji čas. Asuloks ne prizadene trave, črne detelje ali lucerne. Če je ščavje v žitu le posamično, je bolj priporočljivo, da ga zatremo s pripravkom casaronom. Tako se izplača delati, če sta na en kvadratni meter do dve rastlini ščavja, sicer pa je bolje škropiti po vsej površini.

Če pa so se na njivi razrasli koreninski pleveli in če je malo upanja, da bi jim bili kos, je najbolje eno leto njivo obsejati s koruzo in prek nje (po zadnjem priporočnem postopku) zatreti trdovratno nadlego. Kot novost naj še navedemo, da preizkušajo obetajoč pripravek randap, ki utegne biti splošno uporaben za zatiranje večletnih plevelov.

Inž. M. L.

Bo sedem suhih let že kmalu mimo?

Kolektiv Kovinarske v Krškem preživlja hude čase in si na vse načine prizadeva, da bi se čimprej povzpeli spet na zeleno vejo. S sanacijskim programom za modernizacijo proizvodnje in kritjem poslovne izgube se namerava izkupati iz težav v letu dni. Vzroke za izgubo odkrivajo v nadosledni kadrovske politiki, v neustreznem nagrajevanju, v napadni poslovni strategiji, slabi tehnični opremljenosti ter pomanjkanju obratnih in poslovnih prostorov.

Zaradi podražitve osnovnega materiala tudi izvoz ni bil tako ugoden, kot so pričakovali. Na izgubo so vplivale nekatere slabše sklenjene pogodbe, pa tudi novi zakonski predpisi v zvezi z odpisom materiala.

Sredstva za kritje izgub bo kolektiv Kovinarske črpal iz svojega rezervnega sklada, iz dohodka, ki ga bo ustvaril s prostovoljnim delom ob sobotah, s petodstotnim prispevom iz osebnega dohodka, pomagal pa si bo tudi z zmanjšanjem poslovnih skladov. Pogoj za večjo produktivnost je modernizacija tovarne. Pri tem računajo kovinarji na pomoč iz občinske rezerve in na pomoč Ljubljanske banke. Obetajo si, da bodo s posodobitvijo tehnološkega procesa dosegli za 15 do 20 odstotkov boljši poslovni rezultat.

Seveda pa tudi niso pozabili na integracijske procese. Najprej predvidevajo povezavo v občini (s podjetjem SOP Krško) in nato združitve v SOZD slovenskih železarn. Ta povezava bo po izjavi direktorja inž. Nika Kurenta nudila delavcem večjo socialno varnost ter omogočila razširitev proizvodnega programa

s programom slovenskih železarn. Njena velika prednost je tudi močna interna banka v okviru SOZD ter učvrstitev poslovnega sodelovanja z vsemi železarnami.

J. TEPPEY

V luči desetletij

Se eno, dve kolena nazaj smo bili skorajda vsi Slovenci kmetje, čeprav se zdaj mnogi „fini“ meščani sramujejo kmečkega rodu. Pred komaj 75 leti je znašal delež kmečkega prebivalstva še 73,2 odstotka, zdaj pa je, kot je na običnem zboru sekcije kmetijskih novinarjev prejšnji teden povedal republiški sekretar za kmetijstvo inž. Milovan Zidar, le 16 odstotkov. Le še vsak šesti Slovenec dela v kmetijstvu, dolgoročni načrt pa predvideva, da bo leta 1990 to počel le še vsak dvanajsti Slovenec. Takrat bomo, kot predvidevajo, imeli komaj 8,5 odstotka kmetijskega prebivalstva.

Toda na nekaj drugega bi hoteli opozoriti. Kljub tako naglemu zmanjševanju števila kmetov se kmetijska proizvodnja vendarle ne zmanjšuje, celo večja se, žal ne tako naglo, kot bi želeli zdaj, ko je na primer pšenica v svetu postala važnejši strateški material kot nafta. Ko primerjamo daljša obdobja, vidimo, da je kmetijstvo napredovalo bolj, kot se na splošno misli. Pred 30 leti je morala polovica vseh Slovencev pridelovati hrano, da je preživela sebe in drugo polovico, zdaj zadošča za to šestina ljudi (pri tej približni primerjavi zanemarimo dejstvo, da naša republika nima stodoštne samookrbe s hrano).

Zal je našemu kmetijstvu prav v zadnjem srednjeročnem obdobju, v zadnjih petih letih, zaradi treh slabih letin in težav v živinoreji „pošla“ sapa. V tem času smo imeli le enoodstotno povprečno letno rast, načrtovali pa smo dvainpolkrat večjo. Tudi v naslednjih petih letih je predvidena tolikšna letna rast.

In kaj bo imelo v teh letih prednost? Inž. Zidar poudarja, da bo imela prednost rastlinska proizvodnja, ki jo je nujno potrebno bolj racionizirati. Govorec je bo še vedno ostala najpomembnejša slovenska kmetijska panoga. Družbeni kmetijski sektor bo deležen večje družbene pomoči kot doslej, pa tudi v zasebnem kmetijstvu se bodo nadaljevale številne dobro zastavljene pospeševalne akcije in kooperacije.

M. L.

Premajhna previdnost je pogost vzrok za nesreče

Koliko zamolčanih?

Zgodi se, da komu pri delu ob stroju odreže ali poškoduje prst.

oko, roko, pa nesreče v kolektivu ne prijavijo. Morda pristojni organi čez čas izvedo za stvar, pridejo v kolektiv pogledat, toda sledovi so zabrisani. Medtem stroje premestijo, spremini se delovni postopek in priče se razidejo. Ugotoviti krivdo v takih primerih skoro ni mogoče.

Zato je upravičena domneva, da je delovnih nesreč veliko več, kot jih prikazuje uradna statistika. Prijavljanje takih neljubih dogodkov se je sicer zadnja leta izboljšalo, toda ugotovljeno je tudi, da so prijavljene nesreče pri delu domala vse hujšega značaja. Zamolčati, da je nekoga ubilo ali hudo poškodovalo, se najbrž ne bi dalo.

Imajo pa v vsakem večjem podjetju varnostnega tehnika ali človeka, ki je dolžan skrbeti za varnost pri delu. Ta pozna svoje dolžnosti, ve, da je nesrečo dolžan prijaviti, vendar tega ne naredi. „Da se ne bi razvedelo... da ne bi hodile komisije... da ne bi kdo odgovarjal...“ Včasih dobi tak človek celo „uradni namig“, naj ne bo dlakocepki. Vodilnim velikokrat ni toliko do tega, da bi našli pravega krivca, kot jim je pri srcu ljubiti mir in pa dobro ime kolektiva.

R. B.

Za otroka gre

Predvideno je, naj bi bil marca v skupščini sprejet novi zakon, ki freja odnose v družinah in tudi sicer posega na rodbinsko področje. V predlogu novega zakona je nekaj novosti: z njihovo pomočjo naj bi odpravili sedanje nevednosti, zoper katere smo bili tako rekoč brez moči.

Tako „predvidena poenostavitve postopka za razvezo zakoncev. V novem zakonu je pri razvezi predvidena sporazumna ločitev brez pranja umazanega perila pred sodiščem, če se prej zakonca sporazumeta glede otrok, njihove vzgoje, oskrbe in vzdrževanja ter če sama pri delitvi premoženja dosežeta sporazum. Pri ločitvah nasploh naj bi imele po novem več besede strokovne službe, kajti v načrtu je obvezna ustanovi-

Sreča in oskrba otrok je stvar obeh zakoncev

tev zakonskih svetovalnic pri vseh centrih za socialno delo. Strokovnjaki v teh svetovalnicah bodo svetovali mladim pred sklenitvijo zakonske zveze, dajali bodo nasvete ob nesoglasjih v zakonu in pomagali zakoncem, ki že misli na ločitev. Zakonske svetovalnice bodo tiste, ki bodo skušale vplivati, da bi zakon obveljal, posebno če imata zakonca otroke. Sele če tega ne bo mogoče doseči, jima bodo svetovali razvezo in jima tudi pri tem pomagali.

Novi zakon predvideva razen tega možnost popolne posvojitve otroka, česar zdaj ni bilo. Nasploh velja: otroku, njegovi vzgoji in skrbi za nemoteno dorasčanje bodi posvečena prva skrb, medtem ko sta zakonca s svojimi težavami nekako ob strani. Razumljivo, da bodo sprva težave, ker potrebnega strokovnega kadra za zakonske svetovalnice ne bodo mogli sneti s kljuke, težave bodo s financiranjem te dejavnosti, vendar bo z dobro voljo šlo.

R. B.

credno je zapisati...

Lani je bila za novomeško občino med drugim značilna tudi sorazmerno velika rast zaposlovanja. Ta pojav - lani se je zaposlilo še za 5,4 odstotka novih delavcev - je že dolgoletno novomeško pravilo. Ustvaril ga je ekstenzivni način razvoja gospodarstva, ki še vedno nenasitno terja nove in nove delavce.

V začaranem krogu

Slovenska resolucija o gospodarskem razvoju za letos predvideva 3-odstotno povečanje zaposlenosti, njena novomeška sestrnica pa načrtuje porast zaposlenosti v lanskem okviru, kar pomeni, da se bo število zaposlenih v občini Novo mesto povečalo še za nekaj več kot 1.000 delavcev.

Nekdo bo rekel, da je tako dobro, saj bo tisoč ljudi dobilo vsakdanji kruh. Žal zaposlovanje, ki ga pri naša ekstenzivni in ne intenzivni razvoj novomeškega gospodarstva, prinaša tudi vrsto težav, ki jih bomo morali v prihodnosti še dolgo reševati.

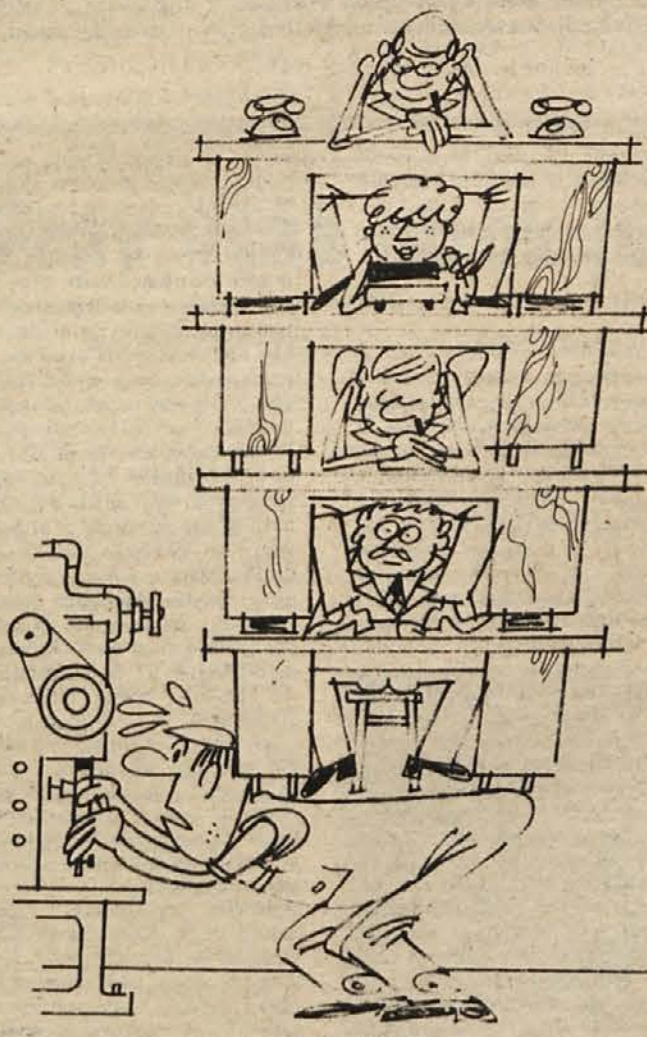
Vsako novo delovno mesto, vsak nov delavec namreč terjata delček prostora v trgovini, prometu. Zaposlenemu je treba sčasoma dati stanovanje; imel bo otroke, ki bodo hodili najprej v vrtec, kasneje v osnovno šolo ter na srednje, višje ali visoke šole.

Kako pa je dandanes z novomeško trgovino, prometom, otroškim varstvom, stanovanji, osnovnim in srednjim šolstvom, ni treba posebej pripovedovati.

Dilema (morebiti kruta) je: ali bomo v prihodnje v Novem mestu še gojili ekstenzivni razvoj gospodarstva ali bomo prešli na intenzivnega, katerega ena značilnost je, da delavčeve roke nadomestijo stroji. Ti so sicer dragi, vendar ne zahtevajo stanovanj, otroškega varstva ali, če dovolite, novega mostu? Kljub temu pa služijo denar.

Dosedanji način ekstenzivnega gospodarstva je pokazal, da tako rekoč zre samega sebe. Prav delovne organizacije, ki ga najbolj goje, praviloma ne zmorejo dinarjev za tako imenovani družbeni standard. Ali pa jih dajejo po kapljicah, ki narede žejnega še bolj žejnega.

MARJAN BAUER

OBREMENITEV

(Karikatura: Marjan Bregar)

Komisija za informiranje in propagando pri občinski konferenci Zveze socialistične mladine v Brežicah pripravlja izdajo prve številke biltena. Za to obliko obveščanja se bodo odločile vse tri konference v Posavju. V počastitev dneva mladosti, 25. maja, pripravljajo skupno svečano izdajo. Uredniški odbor bodo sestavljale občinske organizacije ZSMS iz brežiške, krške in sevnške občine. Za člane komisij pri občinskih konferencah napovedujejo v kratkem skupen seminar.

KAKŠEN BO PROMET?

Studio o ureditvi prometa skozi mesto Kočevje je naročila krajevna skupnost. Načrt bo izdelan do 30. junija, nato pa bo dan v javno razpravo. Predvidoma septembra ali oktobra bo občinska skupščina na osnovi tega načrta in pripomb nanj sprejela odlok o ureditvi prometa in prometne signalizacije v mestu Kočevje za obdobje od leta 1977 do 1981. Tak načrt je potreben, da bodo promet, ceste, ulice in signalizacija urejeni kar najbolje in z najmanj stroški, se pravi, da ne bo prekopavanja komaj urejenih cest.

NE ZARADI TIP-TOPA

12. februarja smo v pogovoru z Jožetom Padovanom, direktorjem novomeške podružnice SDK, navedli, da pri zagotavljanju sredstev za letošnje skupno porabo „na nekatere velike ne bo možno v celoti računati“, na Labod zato ne, češ da je denar porabil za sanacijo podjetja TIP-TOP. Direktor Laboda Zdravko Petan je dejal, da se z vsebino vseh drugih ugotovitev strinja, vendar pa Labod nima denarnih sredstev za podjetje TIP-TOP, marveč bolj z Rogom, ki se je tudi pripojil novomeški tovarni perila.

Pomoč Gvatemali po potresu

Predsedstvo Rdečega križa Jugoslavije je v sodelovanju z republiškimi in pokrajinskimi odbori RK že poslalo prizadetim ljudem po katastrofalnem potresu v Gvatemali pomoč v obliki sanitetne opreme in zdravil.

Posamezni občani še vseeno sprašujejo Rdeči križ Slovenije, kam naj nakažejo denarna sredstva za pomoč prizadetim. Zato sporočamo vsem, ki želijo prispevati denarna sredstva za odpravo posledic potresa v Gvatemali, da lahko denarna sredstva nakazujejo na žiro račun

50103-678-51579, z oznako: Pomoč Gvatemali

Vodstvo proti razbijanju društva

Stališča izvršnega in nadzornega odbora Društva kmetov za vzajemno pomoč Trebnje – Zavarovanje živine je stvar svobodne odločitve kmetovalcev

Minuli četrtek je bila seja Izvršnega in nadzornega odbora Društva kmetov za vzajemno pomoč Trebnje, ki uspešno deluje že šesto leto in je po številu članov ter po številu živine v varstvu na drugem mestu v Sloveniji.

Sejo so sklicali zaradi nagovarjanja zastopnika zavarovalnice in nekaterih mož v občini in zadrugi, naj bi kmetje društvo likvidirali in v celoti prešli k zavarovalnici. Glede na to, da ima društvo v vzajemnem varstvu okrog 2400 goved in da je v občini še okrog 4 tisoč krav in plemenske živine nezavarovanih, so takšni pritiski nesmiselni, saj je na tem področju še dovolj dela za vse, ki si resnično prizadevajo, da bi bila naša živina zavarovana. Ker so zavarovalnice v zaostanku s svojo reorganizacijo na samoupravnih načelih ustave, pri čemer naj bi imeli odločilno besedo zavarovalci, bi bilo zavarovalnicam seveda lažje snesti zrelo hruško, kot pa orati ledino samoupravnega organiziranja zavarovalcev.

Tudi utemeljevanje pritiskov s tem, da bi zadruga dobila od zavarovalnice posojilo, je pesek v oči, saj

zavarovalnica ne more dati posojila neposredno. Zato člani Društva kmetov za vzajemno pomoč Trebnje menijo, da pri takšnih kombinacijah gre zgolj za poskus razbijanja samoupravne organizacije kmetov, do kakršne imajo pravico po ustavi in zakonskih predpisih.

Članom izvršnega in nadzornega odbora je tovariš Franc Jevnikar, član upravnega odbora Zadrugne zveze SR Slovenije, prenesel vsebino razprave na seji upravnega odbora Zadrugne zveze, na kateri so razpravljali o teh vprašanjih. Upravni odbor Zadrugne zveze SR Slovenije je obsodil vsakršno nelojalno konkurenco, o kakršni so govorili na seji, obsodil pa tudi diskriminacijo, kakr-

šno v nekaterih kmetijskih organizacijah kažejo na ta način, da kmetom, ki zavarujejo živino pri zavarovalnici, prispevajo del k premiji za zavarovanje, medtem ko tega dela ne prispevajo svojim kooperantom, ki imajo živino v vzajemnem varstvu. Upravni odbor Zadrugne zveze SR Slovenije je zavzel stališče, da kmetom ne more določiti, kje naj zavarujejo svojo živino. Tudi zavarovanje živine je stvar svobodne kmetove presoje. Pri tem pa zadruga zveza daje prednost vzajemnemu varstvu, tesno povezanemu s kmetijsko organizacijo.

Po daljši razpravi sta izvršni in nadzorni odbor Društva kmetov za vzajemno pomoč sprejela sklep, da likvidacije društva, ki je tudi pravna oseba in izključno samoupravna organizacija kmetov, ne bodo predlagali občenemu zboru.

STEFAN KUJAR

Zakaj ne: starešina JLA

Mladi Dolenjci premalo vedo za izredne materialne, izobraževalne in druge ugodnosti, ki jih nudi častniški poklic

Na področnem posvetovanju, ki je bilo minuli teden v novo-mestnem domu JLA, so med drugim ugotovili, da z dosedanjim zanimanjem dolenjskih fantov za vojaške šole in s tem častniški poklic ne moremo biti zadovoljni.

„Za poklice v Jugoslovanski ljudski armadi se v Sloveniji in tudi na Dolenjskem odloči tako malo mladincev, da imajo mladi vojaki med služenjem roka naravnost srečo, če spoznajo starešino slovenske narodnosti,“ je na posvetovanju, ki ga je vodil predstavnik ljubljanskega vojaškega območja Lojze Hren, poudaril eden od razpravljalcev.

Starši in mladinci ne vedo, kakšne izredne materialne, izobraževalne in druge ugodnosti nudi svojim pripadnikom JLA. Eden od sklepov posvetovanja je bil, da je potrebna bolj usklajena in organizirana akcija vseh dejavnikov, katerim ni vseeno, kakšna bo sestava na-

še armade. V načrtu je vrsta predavanj, ki bodo mladim Dolenjcem prikazala vse mikavne častniškega poklica, šolarji in dijaki se bodo na obiskih v vojaških šolah lahko na svoje oči prepričali, kako zelo ugodne pogoje šolanja nudijo vojaške akademije ter srednje šole.

KONFERENCA SZDL O KMETIJSTVU

Prihodnji četrtek se bo v Sevnici sestala problemska konferenca SZDL o kmetijstvu. Po krajevnih konferencah potekajo že več tednov razprave o obsežnem gradivu Kmetijskega kombinata Zasavje, ugotovitvah in sklepih koordinacijskega odbora SZDL, ki je ta gradiva obravnaval na dveh sejah v lanskem novembru. Delegati iz vrst kmetov bodo tako imeli najboljšo možnost spregovoriti o vsem, kar jih teži.

rekli so

Dušan Petrović:

Titove besede nas obvezujejo

Titove besede nas obvezujejo, da se konkretnije in odločneje kot doslej lotimo reševanja vseh tistih na prvi pogled drobnih, a vendar nadvse pomembnih problemov, ki skupno predstavljajo vsebino družbenega in materialnega položaja delavca in občana. Pri tem mislim tako na vprašanja v zvezi z življenjskimi stroški, cenami na naših tržnicah in stanovanjskimi razmerami, kot tudi na sposobnost družbe, da učinkovito in dovolj hitro ukrepa proti vsem nepravilnostim, ki jih na svoji koži najbolj občutijo naši delovni ljudje. Zdi se mi, da bi morali proučiti celoten sistem reševanja pritožb, o katerih je govoril tovariš Tito, ob tem pa najti poti, da bi postal bolj učinkovit. Pri tem bi morali družbena in delavska kontrola prevzeti največ dela in odgovornosti.

(Predsednik zvezne konference SZDLJ na seji predsedstva SZDLJ)

Milutin Baltić:

Otresti se neustreznih ljudi

Ko kritično ocenjujemo stanje, kar zadeva kadrovske politiko v zunanji trgovini, močemo razločevati med tistimi, ki so delali prestopke in so krivi zlorab, ter tistimi, ki so svoje delo pošteno opravljali in se v dosedanjih razmerah po najboljših močeh trudili, da bi se stanje spremenilo; takih pa je v zunanji trgovini vendarle največ. Nujno potrebno je temeljito pretehtati, kako je s kadri v vsaki zunanjetrgovinski organizaciji, v vseh predstavništvih in poslovnih enotah v tujini, pri čemer je treba gledati predvsem na njihovo strokovno in moralno-politično sposobnost za opravljanje teh poslov. Zunanja trgovina se mora otresti kadrov, ki takšnih pogojev ne izpolnjujejo, zlasti pa še tistih, ki so s svojim delovanjem prizadejali materialno in politično škodo naši družbeni skupnosti. Prav tako je nujno treba s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori določiti zelo trdna merila o tem, koliko časa ostanejo kadri v tujini oziroma o njihovi obvezni vrnitvi v domovino po določenem roku, kot tudi druge pogoje za delo ljudi v zunanji trgovini.

(Član predsedstva na 16. seji predsedstva CK ZKJ)

Med desetimi najboljšimi izumitelji v ZR Nemčiji so trije Jugoslavlani, je bilo med drugim rečeno na tridnevem seminarju za nosilce in organizatorje množične inventivne dejavnosti v združenem delu, ki je bil minuli teden v Dolenjskih Toplicah. V Jugoslaviji potrdimo vsako leto ubogih 50 do 100 izumov. Stabilizacija gospodarstva je tudi aktivizacija ustvarjalnih sil, med katerimi inventivna dejavnost ne bi smela imeti poslednjega mesta. (Foto: S. Mikulan)

Alkoholizem

18

Piše: dr. JANEZ RUGELJ

V nasprotnem primeru so lahko pritiski na alkoholika videti kot maščevalni, sadistični... Ne smemo pozabiti, da je delovni kolektiv pustil alkoholika dolga leta propadati.

SPLOŠNO DRUŽBENI ODPORI PROTI REHABILITACIJI ALKOHOLIKOV

Izvore tovrstnih odporov smo že pojasnili. Bistveno je to, da ljudje pri nas na splošno s simpatijami gledajo na tistega, ki se zna poveseliti in alkoholnem opoju, in da ne marajo tistega, ki ne pije in njihovo početje v alkoholnem opoju opazuje trezen. Ljudje pri nas ostro ločijo alkoholike s hudimi socialnimi posledicami od „zmernih“ pivcev, kateri običajno niso pripravljeni poskrbeti za alkoholike. Ta odpor kažejo zmerni pivci na dva načina, ko pravijo:

- prvič: naj se alkoholik vendar „spametuje“ in spet pije „po pameti“, tako kot vsi „normalni“ ljudje;
 - drugič: če se noče „spametuovati“, pa naj pije in pogine, pustite ga vendar pri miru!
- S tem v zvezi so tudi odpori v gospodarstvu. Omenili bomo samo najznačilnejše oblike:
- zviranje pri sprejemanju ukrepa o prepovedi točenja alkohola v jutranjih urah, pa čeprav ta ukrep nima nobenega pomena, če ni sestavni del smiselno zastavljenega boja proti alkoholizmu. Zjutraj pijejo tako samo tisti alkoholiki, ki so že telesno odvisni od alkohola. Le-ti si ga bodo pravočasno nabavili, ne oziraje se na prepoved;
 - spodbujamo večanje proizvodnje alkoholnih pijač;
 - od prometnega davka na alkohol se steka pomemben del sredstev v proračune. Če bi hoteli zmanjšati

potrošnje alkohola, bi se morali dogovoriti o drugačni razdelitvi davkov:

- oviranje pri sprejetju ukrepa o polni treznosti v prometu itd.

ODPORI PRI STROKOVNJAKIH

Z motenimi osebnostmi se je težko ukvarjati. Glavna značilnost alkoholne bolezni pa je spremenjeno obnašanje alkoholikov. Pravimo, da gre za psihopatizacijo njihovega vedenja. Vsi vemo, da alkoholiki v zdravniških ordinacijah lažejo, se sprenevedajo, izsiljujejo bolniški stalež, grozijo, se nesramno vedejo itd. Zdravnik, ki se srečuje samo z „aktivnimi“ alkoholiki, dobi nujno do njih tolikšen odpor, da jih samo še na takšen ali drugačen način odklanja. Podobno se dogaja s sodniki, milicniki, kadroviki, socialnimi delavci, ki imajo posla z alkoholiki. Naše izkušnje kažejo, da odpore proti alkoholikom lahko premagajo samo tisti strokovnjaki, ki se ukvarjajo s sodobno rehabilitacijo teh bolnikov. Le-ti imajo priložnost, da pri svojem delu spoznajo, da nekdanji alkoholiki, ko se rehabilitirajo, postajajo postopoma normalni ljudje. Spodbujeni s pozitivnimi rezultati svojega dela (sreča v družinah nekdanjih alkoholikov) so zmogni prenesti socialno obnašanje „aktivnih“ alkoholikov in jih tudi sodobno zdraviti in prevzgajati.

Z zgornjimi razlagami smo že vnaprej „opravičili“ vse oblike odporov proti družbeni rehabilitaciji alkoholi-

likov, ki se javljajo v tradicionalni psihiatriji. Vseeno jih bomo našli: Strokovnjaki, ki se na tradicionalen način ukvarjajo z alkoholiki, kažejo odpor, ki je lasten tudi drugim zmernim pivcem. Svoj odpor izražajo v prikrite ali odkrite nasprotovanju, da bi alkoholike zdravili tako, da bi od njih – poleg polne družbene rehabilitacije – zahtevali trajno in popolno vzdržnost od alkoholnih pijač. Takšen način zdravljenja zahteva od strokovnjakov, da tudi sami spremenijo svoj odnos do alkohola, za kar pa večina ni pripravljena. Ko diskretno analiziramo vzroke, zakaj so nekateri strokovnjaki opustili skupinsko delo z alkoholiki, ugotavljamo, da zato, ker spadajo med ljudi, ki imajo „problematičen“ čustveni odnos do alkohola. Njihov odpor do alkoholikov je tako močan, da sploh niti ne poskušajo več zdraviti nobenega alkoholika, čeprav to znajo, imajo pa kopico pripomb k našemu sistemu zdravljenja. Teh pripomb seveda nečemo izraziti na strokovnih alkoholističnih sestankih.

Nekateri strokovnjaki zgolj čakajo, da bo nekoč odkrito tako zdravilo, po katerem bodo nekdanji alkoholiki lahko zmerno pili. Češ: „Tedad bomo poprijeli in zdravili.“ Ti strokovnjaki seveda pozabljajo, da bistvo alkoholizma ni v pitju alkohola (čeprav brez njega ne more biti alkoholizma), temveč v spremenjenem obna-

šanju, katerega pa z zdravili ni mogoče urediti, pač pa samo s skupinskim delom.

- Izraz odporov je tudi sentimentalni in pasivni odnos do alkoholika, kar pomeni samo spremljanje alkoholika na poti njegovega propadanja. Temu nasprotno je izrazita agresivnost do alkoholika, ki seveda strokovnjaku tudi onemogoča, da bi te bolnike res zdravil.
- Višek odporov pri večini profesionalcev pa je v tem, da za alkoholike ne napravijo ničesar učinkovitega, da bi se začeli res zdraviti, temveč jih pustijo dejansko propadati. Vse njihovo delo je v bistvu le to, da alkoholikom prepovedo piti alkohol.
- Strokovnjaki nočejo delati s temi ljudmi tudi zato, ker se mora v sistemu rehabilitacije alkoholikov terapevt temu delu posvetiti. S polovičnim angažiranjem ne doseže ničesar. Poleg tega dela terapevt v skupini, ki pa predstavlja – kot smo že rekli – pot osvoboditve bolnika od oblasti posameznika (zdravnika). S posameznikom namreč terapevt lahko manipulira, s skupino pa ne more, vsaj dalj časa ne.

Posebno zanimivi so odpori, s katerimi se srečuje nekdanji alkoholik. Opisali smo jih v petem nadaljevanju našega podlistka.

Z obširnimi prikazom raznovrstnih odporov proti prizadevanjem, da se nekdanji alkoholik spet vrne v družbo kot njen polno-

pravni član, smo želeli pomagati svojcem in delovnim tovarišem alkoholikov, da se bodo zavedali številnih ovir, s katerimi se bodo srečevali, ko bodo pripravljali „svojega“ alkoholika na zdravljenje.

Že v uvodu v to poglavje smo zapisali, da so odpori proti vsakršnim spremembam normalni. Treba jih je prepoznati, razumeti, presegati in odpravljati. Naše izkušnje kažejo, da vse odpore najbolj učinkovito presegamo z rezultati dela, se pravi z rehabilitiranimi alkoholiki. Brez njih je govorjenje o zdravljenju alkoholizma nesmiselno. Dokler ni bilo klubov in ljudi, niso poznali rehabilitiranih nekdanjih alkoholikov, niso verjeli, da je alkoholike možno zdraviti. Šele zdravljeni alkoholiki, ki so se spet povsem vključili v družbo, so v svojem okolju začeli s svojim obstojem in normalnim obnašanjem spreminjati družbeno zavest o alkoholizmu. Iz tega izhaja, da postajajo terapevti klubov skupaj z rehabilitiranimi zdravljenci in njihovimi svojci poglavitna subjektivna sila za preseganje odporov proti vračanju nekdanjih alkoholikov v družbo. Subjektivne sile na področju boja proti alkoholizmu so sploh zelo skromne, zato tudi tako počasi presegamo opisane odpore. Od rezultatov zdravljenja, se pravi od števila rehabilitiranih nekdanjih alkoholikov, je odvisno, ali bodo vsi družbeni dejavniki res podprli naša prizadevanja za osvobodjanje družin alkoholikov izpod jarma odvisnosti od alkohola.

Filatelistični kotiček

V čast praznika

Sredi januarja je imelo Filatelistično društvo Oton Župančič iz Črnomlja občni zbor. O uspešnem delu v preteklosti je poročal predsednik Maks Jurman. Društvo ima trenutno 11 članov, ki so bili posebno aktivni v letu 1974, saj so prejeli posebno priznanje za doseženo 9. mesto med 36 filatelističnimi društvi, kolikor jih je trenutno v naši republiki.

Preteklo leto društvo navzven ni bilo tako aktivno, ker se je posvetilo predvsem organizacijskemu delu ter filatelističnim razstavam. Sestnajst letnih panojev s stojali jamči, da bodo znamke razstavljene na primeren mestu in varne pred poškodbami. Društvo je že imelo prvo izložbeno razstavo, ki je bila organizirana v počastitev dvanajstih zimskih olimpijskih iger in občinskega praznika v Črnomlju. Odrta je bila od 4. do 21. februarja.

VINKO SMREKAR

OLIMPIJSKE ZNAMKE

Pozornost vseh zbirateljev znamk je letos usmerjena v olimpijske znamke. Za zimske olimpijske igre v Innsbrucku letos je značilno, da jih ne spremlja tako množična izdaja znamk, kot se je to dogajalo na prejšnjih olimpijskih igrah. Leta 1964 so v Avstriji in drugih deželah izdali kar 214 znamk z zimskošportno tematiko; za jubilejne olimpijske igre v zimskih športih leta 1968 v Grenobleu je v številnih državah sveta izšlo 224 znamk na to temo. Kmalu pa je prišlo do izteznitve. V Sapporu in letos v Innsbrucku je izšlo precej manj znamk, česar so se razveselili posebno zbiralci, saj je bilo običajnemu smrtniku nemogoče odkupiti tako ogromne količine, kakor so izhajale prej.

ANDREJ ARKO

Novost za kmete

Mnoge kmete v širši okolici Krškega prav gotovo zanima, kje je mogoče popravljati kmetijske stroje. To odgovornost bo v celoti prevzel nase krški Agrokombinat, s tem ko bo odprl še nove delavnice za popravilo kmetijske mehanizacije ob Kovinarski v Krškem.

Kljub prostorski stiski je danja strojna postaja na Marofu nudila kmetom kvaliteten servis. Prodajala je rezervne dele in popravljala vse vrste traktorjev in kosilnic. Čas popravil je trajal povprečno 3 do 4 dni, v novih, sodobno urejenih prostorih pa bo močno skrajšan, kar je zelo pomembno zlasti v sezoni kmetijskih del. Treba je še povedati, da kmetov ne bodo izkoriščali razni šušarji, ki so doslej čisto zaračunali mnogo več, kot so naredili. Predvidena je tudi razširitev servisne službe in izdelovanje nekaterih priključkov za kmetijske stroje. Nova strojna postaja je v tako imenovanem industrijskem kompleksu ob cesti Krško—avtomobilska cesta. Poleg delavnice je predvidena tudi trgovina z rezervnimi deli.

IVAN SKOFLJANEC
Brege 2
Leskovec pri Krškem

Uspela akcija

Novoletno obdarovanje otrok v brežiški občini uspelo

Novoletno obdarovanje otrok v brežiški občini bi gotovo še bolj uspelo, če bi denar prispevala tudi podjetja zunaj občine, v katerih so zaposleni starši otrok iz naše občine. Tako so ugotovili na zadnji razširjeni seji predsedstva občinske Zveze prijateljev mladine v Brežicah. Akcija poteka že štiri leta in ima lepe uspehe, seveda pa je treba vse, ki so prispevali denar za novoletno obdarovanje otrok, obvestiti, kako je bil denar porabljen.

Deveta občinska pionirska konferenca bo 20. marca na Veliki Dolini. Program naj posamezni odredi pošljejo najkasneje do 1. marca. Podpredsednik IS Brežice Ivan Tomš je predlagal, naj bi v bodoče na takih konferencah pripravili razstavo dejavnosti odredov in pionirskih krožkov, vključiti bi bilo potrebno še posebno in glasbeno šolo.

Ker so do sedaj tekmovanja med društvi prijateljev mladine lepo uspela, jih bodo prirejali tudi letos. Pionirji bodo kot vsako leto sodelovali na prireditvah ob hortikulturnem sprevodu, ki bo imel letos republiški pomen.

D. V.

SREČANJE DOPISNIKOV TV-15. Prejšnji četrtek so se na povabilo uredništva TV 15 zbrali v Novem mestu dopisniki tega časnika. V razgovoru so sodelovali tudi predstavniki občinskih odborov ZZB Slovenije Dolenjske in Posavske. Večletna praksa je pokazala, da je tako sodelovanje uspešno, saj predstavniki uredništva seznanjajo dopisnike s problemi lista, dopisniki pa prenesejo v uredništvo želje in predloge bralcev. TV-15 je prerasel okvire borčevskih organizacij in organizacij rezervnih vojaških starešin in vse bolj postaja prenašalec tradicij narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije. (Frane Merela)

„Le ljudje so revni na besedah“

Nerazumljivost sedanjega političnega besednjaka korenini v prevelikem številu tujk

Da imajo sredstva javnega obveščanja v razvoju samoupravnega sistema pomembno vlogo, se zavedamo vsi in o tem ne dvomimo; vprašljiv pa je še vedno način obveščanja. Ob prebiranju in poslušanju raznih poročil, dokumentov in gradiv se vsi, ki posredno ali neposredno sodelujejo v javnem političnem življenju, srečujejo s kopico tujk in spakendran, katerih večina sploh ne morejo razumeti, s tem pa seveda postane vprašljivo tudi razumevanje povedanega in prebranega.

VREDNO POHVALE

Po celodnevem delu in sestanku na občinskem svetu ZS v Novem mestu mi je ponagajal avtomobil: imel sem okvaro na kolesu. S sopotnikom sva zamenjala zadnje kolo, predrt pa sem na njegovo priporočilo odnesel k vulkanizerju Tonetu Mestniku. Čeprav je bilo že konec „ših“, so v delavnici zračnico zakrpal ter mimogrede še uredil vodo za brisanje vetrobranskega stekla in pregledal ostala kolesa. Račun: 25 dinarjev — resnično malenkost za dobro opravljeno delo in vljudnost, kakršne ne srečamo tako pogosto.

ZDRAVKO TROHA

Da bi bila mera polna, smo s tem lažnim svetovljanstvom in učenim izražanjem prišli tako daleč, da je neko podjetje odprlo delovno mesto z uradnim nazivom „prevajalec samoupravljanja“. Smešno? Nikakor! Le potrdilo žalostnega dejstva, da je gradiva potrebno dodatno obdelati in razložiti.

Misel mi uha v preteklost k besedam Marka Pohlinca. Takole je zapisal: „Ne sramujmo se, ljubi rojaki, svojega materinega jezika, saj ni tako slab, kot mislite.“ Valentin Vodnik pa je zapisal te besede: „Kranjski jezik je sam po sebi bogat, le ljudje so revni na besedah...“

Če naletimo na veliko tujk v raznih strokovnih revijah ali razpravah, je to še razumljivo, čeprav bi ne trdili, da je slovenščina nesposobna razviti dovolj lastnih ustreznih izrazov. Nerazumljivo pa se mi zdi, da uporabljamo toliko tujk v našem političnem izražanju, da govorimo izumetničeno, v kičastem in nabuhlem slogu. Tako izražanje je bilo nekaj morda res upravičeno, saj je bila politika stvar ozkega kroga ljudi; v sedanjem trenutku pa je politika s samoupravljanjem postala stvar vseh nas. Vsi sodelujemo in odločamo, zato pa se moramo tudi razumeti.

Dolenjske lutke v Mariboru

Na republiškem srečanju mladih lutkarjev v Mariboru bo Dolenjsko zastopala lutkovna skupina z osnovne šole Grm v Novem mestu, ki jo vodi mentorica Ljuba Tovšak. Lutkovni krožek je včlanjen v ZKPO in ta je organizator vsakoletnih srečanj najboljših amaterskih lutkovnih gledališč.

Ljuba Tovšak in članica lutkovne skupine Alenka Suhadolnik sta odgovorili na nekaj vprašanj Metki Gal, članici novinarskega krožka na osnovni šoli Grm.

„Kaj ste naštevali za to srečanje?“
„Pripravili smo igrice Aleksandra Maroviča „Kriček in Pikec“, v kateri nastopa devet oseb. S to igrico smo nastopali tudi na srečanju mladih lutkarjev v Sevnici, na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani v okviru praznovanja dedka Mrza ter tudi v Novem mestu za otroke naše šole in otroke delavcev IMV, ki je pokrovitelj naše šole.“

„Kolikoli časa ste igrico pripravljali?“

STUTTGART: VABILO ZA DAN ŽENA

Dramska sekcija SKUD Triglav v Stuttgartu, Filderstrasse 1, vabi vse matere in žene ter njihove drage na praznovanje dneva žena, ki bo v nedeljo, 7. marca 1976 z začetkom ob 15. uri v Stuttgart—Hedelfingenu, Rohrerstrasse 171, Gaststaedte Turnheim. Po kratkem in veselem programu bo zabava s plesom.

Za SKUD Triglav
Stuttgart
predsednica
META VRHUNC

Hribčki, ponižajte se!

Lani je trebanjsko komunalno podjetje s privoljenjem oskrbnice (lastnik je baje v Ameriki) izkoriščalo peskokop na Maričkinem hribu v Mokronogu. Pri tem so porušili skoraj polovico hriba. Širijo se celo govorice, da nameravajo cel hrib zravovati z zemljo. Ljudje, ki stanujemo tam okoli, smo ogorčeni zaradi takih vandalskih namenov.

Maričkin hrib tik ob naselju se je zaradi svojega strateškega položaja zapisal v najsvetlejšo dobo naše zgodovine, saj ga omenja tudi Z. Hudales v knjigi „Občina Trebnje v NOB“. Tu rastejo razne redke rastline, kot so Clusijev svišč, hribska ressa, islandski lišaj in druga tipično alpska flora, ki uspeva le na tem osamelcu.

Vsaj krajevna skupnost naj bi se postavila po robu temu vandalizmu, saj so v Mokronogu kar štirje peskokopi, ki že tako kvarijo podobo kraja in niso blagoslov za varstvo okolja. Delež Mokronoga v NOB ni ravno majhen, po vojni pa je kraj namesto porušene usnjarne dobil obrat Iskre, ki se stiska v sto let starih prostorih. Če že ne moremo dobiti kakšne tovarne, v kateri bi se zaposlili številni domačini in okoličani, naj bi odgovorni vsaj naravo ohranili neokrnjeno!

FRANC ZAJC
Mokronog 64

Pri roletah se zatika

V Dolenjskem listu se že dlje časa pojavlja oglas o izdelovanju rolet. To obvestilo me je spodbudilo, da sem naročila rolete pri Sedevčiču v Ljubljani. Naročila sem jih 31. 9. 1975, a jih do danes še nisem dobila, čeprav se je dobavni rok iztekel že 30. 11. lani. Pri pogodbi sem dala na račun 500 dinarjev, a tudi tega denarja nisem več videla. Tov. Sedevčiča smo iskali celo v Ljubljani, a nič. Kakšna odgovornost in kakšna zanikarnost!

Po petmesečnem čakanju sem se odločila, da rolete naročim v Zabi vasi pri Novem mestu. Naročila sem jih 10. 2. 1976 in že 15. 2. 1976 sem imela rolete na oknih. Ne samo da je bilo delo hitro in solidno opravljeno, tudi cena je bila kar za 30 odstotkov nižja, kot jo zahteva Sedevčič.

Mislím, da bo moja izkušnja koristila še kateremu od bralcev, zato opozarjam, naj naročniki rolet dobro premislijo, pri komu bodo rolete naročali. Reklame za Sedevčiča so le lepo napisane besede. Če rolet ni, čemu potem taki oglasi in reklame? Ne živimo od reklam, ampak od tega, kar lahko dobimo in imamo.

MARTINA BALIČ
Orešje 28
Šmarješke Toplice

Naj bo cestar še čuvaj?

Za posipavanje vaške poti morajo poskrbeti vaščani sami — Kdo krade pesek s ceste, bo pokazala preiskava

Lani so neznanci odpeljali s ceste Crešnjevec—Streklevec—Stranska vas 25 kubikov peska, izruvali in odpeljali pa so tudi nekaj prometnih znakov. 8. novembra je nekdo odpeljal 3 kubike peska, namenjenega za popravilo ceste in posipavanje proti poledici, ter ga posipal po vaški poti proti gornjemu delu Crešnjevca. Ko je cestar poizvedoval za storilec, ga seveda ni nihče videl, čeprav so hiše le nekaj metrov od poti. Ker je obstajal sum, da je pesek obakrat ukradel isti človek, je cestar na zahtevo dobavitelja peska zavaroval sledi tako, da je zamašil polovico poti in postavil opozorilni znak ter zadevo prijavil postaji milice v Semiču, ki stvar še preiskuje.

Pisec članka „Spet prekopana vaška pot“ piše, da vaška pot zamašila cestarjevo lopato. Verjetno tudi še bo! Za vaške poti morajo skrbeti vaščani sami, pomaga pa jim KS Semič, ki jim da na voljo kompresor, miniera, drobilnik za kamen in pesek. Tako so si pred kratkim vaščani Crešnjevca nadrobili več sto kubikov kamna in popravili poti, da so sedaj vzorno urejene.

Ce pa hočejo imeti pot še posipano s peskom, naj se zgledujejo po vaščanih Hriba; tam so štiri hiše, imajo dva para volov, dva konja in štiri mope, pa so sami zbrali nad 3.000 dinarjev in plačali voznika, da jim je pripeljal pesek iz 15 km oddaljenega peskokopa. Sami so popravili več kot kilometer poti, da lahko pridejo peš do avtobusa, od asfalta pa so oddaljeni 10 km. Gornji del Crešnjevca pa ima 6 hiš, 8 osebnih avtov in 2 traktorja.

Sedanjí cestar dela na tem odseku komaj dve leti, vendar je naredil več, kot je bilo narejenega prej v desetih letih. Seveda je potrebno še veliko, da bo ta cesta res urejena, toda za vse ni denarja. Več šoferjev je pripravljeno prispevati za temeljito popravilo te ceste po 2.000 dinarjev; toliko je pripravljen prispevati tudi cestar, čeprav nima avta. Vprašanje pa je, če se bo našel kdo, ki bo vso stvar izpeljal.

STANE PLUT
Cеровec 17
p. Semič

Pisatelj v Krškem

Pionirski odred osnovne šole „Jurij Dalmatin“ v Krškem nosi ime po partizanskem pesniku Karlu Destovniku — Kajuhu, zato imajo na dan njegove smrti, 22. februarja, odredni praznik. Praznovanje povezujejo s podelitvijo Kajuhovih bralnih značk.

Letos so ob tej priložnosti povabili sodobnega pisatelja in predsednika Zveze bralnih značk Slovenije Leopolda Suhadolčana, da je podelil bronaste, srebrne in zlate Kajuhove bralne značke po končanem kulturnem programu, v katerem sta nastopila oboja šolska pevška zbor in recitatorji. Pisatelj je zbranim prebral tudi odlomek iz svoje nove knjige.

Po proslavi so učenci v velikem številu zaprosili za pisateljev podpis v njegovo knjigo. Leopold Suhadolčan je povedal, da ni še nikoli podelil toliko avtogramov. V pionirski sobi je potem še dolgo tekel razgovor s pisateljem, ki je navdušenim pionirjem rad obljubil, da jih bo še kdaj obiskal.

MARJANCA MOLAN

Pionirji so z zanimanjem prisluhnili besedam slovenskega pisatelja Leopolda Suhadolčana.

UREDNIŠTVO V GOSTEH

RAKA

Na dosedanja uredništva v gosteh so nas največkrat pripeljale slabe makadamske ceste, tako da smo prvi vtis o razvitosti kraja in ljudeh dobili že med vožnjo. Ko smo se novinarji Jožica Teppey, Milan Markelj in Ivan Zoran prejšnji teden odpravili na Rako, se nam je ponudilo nekaj, česar do zdaj nismo srečali: množica sodobnih dograjenih in poldograjenih hiš vseh „vaških“ in „nevaških“ stilov, pomešanih med starinske zgradbe, grajene iz lesa in krite s slamo, asfalt pa nas je pripeljal kar do same Bonove gostilne, kjer nas je lastnica Ančka sprejela nadvse ljubeznivo. V tej gostoljubni hiši so se takoj po našem prihodu začele razpletati zgodbe in zanimivosti Rake in okolice.

Raka ni novo naselje. Pri vasi so našli predzgodovinsko gradišče in rimske grobove, kar dokazuje, da so bili ti kraji naseljeni že v sivi davni. Še danes so vidni v dolini pod vasjo ostanki glavne rimske ceste. Prvi znani lastniki Rake so bili grofje Breže-Seliški, vas pa se prvič omenja že l. 1178, ko je bila last stiškega samostana. O zgodovini tega naselja še danes pričajo mogočni zidovi gradu Raka, ki sodi med najstarejše gradove v Sloveniji. Leta 1515, ko je izbruhnil veliki vseslovenski kmečki punt, uporni kmetje tudi tej trdnjavi niso prizanesli: izropali so grad in ga zažgali. Fevdalni gospodje so na ruševinah postavili nov grad. Tudi prva cerkev na Raki je bila zelo stara, saj zgodovinski viri navajajo, da je bila vse do leta 1363 podružnica prafare Bele cerkve. Kot drugi kraji je tudi Raka dala nekaj znanih mož, od katerih naj omenimo le Dragotina Humeka, mladinskega pisatelja in ilustratorja, ter Martina Humeka, sadjarskega strokovnjaka.

V zadnjem stoletju je veljalo, da je Raka gospodarsko razvit in napreden kraj, zlasti seveda na področju kmetijstva, saj o industriji ne moremo govoriti. Na rodovitni ilovnati zemlji so najbolj uspevali sadjarstvo, vinogradništvo in živinoreja.

In kakšna je Raka danes? Sadjarstvo, vinogradništvo in živinoreja so ostali, čeprav se s temi panogami danes ukvarja znatno manj ljudi kot včasih. Tudi ta kraj je plačal svoj davek industrializaciji, mnogo kmečkih sinov se je zaposlilo doma ali v tujini. Delovna sila iz tega območja dnevno odteka v podjetja krške in novomeške občine.

Predsednik krajevne skupnosti Milan Bajc svoj kraj dobro pozna, zato se je na uredništvu tudi prvi na široko razgovoril. „Naša krajevna skupnost“, je začel naštevati, „obsega 29 vasi, v katerih živi okoli 2.000 prebivalcev. Danes je to ljudi znatno manj kot pred vojno, ko je območje štelo 3.000 prebivalcev. Po vojni se jih je namreč veliko izselilo, okrog 100 zdomcev je bilo v Nemčiji.“

ZIVINČE ZA NAPREDEK

O napredku, za katerega so najbolj zaslužni sami prebivalci, se je predsednik krajevne skupnosti razgovoril s pohvalo: „V nekaj letih smo uredili vse vaše poti, vodovod ima že 27 vasi, več občinskih, regionalnih in republiških cest je asfaltiranih. Dobro 3 km republiške ceste od priključka avtoceste do Rake smo asfaltirali predlanskim, lani pa še 1,5 km občinske ceste. Skoraj povsem smo uredili tudi kanalizacijo na Raki. Trenutno gradimo vodovod na Planini, do leta 1980 pa naj bi obnovili tudi raški vodovod, grajen leta 1907. Složnost in pripravljenost občanov bi rad še posebej pohvalil. Ljudje so dajali po 450 do 500 starih tisočakov, marsikje so prodali živinčce, da so lahko plačali prispevek.“

Krajevna skupnost ima letos v načrtu asfaltiranje 3 km dolge ceste Raka – Podulce – Dolenja vas – Površje. V ta namen je občinskemu cestnemu skladu že odvedla 11 starih milijonov.

Slavko Bajc

Martin Lešnjak

Miha Vuk

Ančka Bon

Tone Gabrič

Za asfaltiranje ceste Raka – Zabukovje – Brezje pa so imenovali pripravljali odbor. Zelo radi bi posodobili tudi cesto Raka – Rimš, po kateri gre vsak dan 27 avtobusov in je ena najbolj prometnih in obremenjenih v krajevni skupnosti. „Težave pa imamo s popravili in z vzdrževanjem cest“, je povedal Bajc, „saj se nam do zdaj še ni posrečilo dobiti cestarja. Tako moram, žal, povedati, da na vsem območju krajevne skupnosti ni niti enega cestarja.“

Prislek kmalu opazi, da ima Raka dve trgovini, dve gostilni, prodajalno mesa, frizerski salon, osnovno šolo in še kaj. Predsednik krajevne skupnosti in drugi pa so potožili, da nima kraj enega samega prostora za družbeno življenje, iz šole pa so „vrgli“ tudi potujoči kino.

Bo kdaj Raka dobila dvorano? „V načrtu je“, so povedali, „prav tako naj bi v naslednjih petih letih dobili novo

zboru v občinski skupščini Krško, je v pogovoru načel vrsto vprašanj, ki so globlje družbenega pomena.

„Naš kraj je značilen primer območja, s katerega delovna sila odteka drugam, drugje ustvarja dohodek, od katerega pa se zelo malo vrne nazaj. Samoupravni sporazum o financiranju krajevnih skupnosti naj bi to vprašanje uredil, žal pa smo priče, da se podpisu tega sporazuma mnoga podjetja izmikajo. To pa seveda pomeni za seboj celo vrsto neurejenih stvari. Na Raki imamo veliko pomanjkanje prostorov, v katerih bi potekalo kulturno-prosvetno delo, družbena dejavnost, kjer bi bil prostor za zdravstvene storitve, ipd. Mi sami teh potreb ne moremo rešiti, nujno potrebujemo družbeno pomoč. Prav z uresničevanjem samoupravnega sporazuma o financiranju krajevnih skupnosti bi lahko storili korak naprej. Večkrat tudi premišljam o kakšnem manjšem industrijskem

to premalo. Naše potrebe so velike, dohodki, ki jih naši ljudje ustvarijo, pa ostajajo v drugi občini.“

Franc Ulčnik, elektromehanik, nekdanji predsednik aktiva ZSMS, je potrdil besede drugih sogovornikov: „Mladina ni dejavna. Res je, da zaradi šolanja in kmetovanja mladi nimamo časa na pretek, a še tistega prostega časa, kar ga imamo, ne moremo koristno izrabiti, ker se preprosto nimamo kje sestajati. Imeli smo eno sobo, a smo jo odstopili pošti, ker je ta pač potrebnejša. Tako se 80 mladincev, kolikor nas približno je, zadržuje doma, v gostilni...“

„TAKOJ ODŠTEJEM POL MILIJONA“

Milka Zorko, kmetica iz Dolenje vasi: „Na pogovor z novinarji sem prišla z namenom, da vam sporočim željo

KOLIKO ZMORE VOLJA

ambulanto, kamor naj bi spet prihajal tudi zobozdravnik, ki ga je Raka včasih že imela. Zdravnik prihaja zdaj k nam enkrat na teden, kar je seveda premalo.“

BOLJŠA ŠOLA DO 1980?

Do konca leta 1980 naj bi tudi osnovna šola na Raki imela enoizmenjski pouk. Kakor je povedal Martin Lešnjak, je zdaj pouk v dveh izmenah, saj ima šola za 227 učencev v 10 oddelkih na voljo le štiri učilnice. Letos bodo dali napraviti načrte za dograditev, tako da bi šola pridobila še 6 učilnic (s kabineti), telovadnico, ki bi bila hkrati tudi dvorana za prireditve, ter prostor za otroško varstvo. Kako z vsem tem, bo kajpak odvisno od denarja, medtem ko v krajevni skupnosti že razmišljajo o referendumu, s katerim bi uvedli krajevni samopriskpevek za opremo šole. Ob dograditvi šole bi morali dobiti še kakšno stanovanje za učitelje.

Martin Lešnjak je pristavil, da se odseljevanje in vseljevanje ljudi pozna tudi v šoli. Tako je bilo leta 1960 vpisanih kar 415 učencev.

In kaj še želi ljudi?

KDAJ BO PODPISAN SPORAZUM

Tone Gabrič, zaposlen v PTT Novo mesto, delegat družbenopolitičnega

obratu pri nas, v katerem bi se lahko zaposlila predvsem ženska delovna sila. Seveda pa je manjših želja še veliko. Naj omenim bencinsko črpalko, ki bi jo res potrebovali; kmetijske mehanizacije je vse več, kaže pa, da se bo z modernizacijo ceste Sevnica – avtocesta povečal tudi tranzitni promet. Primerna lokacija bi bila na Raki ali na Gmajni. Kar se prometnih zvez tiče, smo dokaj zadovoljni in smo hvaležni podjetju „Gorjanci“ za razumevanje. Želeli bi le, da bi okoli 13. ure vozil iz Novega mesta avtobus na Rako. V novomeških srednjih šolah je okoli 30 naših dijakov, ki se zdaj vozijo domov z avtobusom ob 15. uri. Ta avtobus pa je vedno preveč natlačen, vrh tega je šolarjem težko čakati do tako pozne ure.“

Miha Vuk, upokojenec, tajnik SZDL na Raki, je vprašanje prostora osvetlil še z druge strani: „Organizacije, naj bo SZDL, ZK, ZSMS, po pravici povedano, spe. Družbenopolitična dejavnost nikakor noče oživeti, kot bi bilo potrebno. Eno je, da ljudje nimajo časa, drugo pa, da tudi primerne prostora ni. Sestanke imamo v šoli, ki je v katastrofalnem stanju, ali pa v gostilni, ki tudi ni najprimernejša. Po mojem tudi to odvrača ljudi od dela na družbenopolitičnem področju. Večkrat smo govorili o tem, a prazna beseda, prazen žakelj. Naši ljudje so pripravljeni delati, pripravljeni so pomagati s prispevki in delom, vendar je

staršev po dodatni avtobusni zvezi za dijake, ki se šolajo v Novem mestu. Imam dve hčerki srednješolki, ki morata vsako jutro ob petih od doma in se vrneta šele popoldne ob petih. Pouk se konča med dvanajsto in trinajsto uro in potem morajo dijaki z Rake čakati na avtobus do petnajste ure. Tisti čas so prepuščeni sami sebi. V avtobusni čakalnici je mrzlo, v lokalne ne smejo, edino vrata študijske knjižnice so jim odprta. Starši smo zaskrbljeni ne le zaradi izgube časa, ampak tudi zaradi tega, ker dijaki vozači nimajo nobenega reda pri prehrani. Vse drugače bi bilo, če bi vpeljali za dijake, ki jih ni malo, nov avtobus z odhodom iz Novega mesta ob 13. uri. Starši in vsi drugi občani menimo, da bi morali na avtobusnih postajališčih poskrbeti tudi za skromno streho, pod katero bi potniki v slabem vremenu laže čakali na prihod avtobusa.“

ČAKAJO NA TELEFON, ARONDACIJO

Jože Zupančič, avtomehanik iz Podlipa: „Na Raki zelo pogrešamo telefon, saj po drugi uri popoldne, ko se zapre pošta, ne moremo klicati niti zdravnika. Tudi kot obrtnik bi telefon nujno potreboval in tisti, ki iščejo pomoč, prav tako. Marsikdo mora priti do mene peš od avto ceste sem, če se mu kaj zgodi pri avtomobilu. Sam pa sem se tudi večkrat zastoj peljal po material tja do Ljubljane.

Rekli boste, da bi lahko poklical s pošte. Raška pošta je preobremenjena, preko nje kličeta Kremen in Bučka, zato je zadnji čas, da bi dobili obljubljen avtomatsko telefonsko centralo. Menim, da ne bi bilo napak, ko bi imeli tudi javno govorilnico.

Poleg obrti še kmetujem in kot kmet me zanima, kako je z arondacijo. Bil sem med prvimi na občini s tako željo, pa nič ne uspe. Dvakrat sem na svojo pobudo parcele že zamenjal, toda veliko raje bi videl, da bi začeli te stvari reševati po uradni poti, če nam že zakonodaja daje to možnost. Še sto let res ne moremo čakati, potem nas več ne bo in nas arondacija ne bo vznemirjala.

Kmetje smo prizadeti tudi zaradi nereguliranega potoka Račne, ki stalno poplavlja. Most čezenj se je podrl in dva traktorista sta se že prevrnila v potok. Zdaj sem jaz naredil zasilen most iz desk, ki sem jih sam pripeljal.“

DELAJSKI AVTOBUS SAMO POZIMI

Martin Volčanšek, delavec v tovarni celuloze in papirja v Krškem: „Sem me je prignala želja, da bi se vam potožil zaradi prevoza na delo. Pozimi je vse lepo in prav, od pomladi do jeseni pa naša tovarna ukinja avtobuse za delavce. Pravzaprav so jih pripravljali obdržati, vendar le s pogojem, da vožnjo v celoti sami plačujemo. To se mi ne zdi prav, zlasti še ko vidim, da druga podjetja, na primer IMV, Koviarska in Labod, prevažajo delavce na delo in nazaj domov vse leto. V Celulozi delam dvajset let in pri štiriinpetdesetih mi ni prijetno sesti na moped in se peljati ob vsakem vremenu v tovarno. Pa še nekaj me boli, to, da mladi delavci nas starejših ne spoštujejo, nekateri nas celo zaničujejo. Delovodja mi na primer reče: „Nauči ga, mladenič pa mi zabrusi: ‚Kaj boš ti, stari, mene učil!‘ Tako vzdržljiv in močan res nisem več kot nekoč, sem pa zato bolj izkušen. Razen tega mislim, naj bi nam, starejšim delavcem, omogočili lažje, manj naporno delo.“

ZOBOZDRAVNIKA POGREŠAMO

Ančka Bon, gostilničarka na Raki: „Z asfaltom smo Račani veliko pridobili, želja pa s tem še ni konec. Najbolj pogrešamo zobno ambulanto, ker s čakanjem v Krškem izgubimo preveč časa. Tam skoraj ni mogoče priti na vrsto. Tudi v splošni ambulanti je vedno polno. Na srečo prihaja sem vsaj enkrat na teden splošni zdravnik, druge dni pa se moramo sprijazniti s tem, da iščemo zdravniško pomoč v Krškem. Za potrebo po vrstu, kulturni dvorani in telovadnici ste najbrž že slišali od drugih, zato tega ne bom ponavljala. Rečem vam le, da smo zamudili ugoden čas po vojni. Imeli smo temelje za združni dom, in ker ni bilo pravega organizatorja, je vse propadlo. Zraven starih temeljev bodo zdaj postavili telovadnico.“

„ZAMOČVIRJENO“ KMETIJSTVO

Branko Bajc, zaposlen v Agrokombinatu v Krškem, je orisal razmere v kmetijstvu: „Kmetijstvo se je v teh krajih obdržalo. Živinoreja, vinogradništvo in predvsem gojenje ribeza so poglavitne panoge. Kmetom je Agrokombinat pomagal s kreditiranjem, tako da so lahko obnovili vinograde, nasade ribeza, breskev. Pogoji so ugodni, saj omogočajo vsakemu kmetovalcu, da se vključi v sodelovanje. Šepalo je le s kreditiranjem kmetijske mehanizacije, za katero je obrestna mera previsoka. Kar se organizacije odkupa mleka tiče, lahko rečem, da je dobra, saj nam je uspelo v kratkem času postaviti nekaj novih odkupnih postaj.“

Jože Novak, kmet in delavec v Kremenu, je spregovoril v imenu kmetov iz vasi Mali Koren, Veliki Koren, Ravno in Podlipa: „Včasih smo v naših vaseh redili več živine, kot je sedaj. Blizu 50 hektarjev travnikov okoli Malega Korena ni več uporabnih. Potok jih preplavlja, naredilo se je močvirje, tako da na njih ne pasemo več. Večkrat smo že prosili vodno skupnost in občino Krško, naj bi to ozemlje izsušili, a se nič ne zgane. O izsušitvi so govorili že pred vojno in po nji, zemljišče pa je vse slabše. Veste, pri nas ima živinoreja že tradicijo, tudi mladi se kmetovanja ne odrekajo, zato bi bilo res škoda, ko bi z izsušitvijo ne zboljšali možnosti za živinorejstvo. Že sedaj v naših vaseh namolzeemo veliko mleka, lahko pa bi ga še več.“

Franc Ulčnik

Jože Novak

Jože Zupančič

Branko Bajc

Milka Zorko

podčrtano

Kako blizu ali daleč sta si delavec in kultura, kaj so napravili sindikati, da bi se razdalja (odtujenost?) med njima zmanjšala – skratka o vsem, kar so v delovnih organizacijah storili, česa niso in zakaj ne, bodo razpravljali danes na razširjeni seji republiškega sveta Zveze sindikatov v Ljubljani. Da je v resnici pričakovati poživitev na kulturnem področju in da vprašani (ne)moči ter prodora kulture ne bodo obravnavali zgolj zagodaj, ker je pač nekaj treba reči, daje ta na znanje dve dejstvi: da je najvišje sindikalno vodstvo v republiki sklenilo obravnavati kot osrednjo točko dnevnega reda in da se je v ta namen oskrbelo z gradivom, ki vsestransko osvetljuje možnosti kulturnega dela in življenja delavcev ter je kot tako vredno širše pozornosti.

Sindikalni vrh tudi o kulturi

Današnja seja sodi v čas, ko so razrezi skupnega denarja pravzaprav že za nami, ko tudi kultura že ve, koliko denarja bo dobila in „koliko dni“ bo lahko z njim živela, in ko je hkrati tudi znano, kako so v delovnih organizacijah (ne)pripravljeni odzvati se na najrazličnejše zunanje in notranje kulturne akcije. Je ob teh dejstvih ta seja še pravi čas ali kasni, bo mogla s svojimi stališči politično sploh še vplivati na popravke razrezov in dati politične napotke združenemu delu za podpisovanje sporazumov? Seveda se tako vprašanja zastavljajo sama od sebe, so pa prav gotovo tudi upravičena, saj zgolj z geslom (ali napotkom), naj bo združeno delo kulture bolj naklonjeno, ne bo možno tudi dejansko razrešiti težavnih gmotnih razmer v kulturi.

I. ZORAN

TISOČI NA PREDSTAVAH

V pravkar končanem (prvem) tednu slovenskega filma je bilo 27 predstav, ki jih je videlo 7.695 obiskovalcev. Na desetih večernih predstavah so našli 1.575 gledalcev, prav tolikšno število dijaških predstav si je ogledalo 3.600 srednješolcev, sedem predstav za osnovnošolce pa je obiskalo 2.520 učencev. Najmanj gledalcev je imel novi slovenski barvni film „Med strahom in dolžnostjo“, ki ga je Milan Ljubić posnel po literarnih delih letošnjega Prešernovega nagrajca Karla Grabeljškega.

Mali kulturni barometer

VEČER LJUDSKE TVORNOSTI – V počastitev dneva žena bo v Novem mestu Večer ljudske tvornosti. Sodelovali bodo: Rudi Kosmač, član Drame SNG iz Ljubljane, kot recitator ljudskih pesmi, Sentjernejski oktet, folklorna skupina iz Novega mesta pod vodstvom Branke Moškon in trio Tineta Košmrlja.

DVOJEZIČNA KNJIZNICA – V Lendavi, središču narodnostno mešanega ozemlja v Pomurju (poleg Slovencev živijo tam tudi Mažari), so pred kratkim odprli dvojezično knjižnico. V knjižnici, ki šteje trenutno 27.000 knjig, je sodobna čitalnica, v kateri bodo tudi občasne razstave, literarna srečanja in druge prireditve.

NEMŠKI GRAFIKI PRI NAS – Prejšnji četrtek so v Moderni galeriji v Ljubljani odprli razstavo grafike, s katero se pri nas predstavljajo sodobni umetniki iz Berlina.

DELO MESECA NA RAZSTAVI – V petek so v Ljubljani (Mestna

18. februarja so nekateri ustvarjalci slovenskega filma „Čudoviti prah“ – film je bil ta dan tudi na sporedu tedna slovenskega filma v kinu Krka – obiskali Novo mesto in se predstavili občinstvu. Sprejem so jim pripravili v prostorih ZKPO na Prešernovem trgu, od koder je posnetek. Na sliki so (od leve): Boris Savnik, Danja Bajc, Demeter Bitenc, Silvo Božič, Ljubiša Samardžić, Milka Bobnar in Jure Pervanja. (Foto: I. Zoran)

ZKPO bo poslej v skupni fronti

Pripravam na republiško konferenco ZKPO, ki bo marca v Novi Gorici, je bil namenjen

Kočevski razgledi 3

V počastitev slovenskega kulturnega praznika so izšli Kočevski razgledi, tokrat že tretja številka revije, ki jo izdaja klub kulturnih delavcev v Kočevju. Revija je zanimiva, popestri pa jo kar šest rubrik.

Razdelek „Ustvarjamo“ objavlja prispevke Janeza Černača, Draga Ahaca, Rudolfa Moharja, Karla Riglerja, Marjete Dajčman (iz Novega mesta) in Petra Vovka, pesmi pa so prispevali: Rudolf Mohar, Franc Lovšin, Bok, Nebojša Ignjatović (iz pobratenege Prokuplja, ki pa živi v Kočevju), Dušan Hočevar in Marjanca Colarič.

V „Ogledalu časa“ sodelujejo Peter Sobar st., Janez Žagar in Vekoslav Figar. V „Slikah današnjih dni“ je inž. Franci Dovč opisal kočevsko kmetijsko zaledje, dr. Božidar Tomić prispeva o zdraviljenju alkoholikov na Kočevskem, Mirko Levstek je v intervjuju predstavil pisatelja Toneta Ožbolta, Kajuhovega nagrajca za knjigo „Dežela Petra Klepca“.

„Kulturno dogajanje“ prinaša članek „Svobodi na pot“ Julija Pluta, Dragica Janša je opisala lutkovno dejavnost v Kočevju, Marjanca Colarič razmišlja o poeziji danes, Stane Jarm pa se je razpisal o dejavnosti likovnega salona. V „Utripu mladosti“ sodelujejo osnovnošolci iz Kočevja in Vasi-Fare ter gimnazijci, „Saljive od tu in tam“ pa prinašajo prispevke Marjanca Colarič in Marjete Dajčman.

Revija je izšla v 500 izvodih. Nekaj števil je še naprodaj, naročiti pa jo je možno na naslov: Klub kulturnih delavcev Kočevje pri DPD Svoboda, Trg zbora odposlancev 30, 61330 Kočevje.

Naj omenimo še to, da je delo pri reviji amatersko, prispevki so nehoronorirani, celo glavni in odgovorni urednik Mirko Levstek opravi vse delo zastonj.

M. C.

sobotni posvet kulturnih delavcev dolenske regije v Novem mestu. V imenu ZKPOS sta se ga udeležila predsednik Ivo Tavčar in strokovni sodelavec Martin Zakonjšek.

Konferenca naj bi dala novo usmeritev ZKPO. Smisel predvidenih sprememb je v tem, naj bi se ZKPO (po novem statutu kot Zveza kulturnih organizacij) opredelila kot sestavni del fronte socialističnih sil.

V vsa ta prizadevanja se vključujejo tudi občinska vodstva SZDL in ZKS. Na novomeškem posvetu so med drugim predlagali, naj bi medobčinski svet SZDL za Dolenjsko pred konferenco sklical še poseben posvet, na katerem bi rešili pereča vprašanja.

Popraviti napako

Mladim več podpore

Krška ZKPO si že dolgo prizadeva obuditi amaterizem, ki je bil včasih že kvaliteten in uspešen. Med razloge, zakaj ne gre, štejejo premajhno zanimanje mladih. To pa ne drži povsem, saj marsikje prav skupine pri ZSMS poganjajo kolo kulture naprej. Med take – lahko bi jim rekli že kar stalne – sodijo pevski in folklorni skupina iz Velikega Podloga ter recitacijski skupini iz Zdol in Podbočja.

Prav gotovo bi bile te skupine še bolj delavne in tudi več novih bi bilo, če bi jim strokovno bolj pomagali in jim izkazovali večjo pozornost. Včasih se namreč zdi, da so pri delu preveč osamljene. Pri tem ne bi smeli pozabiti, da so med NOB orali kulturno ledino na podželj in v mestih prav taki ljudje, toda z znatno večjo podporo, moralno in gmotno. To kaže še posebej podčrtati ob spoznanju, da je v zadnjih letih pri kulturnem osveščanju delovnih ljudi – sestavina tega je prav gotovo tudi amaterska dejavnost in ne le „potrošnja“ kulturnih dobrin – veliko zamujenega, kar pa naj bi zdaj postopno popravili.

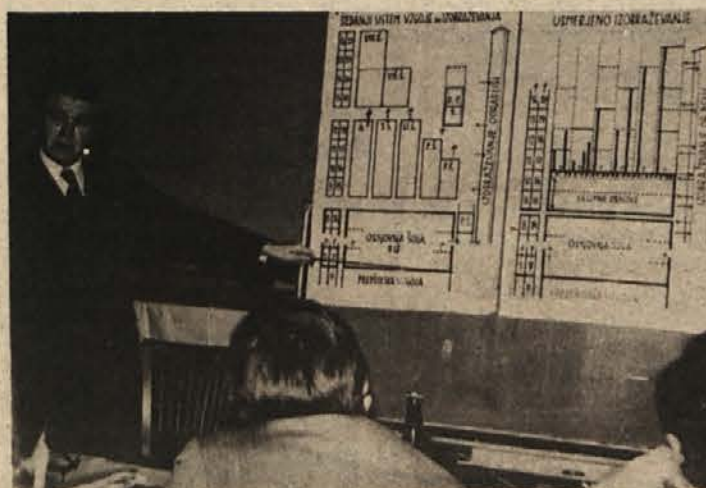
Z. ŠEBEK

Naloga za (daljše) „zatišje“?

Javna razprava o usmerjenem izobraževanju, ki naj bi se v naši republiki kmalu začela, ne bo razreševala samo predlaganega koncepta, marveč tudi vprašanje, ali gre za kratkoročno ali dolgoročno dolžnost na področju vzgojnoizobraževalne dejavnosti.

Cepprav podrobosti najnovejšega predloga o tem, kaj in kakšno bode to usmerjeno izobraževanje, širši javnosti še niso znane, lahko pričakujemo, da na Dolenjskem ta novost ne bo sprejeta z nasmeškom in ožarjenimi obrazi.

Glavni razlog za to, da se na našem območju usmerjenega izobraževanja bolj bojijo, kot veselijo, je prav gotovo iskati v razmerah, ki v šolstvu marsikje že zdaj niso kaj posebno visoko nad mejo znosnosti. Manjka vsega po vrsti: prostorov, kadrov in denarja. Dolenjska regija sodi nedvomno med tiste z največjim kadrovskim deficitom, da o neizgrajenem srednjem šolstvu, ki naj bi predvsem izvajalo naloge usmerjenega izobraževanja, ne govorimo.

Kdaj usmerjeno izobraževanje z grafikonov v življenje?

Stari filmi v mladih srcih

Priščno srečanje z Ljubišo Samardžićem in drugimi po ogledu „Čudovitega prahu“ v tednu slovenskega filma

Na rob pravkar končanemu prvemu tednu slovenskega filma v Novem mestu je prav gotovo potrebno povedati nekaj ugotovitev. Najprej to, da tudi filmska umetnost premaguje čas, saj so stari filmi spregovorili v srcih mladih kot pred dvajsetimi leti. Smejali so se prebrisani korajžnega Kekca, Samo in Vesna sta jih osvojila z iskreno ljubeznijo brez blišča barv in seksualnih scen modernega filma, pretresla jih je plemenita, samorastniška Meta itd.

Srečanje mladine s filmskimi ustvarjalci je zanje vedno praznik, posebno še, če je na obisku tako preprost, iskren in naraven igralec, kot je Ljubiša Samardžić. Pogovor z njim po filmu „Čudoviti prah“ je bil prijetno razvedrilo: na resna vprašanja je znal ustrezno odgovarjati, za naivna pa je uporabil duhovitost, ki mu je ne manjka. Veliko simpatij si je pri Novomeščanih pridobil mladi igralec Silvo Božič, mojster kamere Jure Pervanja pa je imel premalo časa, da bi razložil osnove svojega

dela. Bitenc je v tilmih največkrat v tujih uniformah, zato ga mladi manj poznajo.

Za osnovne šole je teden slovenskega filma prišel v nepravem času. Ker so podaljšali počitnice, se bojijo za vsako učno uro. Kljub temu so vodstva nekaterih šol spoznala, da brez gledanja filmov ne more biti filmske vzgoje. Žalostno pa je, da imamo še pedagoge, ki niso prepričani, da lahko gledanje „neke“ „Doline miru“ uspešno nadomesti najmanj tri garaške ure učiteljevega dela v razredu pri posredovanju snovi iz NOB.

V Novem mestu naj bi teden slovenskega filma postal tradicija. Odbor za filmsko vzgojo pri ZKPO Novo mesto se vsem, ki so pomagali uresničiti ta teden (posebno vodstvu Viba filma, Milanu Ljubiću, Francu Mikcu, Demetru Bitencu in drugim) in delovnim organizacijam, ki so izvedbo denarno podprle (SGP Pionir, tovarna zdravil Krka, Labod, Dominvest, stanovanjska skupnost, knjigarna MK) zahvaljuje.

Prevlada klavirja in harmonike

Kulturni delež nižjih glasbenih šol na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju se večja

V minulem šolskem letu so imele glasbene šole na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju (na območju novomeške organizacijske enote Zavoda za šolstvo SRS) 54 nastopov: dvajset internih, osem javnih, osemnajst v sodelovanju z drugimi organizacijami, dvakrat so sodelovale na območnih in republiških revijah, štirikrat pa so se pripravile za RTV snemanje.

Na brežiški glasbeni šoli sta delovali dve komorni skupini in dva orkestra, na črnomaljski orkester in pevski zbor, na krški dva orkestra, na novomeški (Marjan Kozina) pa tri komorne skupine, dva orkestra in dva pevski zbora.

Na vseh teh glasbenih šolah je bilo lani vpisanih nad 700 učencev, poučevalo pa je 38 učiteljev. Največ učencev se je učilo klavirja in nekoliko manj harmonike. Slabše so bili „zasedeni“ instrumenti: kitara, blokflavta, violina, trobenta, klarinet, najslabše pa flauta, tolkala, pozavna in violončelo. Največ najrazličnejših instrumentov so se učili učenci v Novem mestu.

Knjižnice so pri vseh glasbenih šolah, nikjer pa nimajo knjižničarja. Knjižni fond se je v minulem šolskem letu povečal na okoli 2.400 del za učence in na nekaj manj kot 300 knjig za učitelje. Največ knjig ima brežiška glasbena šola, nekaj manj črnomaljska, medtem ko ima-

ta krška in novomeška nekajkrat manj knjig. Razen brežiške šole so druge zelo dobro „založene“ z muzikalijami. Ta fond je narasel že na 3.400 izvodov, dobro polovico tega imajo Novomeščani. Vse šole imajo oddelke za plošče; število le-teh se je lani povečalo na 254.

Ob tem je treba reči še to, da je v Trebnjem deloval glasbeni oddelček, ki ga je obiskovalo 80 učencev, učili pa so se klavirja, harmonike, klarineta, tolkal in trobil, kitare in blokflavte. V Sevnici so bili deležni glasbene vzgoje učenci, ki so obiskovali oddelček hrastniške glasbene šole.

Otroški zbori glasbenih šol večkrat popestrijo kulturne prireditve na Dolenjskem.

PEDAGOŠKI KOTIČEK

O TAKO IMENOVANEM PROGRAMIRANEM UČENJU

Navadno ne govorimo o strojnem pouku, ampak o programiranem učenju, ker se da na podoben način učiti brez strojev, samo s knjigami...

Še pred desetimi leti so samo redki strokovnjaki v ZDA razpravljali o programiranem učenju in o strojih za učenje. Čeprav je že leta 1926 psiholog Pressey predlagal tak način učenja, njegovo delo ni imelo odmeva. Spremembo je prinesla šele 2. svetovna vojna. V armadi ZDA je prišlo do kadrovske stiske. Potrebovali so ogromno vojaških strokovnjakov, a niso imeli dovolj učiteljev in inštruktorjev. To je spodbudilo psihologa Skinnerja in njegove sodelavce, da so izdelali prve programe in preproste stroje za učenje. Toda po vojni je zanimanje za programirano učenje zamrlo. Tak način izobraževanja je ostal predmet eksperimentiranja. Pred leti pa je programirano učenje prodrlo po vsem svetu... uveljavilo (se je) predvsem kot individualno učenje, prodrlo je v razne večerne šole, tečaje, v industrijsko izobraževanje, vojaške šole, manj pa v splošno izobraževalne šole, čeprav so nekateri ekstremisti (skrajneži) prerokovali, da bodo stroji kmalu zamenjali učitelja...

Učno snov in vprašanja podajajo stroji, večinoma vidno, nekateri pa tudi vidno in slušno. Učenec odgovarja s tem, da pritiska na razne gumbe, tipka, vleče za posebne ročice itd., kar je odvisno od konstrukcije stroja... Programirano učenje lahko poteka tudi brez strojev. V tem primeru podajajo učno snov in vprašanja knjige.

Vid Pečjak: Uspešno učenje (Cankarjeva zal. 1966), str. 115–116

UČNI USPEH POVEČUJE ZANIMANJE ZA UČENJE

Učni uspehi povečajo zanimanje za učenje, a neuspehi ga znižajo. Delo, ki ne gre od rok, je vedno dolgočasno, utrudljivo, do njega čutimo odpor. Neuspehi pogosto povzročajo hud odpor do učnih predmetov. Prav zaradi takega odpora lahko človek ostane vse življenje „trd“ za kak predmet.

Navedeno delo, str. 33

LICITACIJA!

KMETIJSKA ZADRUGA
KRKA, Novo mesto, n. sub. o.

TOZD Agroservis „Žabja vas“, n. sub. o. in
TOZD „Brazda“ Lastna proizvodnja n. sub. o.

razpisujeta javno prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- AVTO TAM 4500 LETNIK 1961
- AVTO TAM 2000 LETNIK 1961
- AVTO FAP 8000 LETNIK 1970
- AVTOFURGON ZASTAVA 750 LETNIK 1973
- PRIKOLICA TAM 5000
- MOTOR ZA TAM 5000
- 2 TRAKTORJA FE 35
- 2 TROSILNIKA HLEVSKEGA GNOJA
- NAKLADALNIK PESCI EC 4
- 2 TRAKTORSKI KOSILNICI
- TRAKTORSKA PRIKOLICA
- KOMBAJN ZMAJ 780
- MOTORNİ ROBKAC
- IZRUVAC KROMPIRJA

Javna prodaja bo v ponedeljek, 1. marca 1976, ob 8. uri v Agroservisu v Žabji vasi, ob 10. uri v Zalogu in ob 12. uri v Draškovicu pri Šentjerneju.

PROSTA DELOVNA MESTA

Odbor za medsebojna razmerja
„Žito“, TOZD IMPERIAL KRŠKO

objavlja prosta delovna mesta za nedoločen čas, in sicer:

1. 5 ČISTILK
za čiščenje proizvodnih prostorov
2. 17 DELAVK
za proizvodnjo gumijevih bonbonov
3. 1 UREJEVALCA ZELENIC IN DVORIŠČNIH
PROSTOROV

Pogoji:

- pod 1) da imajo kandidatke najmanj 6 razredov osnovne šole in da so zdravstveno in fizično sposobne za opravljanje dela v živilski industriji;
- pod 2) da imajo kandidatke dokončano osemletno šolo in da so zdravstveno in fizično sposobne za opravljanje dela v živilski industriji;
- pod 3) da je kandidat zdravstveno in fizično sposoben opravljati dela na prostem in da ni starejši kot 55 let.

Za vsa delovna mesta je predpisano 1-mesečno poizkusno delo. Rok za prijave je 8 dni po dnevu objave. Kandidati naj pošljejo pismene prijave na naslov: Odbor za medsebojna razmerja pri „Žitu“, TOZD IMPERIAL KRŠKO.

PROSTO DELOVNO MESTO!

Razpisna komisija pri Trgovskem podjetju na debelo in drobno

PRESKRBA
KRŠKO

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA (reelekcija)

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da imajo višjo šolsko izobrazbo in vsaj pet let prakse na vodilnem delovnem mestu v trgovini,
- da imajo srednje šolsko izobrazbo in najmanj 8 let prakse na vodilnem delovnem mestu v trgovini,
- da so moralno-politično neoporečni.

Kandidati naj dostavijo svoje vloge skupno s potrdili o izpolnjevanju navedenih pogojev in potrdilom o nekaznovanosti na gornji naslov v 15 dneh po objavi v časopisu.

KMETIJSKA ZADRUGA „KRKA“
— BLAGOVNICA
NOVO MESTO — ŽABJA VAS

Nudi potrošnikom vse vrste pohištva, posteljnine, preproge, talne in stenske obloge, gospodinjske stroje, radijske in televizijske aparate, material in peči za centralno gretje, dele za vodovodno in električno napeljavo, gume za tovorna in osebna vozila, raznovrstno gradbeno blago, kmetijske stroje in orodje, semena, umetna gnojila in krmila, zaščitna sredstva, raznovrstno prehrabno blago, meso in mesne izdelke ter raznovrstno drugo potrošno blago.

Blago prodajamo tudi na potrošniški kredit.

Vabimo vas, da nas obiščete in si ogledate našo zalogo!

Pohištvo, gradbeni material in drugo večje blago dostavljamo po želji strank na dom.

PROSTA DELOVNA MESTA!

Ljubljanska banka

PODRUŽNICA NOVO MESTO

Razpisna komisija za razpis vodilnih delovnih mest razpisuje naslednja delovna mesta v LB, podružnici Novo mesto:

1. NAMESTNIKA DIREKTORJA PODRUŽNICE
2. DIREKTORJA SEKTORJA SREDSTEV IN NALOŽB
3. DIREKTORJA SEKTORJA ORGANIZACIJE IN BANČNE OPERATIVE
4. DIREKTORJA SLUŽBE RAČUNOVODSTVA
5. DIREKTORJA SLUŽBE — ENOTE ZA KREDITIRANJE STANOVANJSKE IN KOMUNALNE GRADITVE

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za zasedbo delovnih mest izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. imeti morajo končano visoko ali višjo šolsko izobrazbo;
2. imeto morajo najmanj šest let delovnih izkušenj, od tega najmanj štiri leta na vodilnih delovnih mestih. Zaželeno je, oziroma prednost imajo kandidati z bančno prakso ali prakso s strokovnega področja, za katero se prijavljajo;
3. biti morajo moralno-politično neoporečni.

Razpisana delovna mesta so vodilna in se razpisujejo vsaka štiri leta.

Kandidati lahko vložijo prijave v 15 dneh po dnevu objave tega razpisa na naslov: Ljubljanska banka—podružnica Novo mesto „Za razpisno komisijo“.

Prijavi naj priložijo življenjepis z opisom dosedanjih zaposlitev ter dokazila o šolski izobrazbi.

PROSTA DELOVNA MESTA!

Kadrovska komisija pri
Ljubljanski banki — podružnici Novo mesto

objavlja za nedoločen čas naslednja prosta delovna mesta:

ZA OSREDNJO ENOTO NOVO MESTO

1. referenta za devizno poslovanje s prebivalstvom

ZA EKSPOZITURO TREBNJE

2. referenta za dinarsko poslovanje s prebivalstvom

ZA EKSPOZITURO MIRNA

3. snažilko s polovičnim delovnim časom

Pogoji za delovna mesta:

Pod št. 1 se zahteva srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj ter pasivno znanje enega tujega jezika; delo je v izmenah.

Pod št. 2 se zahteva srednja šola in 2 leti delovnih izkušenj

Pod št. 3 se zahteva nepopolna osemletka in 1 leto delovnih izkušenj.

Pod št. 1 in 2 je zaposlitev s polnim delovnim časom.

Pod št. 3 je zaposlitev s polovičnim delovnim časom.

Kandidati morajo prošnji priložiti kratek življenjepis z opisom dosedanje zaposlitve in dokaz o šolski izobrazbi. Rok prijave je 15 dni po objavi.

Prijave sprejema Kadrovska komisija Ljubljanske banke — podružnice Novo mesto.

PROSTO DELOVNO MESTO!

OKROŽNO SODIŠČE NOVO MESTO

objavlja prosto delovno mesto:

VODJA VLOŽIŠČA IN ODPRAVE

Pogoj: srednja poklicna izobrazba ali kvalificirani delavec.

Objava velja do zasedbe delovnega mesta. Prijavo je dostaviti pismeno ali osebno Predsedništvu okrožnega sodišča v Novem mestu.

PROSTA DELOVNA MESTA

„SLOVENIJALE—STILLES“
tovarna stilnega pohištva
in notranje opreme
SEVNICA

OBJAVLJA

10 PROSTIH DELOVNIH MEST ZA NEKVALIFICIRANE DELAVCE

Pogoji:

- zaželena končana osnovna šola
- starost nad 15 let
- telesno in duševno zdrave

Kandidati naj pošljejo pismene prošnje na naslov delovne organizacije v 15 dneh po objavi.

PROSTA DELOVNA MESTA!

REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST
NOVO MESTO
Strokovna služba

OBJAVLJA

prosti delovni mesti:

1. RAČUNOVODJE STROKOVNE SLUŽBE
2. ADMINISTRATORJA—STROJEPISCA

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1: višja ekonomsko-komercialna ali njej sorodna šola in 3 leta delovnih izkušenj;

pod 2: administrativna šola ali najmanj 1-letni strojepisni tečaj, preizkus znanja slovenščine in strojepisja, 1 leto delovnih izkušenj.

Kandidati morajo obvladati slovenski jezik.

Pri objavljenih prostih delovnih mestih gre za delo za nedoločen čas.

Osební dohodek je določen s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih.

Prijave pošljite skupaj z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev in z navedbo dosedanjih zaposlitev v 15 dneh po objavi na naslov: REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST NOVO MESTO, Strokovna služba, Kidričev trg št. 3.

PROSTO DELOVNO MESTO!

Trgovsko in proizvodno podjetje
„Petrol“,
Ljubljana
poslovna enota Brežice

razglašajo prosto delovno mesto

PRODAJALCA NA BENCINSKEM SERVISU MO-KRONOG

Pogoji: končana osemletka, odslužen vojaški rok.

Prednost imajo trgovski delavci.

Poskusno delo traja tri mesece.

Lastnoročno napisane ponudbe s kratkim življenjepisom je treba poslati v roku 10 dni po dnevu objave tega razglašave navedeni poslovni enoti.

PROSTA DELOVNA MESTA

„Posebni socialni zavod psihiatrično-geriatrice smeri DOM OSKRBOVANECV IN UPOKOJENCEV IMPOLJCA, Sevnica

objavlja prosta delovna mesta za

2 STREŽNICI — STREŽNIKA

Splošni pogoji: končana osemletka

Posebni pogoji: poskusna doba 2 meseca, odslužen vojaški rok. OD po samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in OD za posebne socialne zavode.

Možnost strokovnega izpopolnjevanja in pridobitve kvalifikacije.

Ponudbe se sprejemajo 15 dni po objavi oz. do zasedbe delovnih mest.

teška industrija

Vabimo vas v sredo, 3. marca 1976, ob 19.30 v športno dvorano na koncert ene najbolj popularnih jugoslovanskih skupin TEŠKA INDUSTRIJA iz Sarajeva.

Predprodaja vstopnic pri Mladinski knjigi in upravi športne dvorane.

v novem mestu

PROSTO DELOVNO MESTO

TRGOVSKO PODJETJE SEVNICA, p.o. Sevnica
Glavni trg 25
Razpisna komisija podjetja

Razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA (reelekcija)

Za zasedbo delovnega mesta se zahteva poleg splošnih pogojev še:

- da ima višjo ali visoko izobrazbo s 5-letno komercialno prakso, od tega vsaj 3 leta v trgovini,
- da ima srednjo izobrazbo komercialne smeri z 8 leti prakse, od tega najmanj 5 let prakse v trgovini,
- da ima pozitiven odnos do socialistične revolucije, bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, družbenih interesov nasploh in interesov socialistične ideologije,
- da mu po odločbah zakona oz. po pravnomočni sodbi sodišč ni prepovedano delati na razpisanem delovnem mestu.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjih delovnih mest in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Trgovsko podjetje Sevnica, Glavni trg 25, z dostavkom: „Za razpisno komisijo“. Rok prijave je 15 dni po dnevu objave v časopisu.

Kegljači novomeške Krke so v drugem kolu ZCL dosegli dve zmagi, Novomeščani pa so z Izolo izgubili

V drugem kolu ZCL so kegljači novomeške Krke in Novega mesta gostovali v Ilirski Bistrici in Postojni oziroma v Kočevju in Ljubljani. Kočevski dvoboj med Novim mestom in Izolo so prekinili zaradi okvare na avtomatih in ga bodo odigrali med ligo.

Življenje z modeli

Modelarstvo je začetek za vsakega, ki se namerava kasneje posvetiti letalstvu. Večina modelarjev kasneje preide med jadralce oziroma motorne letalce, a ostanejo zvesti tudi modelarstvu.

Eden izmed takih fantov je Matej Jevšček, član modelarske sekcije pri aeroklubu v Novem mestu, ki je o svojem delu povedal: „Modelirati sem začel v osmem razredu. Po navdušenem pripovedovanju sočlovka sem se odločil in nekajkrat obiskal delavnico in kmalu ugotovil, da je modelarstvo zame pravo delo.“ Tako je Matej že v nekaj mesecih sam izdelal model A-1 in že na

prvem tekmovalstvu dokazal, da je za ta šport močno nadarjen. V Ajdovščini je osvojil prvo mesto in se je bolj posvetil modelarstvu. V naslednjem letu je izdelal model A-2 in z njim tekmoval v drugi kategoriji. Toda imel je le malo sreče, ker je na vseh tekmovaljih svoj model poškodoval.

„V mrtvi sezoni sem si izdelal dva modela A-2,“ je nadaljeval pripoved nadarjeni modelar, „in na republiškem prvenstvu zasedel drugo mesto. To mi je omogočilo sodelovanje na državnem prvenstvu, kar je že velik uspeh.“

Matej se je še resneje oprijel dela in izdelal načrt za model A-2 in motorni model. Z njima se je udeležil več tekmovalj v močnejših konkurencah in se vedno uvrstil med prvih petnajst.

Kmalu se je Jevšček spoznal tudi z zakoni termike in aerodinamike in na jadrskih tekmovaljih dosegel naslednje uspehe: bil je prvi na zimskem prvenstvu Dolenjske, tretji v Ajdovščini, na pokalnem prvenstvu je bil med prvimi petimi, na državnem prvenstvu trinajsti, na zagrebškem „Pokalu republike“ – nastopili so tudi tekmovalci iz Italije, Avstrije, Madžarske in Bolgarije – je bil peti itd. Pred novomeškim modelarjem in letalcem je še lepa tekmovalna prihodnost.

S. PETRIC

V nedeljo, 22. februarja, je bilo v Crmošnjicah na razmeroma dobrem smučišču vse polno smučarjev in smučark. Razen tekmovalcev iz več novomeških kolektivov si je razvedrilo na snegu našlo tudi veliko amaterjev, ljubiteljev tega športa. (Foto: R. Bačer)

KRKA – KRANJSKA GORA 6773 – 6547

Na težkem kegljišču v Ilirski Bistrici so Novomeščani igrali zanesljivo in so po nastopu šestih ekip prevzeli vodstvo. Za zmagovito ekipo so igrali Turk (833), Jarc (846), Badovinac (832), Zidanik (845), Vesel (874), Hren (882), Krušič (800) in Bratož (861).

KRANJSKA GORA – KRKA 7135 – 7354

V Postojni so Krkini igralci sicer dosegli zelo dober rezultat, vendar so se na postojnskem kegljišču slabo uvrstili. Kot kaže, igrajo Dolenjci slabo prav na stezah, kjer bi lahko dosegli precej boljše uvrstitve.

Krka: Turk 945, Jarc 908, Zidanik 909, Vesel 918, Hren 881, Bratož 935, Krušič 952 in Legiša 906.

NOVO MESTO – IZOLA 6675 – 6932

V začetku prvenstvenega srečanja je kazalo, da bodo Novomeščani na Saturnusovem kegljišču dosegli dober rezultat in solidno uvrstitev, toda pred koncem srečanja so Dolenjci metali vse slabše in Izolčani so zasluženo zmagali.

Novo mesto: Klobučar 811, Istenič 860, Hrovat 842, Hrstar 875, Rolih 842, Mohorič 817, Blažič 843 in Zupančič 785.

V naslednjem kolu – odigrali ga bodo čez štirinajst dni – bodo Krkini kegljači nastopili v Ajdovščini in Novi Gorici, igralci Novega mesta pa v Postojni in Ilirski Bistrici.

D. BRATOŽ

Prvi mesti za Krko

Pred dnevi se je končalo tekmovalje v dolenjski zimski kegljaški ligi, v kateri je nastopilo kar 16 ekip. Najboljši so bili tekmovalci in tekmovalke iz Krke, saj so v obeh konkurencah prepričljivo zmagali.

Rezultati – ženske: 1. Krka (Novo mesto) 13.284, 2. Pionir (Novo mesto) 13.130, 3. Novoteks (Novo mesto) 12.284, 4. Mercator (Treb- nje) 12.528, 5. Brežice 12.345. Najboljše posameznice: Marija Barič (Krka) 2.351 podrtih kegljev, Mika Poljak (Pionir) 2.329, Slava Rosenberger (Krka) 2.323 itd.

Moški – 1. Krka I (Novo mesto) 30.301, 2. Krka II (Novo mesto) 29.308, 4. Krka II (Novo mesto) 29.193, 5. Brežice 28.493 itd. Najboljši posamezniki so bili: Bogdan Hren 5.201, Stane Jarc 5.095, Janez Turk 9.093, 4. Badovinac (Vsi Krka) 5.037, 5. Klobučar (Novoteks) 5.035, 6. Planinc (Krško) 5.023 itd.

Komu točke v 4. košarkarskem kolu

Metličani v Novem mestu brez težav dobili, Novoteksovi košarkarji pa na Vrhniki ob točki – V soboto derbi: Novoteks – Beti – Obeta se zanimiva tekma

Tretje kolo slovenskega košarkarskega dvoranskega prvenstva je prineslo novomeškim košarkarjem nekoliko nepričakovan poraz, metliški igralci pa so v novomeški dvorani premagali ljubljansko Jezico. Nedvomno bo za ljubitelje košarke najbolj zanimivo četrto kolo republiške lige, ko se bosta pomerili obe ekipi iz Dolenjske: Novoteks in Beti.

Kdo bo v derbiju boljši? Oslabljeni Novomeščani so v prvih treh ko-

Minulo nedeljo so se v novi novomeški športni dvorani zbrale najboljše pionirke in mladinke iz Kočevja, Brežice, Sevnice, Ribnice in Novega mesta. Pod vodstvom trenerjev Štruklja (Novo mesto), Ernestla (Sevnica) in Žerjave (Kočevje) so se pripravljale na pionirsko prvenstvo pokrajin oziroma turnir rokometnih con. Po mnenju trenerjev so Dolenjke dobre, tako da bodo na obeh turnirjih lahko dosegle lepe rezultate. Na sliki: obe vrsti s trenerji po nedeljskem treningu. (Foto: Janez Pezelj)

Brežice četrte, Črnomelj vodi

Novomeško rokometno revijo si je ogledalo 1000 občanov – Šest ženskih ekip je pokazalo dobro igro – Na zimskem prvenstvu SRS dobri tudi Ribničani

Medtem ko boji za naslov zimskih rokometnih prvakov v moški skupini B-1 in B-2 se potekajo, so dekleta v najkvalitetnejši skupini prejšnjo nedeljo končala tekmovalje. Brežičanke, Novomeščanke in Sevnice so med prvenstvom igrale dokaj dobro in se uvrstile v sredino lestvice.

Brajerjeva (Krka): nepotreben poraz z Eto

V zadnjih treh kolih so Dolenjke osemkrat nastopile. Štiri srečanja so izgubile (v vseh tekмах z Olimpijo so bile boljše ljubljankanke), tri zmagale, Novomeščanke in Sevnice pa so se razšle z neodločenim

rezultatom. Brežičanke so prav v zadnjih tekmah dokazale, da prihajajo v vse boljšo formo, saj so premagale tudi Slovanove igralke. Krkine rokometnice so dosegle v zadnjih kolih le polovičen uspeh, ker so po nepotrebnem izgubile s slabšimi Čerkničankami. Še najslabše so igrale igralke Lisce. Baje zato, ker zaradi študijskih obveznosti na treninge ne prihajajo vse igralke.

Rezultati zadnjih treh kol: Liska – Velenje 13:16 (7:10), Krka – Eto 7:9 (4:3), Olimpija – Brežice 8:4 (4:2), Slovan – Alpeles 13:10 (7:6), Smartno – Sava 17:14 (9:7), Liska – Krka 6:6 (1:3), Brežice – Slovan 13:9 (6:4), Krka – Velenje 14:11 (8:6), Olimpija – Liska 22:4 (14:3), Smartno – Brežice 7:9 (1:4).

Končni vrstni red: 1. Olimpija 18, 2. Slovan 14, 3. Alpeles 13, 4. Brežice 10, 5. Krka 8, 7. Liska 6 itd.

VODI ČRNO MELJ

V skupini B-1 so ekipe odigrale že pet kol, v vseh petih srečanjih pa so bili Črnomelji nepremagani. Za enkrat dobro igrajo tudi Ribničani, in kot kaže, so poleg Črnomeljčanov in Iskre prvi kandidati za najvišja mesta.

Rezultati: Škofljica – Jesenice 12:8 (7:3), Tehnomercator – Ribnica 3:14 (0:6), Radeče – Iskra 10:13 (1:6), Črnomelj – Grosuplje 18:10 (9:6), Ribnica – Slovan B 15:5 (8:1), Iskra – Črnomelj 9:13, (5:7). Vodi Črnomelj z 10 točkami, sledita pa Ribnica in Iskra s sedmimi točkami.

nika, bi lahko tudi zmagali. Tako pa so dopustili, da je Vrhnica v prvem polčasu neovirano zadel, in prav njegovi koši so domačim košarkarjem prinesli dragoceni točki. Novoteks: P. Seničar 9, Bajt 20, Čukut 12, Z. Kovačević 20, S. Kovačević 12, S. Seničar 2, Plantan 4.

bi lahko tudi zmagali. Tako pa so dopustili, da je Vrhnica v prvem polčasu neovirano zadel, in prav njegovi koši so domačim košarkarjem prinesli dragoceni točki.

Novoteks: P. Seničar 9, Bajt 20, Čukut 12, Z. Kovačević 20, S. Kovačević 12, S. Seničar 2, Plantan 4.

ŠPORTNI KOMENTAR

Kilometri zdravja

Minuli teden je novomeško smučarsko društvo „Gozdar“ pripravilo v Občini pod Rogom pionirskih tekmovalcev v smučarskih tehnikah. Kar 50 tekmovalcev se je spustilo po odlični speljani progi po gozdu in po teku so bili nastopajoči močno zadovoljni.

Zakaj tak uvod? Zavoljo tega, da bi organizatorje „Roškega teka“ opozoril na naslednje vrstice. Športni delavci namreč dobro vedo, da je tek na smučeh izredno koristen in ne zgolj modna športna disciplina. Nekateri ga imenujejo kar „kilometri zdravja“. Zakaj ne bi potemtakem tudi Dolenjci (znani so severnjaški in v zadnjem času množični slovenski teki) dobili svoj tek zdravja? Do Roga imamo več ali manj vsi dokaj blizu in ker

vemo, da sneg po roških gozdovih rad dolgo obleži, ne bi bilo napak, ko bi nas eno izmed številnih smučarskih društev, kar SD „Gozdar“ na primer, presenetilo z organizacijo „Roškega teka“ za odrasle. Priprava prvih kilometrov zdravja – tek bi lahko poskusili pripraviti še v marcu – bi bila morda težka, toda nedvomno bi s pomočjo smučarskih klubov, izkušenih smučarskih delavcev in sindikalnih organizacij „Roški tek“ uspel.

Člani SD „Gozdar“ so o podobni obliki rekreacije že razmišljali in za spodbudo, če se bodo organizacije lotili – kdo pa se bo kilometrov zdravja in z njimi tudi naravnih roških lepot, na katere so nekateri že docela pozabili, branili?

J. PEZELJ

ODBOJKA: OŠ „KATJA RUPENA“ IN ŽUŽEMBERK

Finalnih tekem občinskega pionirskega prvenstva v odbojki se je udeležilo 5 ekip pionirjev in 3 ekipe pionirk. Lanska zmagovalca Žužemberk in OŠ „Katja Rupena“ sta tudi letos zmagala. Žužemberčani, ki so bili vsaj za razred boljši od drugih, so vse nasprotnike gladko premagali z 2:0, presenetila pa je ekipa Dolenjskih Toplic, ki je zasedla drugo mesto. Vrstni red pionirji: 1. Žužemberk, 2. Dolenjske Toplice, 3. Grm, 4. OŠ „Katja Rupena“, 5. Vavta vas, pionirke: 1. „Katja Rupena“, 2. Žužemberk, 3. Grm. Prvenstvo je pokazalo, da je med pionirji dovolj zanimanja za odbojko, da pa bi morali aktivni igralci, ki tekmujejo v slovenskih ligah, prevzeti mentorstvo nad njimi, za kar vsaj v Novem mestu ne bi smelo biti težav.

P. S.

NOVO MESTO PREMAGALO TEKMECA

Minuli petek so začeli tekmovali tudi igralci namiznega tenisa. Novomeščani in Sodražani igrajo v drugi najkvalitetnejši slovenski ligi, igralci metliške Beti pa v tretji.

Medtem ko so Novomeščani v boju za vrh brez težav odpravili neposredne tekmece ljubljanski Bežigrad (5:0), za Novo mesto pa so nastopili Somrak, Bajc in Kapš, so Sodražani z drugo ekipo Olimpije gladko izgubili s 5:0. Metličani so v prvem kolu spomladanskega dela gostovali v Mostah, vendar ekipa v postavi Stipančič, D. Pezelj in Hauptman proti močnim domačinom ni uspela. Edino zmago je dosegel Hauptman.

TOKRAT BOLJŠI LJUBLJANČANI

V že tradicionalnem dvoboju mestnih pionirskih atletskih reprezentanc so bili v Ljubljani domačini boljši. Novomeščani so sicer dosegli dobre rezultate, po vsej verjetnosti pa se bodo doma odložili ljubljanskim vrstnikom za nedavni poraz.

Boljši rezultati Novomeščanov: 30 m: 3. Rodič 4,4; 300 m: 1. Jurekovič 51,0; 600 m: 3. Agnčič 1:57,6; 4 x 100 m: 2. Novo mesto 65,7; višina: 1. Gačša 170; met 3-kilogramske žoge: 1. Martinovič 15,64.

Pionirke: 30 m: 1. Bele 4,7; 4 x 100 m: 1. Novo mesto 69,7; višina: 3. Klemenčič 135; daljava: 1. Kralj 453, 2. Stangelj 447; met 3-kilogramske žoge: 3. Galeš 9,65.

Ekipno – pionirji: 1. Ljubljana 66 točk, 2. Novo mesto 51; pionirke: 1. Ljubljana 63,5, 2. Novo mesto 53,5.

ISKRINI SMUČARJI ZMAGALI

Zadnje nedeljo so se v Crmošnjicah na sindikalnih športnih igrah pomerili tudi smučarji sindikalisti iz Črnomaljske občine. V slalomu je nastopilo 38 tekmovalcev iz sedmih delovnih organizacij, pomerili pa so se v konkurenco posameznikov in ekip.

Rezultati – posamezno: 1. Alojz Fabjan (Beti), 2. Pavle Zajc (Iskra), 3. Hilmiya Hadžić (Iskra), 4. Lovro Rems (Združenje obrtnikov), 5. Jože Rade (GG Črnomelj), 6. Edi Malnerič (Iskra Semič) itd.

Ekipno: 1. Iskra (Pavle Zajc, Bogdan Pavlin), 2. Beti (Klavs Pišec, Alojz Fabjan), 3. Iskra Semič (Hilmiya Hadžić, Edi Malnerič), 4. Združenje obrtnikov Črnomelj, 5. Beti, 6. GG Črnomelj itd.

Sevniški šahisti so brez prostora

Sevniški šahovski klub „Milan Majcen“ je minulo nedeljo pripravil hitropotezno prvenstvo za mesec februar. Tokrat je nastopilo kar šestnajst igralcev iz Sevnice in Radeč, za prvo mesto pa so se potegovali Blas, Maurer, Derstvenšek, Janko Blas, Primožič in Knez. Vsi hitropotezni boji so bili zelo kvalitetni in zanimivi, zasluženo pa je zmagal Rudi Blas, ki je izgubil eno samo partijo.

Vrstni red: 1. Rudi Blas 14 točk, 2. Maurer 13, 3. Derstvenšek 11,5, 4. Janko Blas 11, 5. Primožič 10, 6. Knez 9,5, 7. Hočvar 8,5, 8. Furlan 8, 9. do 10. Šutar in Šoper 7,5, 11. do 12. Ašič in Vintar 5, 13. Tekavec 4 točke itd.

Po končanem turnirju so se člani pogovarjali o nadaljnjem delu in ugotovili, da brez lastnega prostora šah v Sevnici za razvoj nima nikakršnih možnosti. Zato so poslali upravnemu odboru sevniskega Partizana pismo, v katerem prosijo člane odbora, naj razmislijo o možnostih, da bi šahisti dobili svoj prostor.

Dežurni poročajo

NAD MATER SE JE SPRAVIL – 18. februarja popoldne so metliški miličniki pridržali do izteznitve 45-letnega Jožeta Murna s. Občic, ki je pijan začel razgrajati v domači hiši in se lotil celo svoje priletne matere in jo tako poškodoval, da so jo morali odpeljati v bolnišnico. Zadnje dejanje se bo odigralo pred sodnikom.

ŠE EN VINSKI JUNAK – 19. februarja je alkohol poživil tudi 43-letnega Jožeta Pavlina iz Soteske. Opiit je doma sprva razgrajal, potem pa ženo in otroke vred pretepel ter jih spodil iz hiše. Odpeljali so ga miličniki. Ampak s tem še ni končano: Pavlina čaka sodnik za prekrške.

TUDI TA BO DAJAL ODGOVOR – 20. februarja so semiški miličniki odpeljali iz stanovanja 44-letnega Antona Vidmarja iz Kašče, ker je v vinjenem stanju doma razgrajal, z batinami obdaril ženo in otroke, vrh vsega pa jim grozil še s hujšim. Do izteznitve je moral počakati na milici, moral pa bo še pred sodnika za prekrške.

ROM SI JE ZAKURIL – 20. februarja popoldne je Alojz Zorko iz Smalčje vasi dobil pod svojim kozolcem 30-letnega Vinka Brajdiča iz Mihovice, ki si je zakuril ogenj in se ob njem grel. Ker pa je bil Rom vinjen, ni opazil, da je ogenj zajel že koruznico. To je opazil Alojz Komar, ki je ravno prišel mimo, in po kličal lastnika, tako da so požar še lahko preprečili. Rom bo moral pred sodnika.

IZGINIL Z VESELICE – Božu Turku iz Maharovca je 21. februarja ponoči nekdo odpeljal kolo z motorjem, s katerim se je lastnik pripeljal na veselico na Dobravi. Drugi dan je Turk našel kolo v jarku pri vasi Stranje, ni pa še pojasnjeno, kdo se je z njim odpeljal.

Prizor iz dvema pokopališčema iz Novega mesta. Nagrobni kameni imajo precejšnje število ljudi, ki so končali pod kupom razbite pločevine. Na to se spomnimo takrat, ko drzno prehitavamo ali kako drugače za volanom ogrožamo svoje in tuje življenje...

(Nadaljevanje)

Zakonodajni motiv inkriminacije kaznivga dejanja ogrožanja javnega prometa je zaščita splošne varnosti kot posebne družbene vrednote. Zaščita varnosti ljudi in premoženja pa ni isto kot

Ogrožanje javnega prometa

zaščita ljudi in premoženja. Če bi zakonodajalec hotel zaščititi le ljudi in premoženje, bi kaznivo dejanje ogrožanja javnega prometa postavil v poglavje kaznivih dejanj zoper življenje in telo (uboj, telesna poškodba ipd.) oziroma v poglavje o kaznivih dejanjih zoper premoženje (poškodovanje tuje stvari ipd.). Varnost se pojavlja kot poseben zaščitni objekt, ki uživa kazensko-pravno zaščito ne zaradi potrebe po zavarovanju same integritete ljudi in premoženja, pač pa zaradi družbenih odnosov. Varnost

Od KRKE zahteval 936.000 din

Sodišče združenega dela zavrnilo zahtevke dr. Petra Remsa

„Izpostavljen sem bil šikanam, zapostavljali so me, vmešavali so se v moje osebne zadeve, onemogočali strokovno izpolnjevanje,“ je navajal dr. Peter Rems iz Novega mesta, ko je iskal pravico na sodišču združenega dela.

V predlogu, ki ga je sodišču predložil v presojo dr. Rems, so hude obtožbe na račun tovarne zdravil Krka-farmaceutike in kemije. Navajal je, da je osem let delal v tem kolektivu in glede svojih strokovnih sposobnosti ni dobil primerne delovnega mesta, izpostavljen pa da je bil tudi pritisku, ki so ga ob podpori samoupravnih organov in upravne linije nanj izvajali sodelavci. Na osnovi vsega tega je zahteval povrnitev škode zaradi izgube zaslužka za zadnji dve leti, odkar ni več v kolektivu, povrnitev, nastalo z izgubo premoženja, češ da ni mogel dobiti posojila, ter odškodnino zaradi izgube zdravja in posegov v osebne pravice. Skupno je dr. Rems zahteval od Krke 936.000 dinarjev, toda zaenkrat brez uspeha.

Sodišče združenega dela v Novem mestu je pod predsedstvom Vladimirja Bajca izdalo prvostopenjsko odločbo, s katero se predlog

dr. Remsa zavrne kot neutemeljen. V dokaznem postopku je nastopilo več prič, ki so govorile v prid Krke. V izdani odločbi, ki sicer še ni pravomočna, pa je med drugim zapisano tudi, da dr. Rems ne bi mogel med opravljanjem redne službe doseči doktorskega naslova, če bi mu v delovni organizaciji nagajali in bi mu ne omogočili strokovnega izpolnjevanja, kakor je prizadeti navajal.

ZDOLE: ZA 20.000 DINARJEV ŠKODE

22. februarja popoldne je Martin Pinterič iz Dečnih sel, ki je na časnem delu v Nemčiji, peljal osebni avto proti Krškemu. V Zdolah mu je naproti pripeljal Jože Haler iz Krškega. Ta je malo pred srečanjem obvozil avto, ki je stal na cesti, in je bil na levi, ko je pripeljal Pinterič, zato sta trčila. Voznikoma ni bilo nič, gmotne škode pa je za 20.000 dinarjev.

Nekaj ur po nesreči v klancu pri Poljanah je ostal na prizorišču nočne nesreče tovornjak kranjske registracije, ki ga je vozil Ivan Zamljen iz Kamnika. Zgodilo se je, ko sta ponoči dva tovornjaka prehitela tretjega, pri tem pa zadnjemu (na sliki) povzročil ni uspel. Nastalo je za 125.000 dinarjev škode. (Foto: Bačer)

Storilci hujšega kriminala znani

Novo mesto in Trebnje sta se glede kriminala poboljšala, v Črnomlju je bilo lani nekaj več takih primerov, največji porast pa je v Metliki

V starih dolenskih občinah je bilo lani s kriminalom povzročene za 6.017.311 din škode, od tega za malo več kot 2 milijona škode na družbenem premoženju.

Leto 1975 lahko na dolenskem območju štejemo za ugodno, saj je bilo le 1403 kaznivih dejanj v obravnavi pri organih UJV, to pa pomeni za 6,6 odstotka manj kot leto dni prej. V splošnem je bilo na tem območju manj kaznivih dejanj zoper življenje in telo, manj vlomov, ropov in žepnih tatvin, manj tatvin motornih vozil in manj goljufij, več pa so zmikavti posegali po avtomobilih, kolesih in zagrešili več manjših tatvin. Število ubojev je ostalo na ravni leta 1974, manj pa je bilo hudih telesnih poškodb in posilstev, medtem ko se je število manjših ravsov z lažimi poškodbami povečalo.

VLOM PRI BELEM DNEVU

19. februarja je med 12. in 15. uro nekdo vlomil v Mercatorjevo trgovino, ki stoji sredi dokaj prometnega Gradca. Najprej je vlomilec prišel v skladišče, od tam pa v prodajalno. Iz predala je vzel 450 dinarjev in za 400 din vrednostnih bonov, nato pa je na silo prišel še v pisarno krajevnega urada. Tu si je vse dodobra ogledal, o čemer pričajo sledovi, vendar je odšel brez plena. Drznemu storilcu so že na sledi.

navi pri organih UJV, to pa pomeni za 6,6 odstotka manj kot leto dni prej. V splošnem je bilo na tem območju manj kaznivih dejanj zoper življenje in telo, manj vlomov, ropov in žepnih tatvin, manj tatvin motornih vozil in manj goljufij, več pa so zmikavti posegali po avtomobilih, kolesih in zagrešili več manjših tatvin. Število ubojev je ostalo na ravni leta 1974, manj pa je bilo hudih telesnih poškodb in posilstev, medtem ko se je število manjših ravsov z lažimi poškodbami povečalo.

UJV je v minulem letu obravnavala več kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete, deloma pa je to tudi posledica intenzivnejšega odkrivanja takih primerov.

Po občinah je bilo lani stanje kriminala naslednje:

ČRNOMELJ: V zadnjih letih tu kriminal narašča – tudi lani ga je bilo več – vendar ne v tako velikem odstotku kakor prej. V primeri s prejšnjimi leti je bilo nekaj več hudih telesnih poškodb in navadnih tatvin. Neraziskanih je ostalo 29,9 odstotka kaznivih dejanj, kar je nad povprečjem uspešnosti raziskovanja UJV Novo mesto.

METLIKA: Dejstvo je, da gre v preteklem letu za 13,8-odstotni porast kriminala. Več je bilo lahkih telesnih poškodb, imeli so hudo poškodbo s smrtnim izidom, več je bilo vlomov in tatvin, manj pa vlomov

EDEN ZA DRUGIM SO TRČILI

18. februarja malo po 5. uri jutraj se je v gozdu pri Dobravi zaletelo kar šest osebnih avtomobilov. Rudi Černelič iz Podgorja je najprej pripeljal z avtom iz smeri Bizeljskega, zaradi prehitre vožnje po spolzki cesti pa ga je zaneslo v jarek. Kmalu za njim je pripeljal avtomobilist Jože Serlan iz Vrhja, ustavil ob nesreči in hotel pomagati Černeliču, medtem pa je za njim že pripeljal Branko Cvetkovič iz Kapel. Tudi ta je obstal v vrsti in čakal, medtem ko peti voznik Ivan Zmavc iz Bizeljskega ni mogel ustaviti. Trčil je v Cvetkovičev avto, tega je porinilo v Serlan. Nesreča pa še ni bilo konec, kajti na vse to je pripeljal še Franc Bizjak iz Bizeljskega. Ta je videl kup avtomobilov, zaviral je, pri tem pa ga je zaneslo v jarek.

Telesnih poškodb ni bilo, pač pa je gmotne škode za najmanj 17.000 dinarjev.

kler bo tako, bo voznik vedno računal s srečo in pričakoval, da se ne bo izognil poškodb. Drugače pa bo, če bo vedel, da bo kaznovan za samo nedovoljeno tveganje. To, česar ne more doseči nejasna predstava o poškodbah, vsekakor lahko doseže kazni, ki je vezana na nastanek nedovoljenega tveganja oziroma na povzročitev konkretne nevarnosti. V takšni situaciji se bodo tudi tisti vozniki, ki bi se spustili v nedovoljeno tveganje, prepričali, da se bodo izognili nesreči, ker so se ji tudi do takrat, teže odločili za nedovoljeno tveganje, če bodo vedeli, da ima že samo nedovoljeno tveganje za posledico kazni. Voznikom je treba vcepiti spoznanje, da poškodovanje ljudi in premoženja ni edina škodljiva posledica deliktne obnašanja, pač pa da že sama povzročitev nedovoljenega tveganja, ki vodi do poškodb, predstavlja škodljivo posledico, ki je dovolj antisocialna, da zasluži kazni.

JANEZ KRAMARIČ

Pozabil na dve kanti

Ogenj pri popravilu vodovoda povzročil smrt

Novomeško okrajno sodišče je pred kratkim obravnavalo primer eksplozije in ognja v sevniškem TVD Partizan, kjer je opeklinam podlegel Stanislav Jene, medtem ko je bil Lozar Dušan, hudo opečen, dlje časa v bolnišnici.

Do nesreče je prišlo, ko je Jože Repše, hišnik TVD Partizan, naročil pri domačem komunalnem podjetju popravilo vodovodne cevi. Prišla sta dva instalaterja in s plinskim spajkalom delala v majhnem prostoru. Hišnik se ni spomnil, da sta v kotu med staro šaro zametani tudi dve kanti z nitrolakom.

Medtem ko sta delavca popravljala cev, je nenadoma hudo počilo, obenem pa je plamen zajel oba delavca. Z gorečo obleko sta zbežala ven, kjer je Dušan Lozaru uspelo ogenj pogasiti, ostal pa je hudo opečen, medtem ko je Stanislav Jene še isti dan v bolnišnici umrl.

Obtožba je bremenila hišnika Repše hude malomarnosti, vendar je senat pod predsedstvom Janeza Kramariča menil, da je šlo v tem primeru bolj za nesrečo kot kaj drugega. Repšetu so prisodili 10 mesecev zapora, pogojno za dve leti, ker so upoštevali več olajševalnih okoliščin: doslej še ni bil kaznovan, še zdaj je močno prizadet zaradi nesreče in verjeli so mu, da je na dve nesrečni kanti res pozabil. Sodba še ni pravomočna.

VEL PODLOG: NI DAL PREDNOSTI – 20. februarja dopoldne je Ivan Zemljak iz Stranj pripeljal z avtom čez križišče cest pri Podlogu, tako pa je zaprl pot zdomcu Johnu Voglarju iz ZDA, ki je pripeljal po prednostni cesti. Vozili sta trčila, da je za 9.000 dinarjev škode.

TRŠKA GORA: Ljubljanka Ana Blažič je 19. februarja peljala z avtom od Zdinje vasi proti glavni cesti v smeri Bučnega vsa, pod nadvozom pa je naproti pripeljal avtomobilskega voznika iz Prečne. Na pole-deneli cesti je Blažičeva zanašala in je trčila v avtomobil, pri tem pa je nastalo za 4.000 dinarjev škode.

Trikrat, štirikrat zaloten

Odvzem vozniske knjižice zaradi hujših cestnoprometnih prekrškov je od lanske

LUĐVIK HOČEVAR, vodja referata za promet v Novem mestu: „Lani je bilo 768 odvzetih knjižic in varstvenih ukrepov s prepovedjo izdaje vozniskega dovoljenja. Od teh je bilo okrog 220 prepovedi, ostalo so bili odvzeti knjižice, predvsem zaradi vinjenosti. Število odvzetih knjižic je bilo lani še enkrat večje kot v letu 1974. Navzlic tako zaostrenim predpisom pa vinjenost za volanom ne upada, raje obratno. Ugotavljamo tudi, da je le malo več kot polovica voznikov, ki so jim bile knjižice odvzete, disciplinirane in se zgledajo pri nas v predpisnem roku, medtem ko moramo ostalim pošiljati pozive. Tako si nepremišljeno kopičijo še denarne kazni. Vse kaže, da bo letošnje leto glede odvzemov vozniskih dovoljenj še hujše. Lani smo v tem času v delovnodniku zabeležili 17 primerov, medtem ko smo letos prišli že do 85.“

NATAŠA PANDŽA, uslužbenka na oddelku za notranje zadeve v Trebnjem: „Med 91 vozniki, ki so jim bila vozniska dovoljenja v minulem letu odvzeta, je bila večina vinjenih. Nekateri že dobro poznajo, ker niso prvič naredili takega prekrška, kljub temu jim ni nerodno. Težave so s takimi vozniki tudi kasneje: radi bi čimprej knjižico nazaj, in če je na dan izteka roka ravno sobota, so sitni, prosijo in na vse načine skušajo doseči, da bi jim dovoljenje vrnil. Milosti pa ni: če se rok izteče na soboto, morajo počakati do ponedeljka.“

JANKO VUK, referent za registracijo vozil v Krškem: „Zaradi prekrškov smo lani imeli 312 odvzemov vozniskih knjižic in prepovedi izdaje vozniskega dovoljenja zaradi voženj brez izpita. Tudi pri nas srečujemo stare znance. Nekateri tolikokrat zalotijo vinjene za volanom, da bi se jim kazni odvzema vozniskega dovoljenja iztekla šele čez nekaj let. Razen zaradi vinjenosti je pri nas precej odvzemov knjižic tudi zaradi vožnje čez progo pri že priznani rdeči luči na semaforu. Vse kaže, da bo leto 1976 glede tega še ostrjeje. Do srede februarja imamo spravljene že 35 vozniskih knjižic in uradnih prepovedi izdaje vozniskega dovoljenja.“

R. B.

uveljavitve strožjega zakona vsakdanja stvar. V celi vrsti kršitev, zaradi katerih lahko, oziroma mora miličnik na kraju samem vzeti voznisko dovoljenje, pa je na našem koncu vinjenost na prvem mestu. In med temi je več nepopoljšljivih „pijancev.“ O izkušnjah z vozniki odvzetih knjižic so povedali:

KRONIKA NESREČ

NOVO MESTO: NEPREVIDNA ŽENSKA – 16. februarja okrog poldneva je na Glavnem trgu v Novem mestu zunaj prehoda nenadoma šla čez cesto Milka Avbar iz Gor. Globodola. Tako jo je zadel osebni avto, ki ga je ravno takrat mimo pripeljal Mehmed Omerčević iz Cazina. Avbarjeva je padla na pokrov avtomobila in z glavo udarila v vetrobransko steklo. Ranjeno so potem odpeljali v bolnišnico.

TREBNJE: KOMBI V TOVORNJAK – 16. februarja jutraj je z osebnim avtom vozil po Kidričevi ulici Anton Zelko z Račjega sela, naproti pa je pripeljal kombi. Zelko je zavrl, tedaj pa ga je zaneslo v desno pod tovornjak, ki ga je tam parkirani Branimir Cirica iz Matruške Banje. Nastalo je za 18.000 dinarjev škode.

TRNOVEC: USODNI OVINEK – Novomeščan Ivo Kotar je 17. februarja popoldne vozil osebni avto od Metlike proti domu, pri Trnovcu pa mu je naproti pripeljal avtomobilist Matevž Kordež iz okolice Kranja. V ovinku je Gorenjca zaneslo in je čelno trčil v Kotarjev avtomobil. Laže se je poškodovala Kotarjeva sopotnica Stelka Kotar, medtem ko je gmotne škode za 60.000 dinarjev.

KARTELJEVO: NAENKRAT POD KOLO – Anton Kukman iz Dol. Kamenja se je 17. februarja popoldne peljal na kolesu z motorjem od Bučnega vasi proti Karteljevemu. Pri priključku za Ljubljano je nenadoma padel čez krnilo na tla, kolo pa nanj. Poškodovanega so potem odpeljali v bolnišnico.

BRUSNICE: AVTO V STEBER PRI GOSTILNI – 18. februarja jutraj je Jože Kraševac iz Vel. Brsnice vozil osebni avto od Račjega proti domu. V Brusnicah je naproti pripeljal avtomobilist iz okolice Kranja. V ovinku je Gorenjca zaneslo in je čelno trčil v Kotarjev avtomobil. Laže se je poškodovala Kotarjeva sopotnica Stelka Kotar, medtem ko je gmotne škode za 60.000 dinarjev.

Nevarno kurjenje

Med štirimi dolenskimimi občini je Bela krajina območje, kjer vsako spomlad požari povzročijo največjo škodo. Požari nastajajo ob čiščenju travnikov, pašnikov in steljnikov, ko ljudje kurijo odpadke, ogenj pa se večkrat razširi na gozd ali na bližnje objekte.

Po podatkih UJV Novo mesto je bilo v letih 1972 do 1975 kar 14 takih požarov, pri katerih je nastalo za najmanj 130.000 dinarjev škode. Verjetno je bilo požarov in manjših škod še več, a jih ljudje niso prijavili.

Najraje spomladni gori podrast, nastanejo podtalni požari, ti pa uničijo korenine in tako nastane trajna škoda. Marsikje je rast dreves po požarih močno zmanjšana. Kot je ugotovljeno, je pri takem nastalem ognju največkrat kriva nepremišljenost in lahko-miselnost tistih, ki kurijo.

Zakon o gozdovih iz leta 1974 ter pravilnik o varstvu gozdov iz leta 1966 sicer natančno določata, kdaj, kje in v kakšnih okoliščinah se sme kuriti ali zažigati suha trava, dračje in drugo, toda za te določbe se lahko-miselneži ne menijo.

Ker bo po napovedih vremenslovcov vsak čas nastopilo toplejše vreme, ko se bodo spet začela očiščevalna dela, je potrebno opozoriti na večjo previdnost, da ne bomo doživljali starih napak. Tisti, ki kurijo, naj vedo, da je treba za požar odgovorjati. V zakonu so predvidene dokaj stroge kazni:

– zoper osebo, ki zažiga ledene ali suho travo na območju, kjer ogenj lahko ogrozi gozd ali koristne rastline;

– za osebo, ki brez strokovnega vodstva kuri v gozdu, zažiga lubje, veje, dračje, požiga planinske pašnike;

– za osebo, ki kuri blizu gozdov ob močnem vetru ali hudi suši. V hujših primerih takih požarov je krivec kazensko odgovoren pred sodiščem, zagrožena kazni pa je zapor do 1 leta, lahko pa koga pošljejo tudi za 5 let za rešetke.

R. B.

„S konjem za zaslužkom“, bi lahko rekli temu prizoru, ki ga je kamera ujela v Sentiernju. Karavana konjev-nosačev in njihovih lastnikov iz Bosne in Hercegovine se bo ustalila v enem dolenskih gozdov ter tvorila drva s predelov, kamor mehanizacija ne more. Trdo delo in večna selitev. (Foto: P. Miklič)

Junaki filmskih predstav

Obisk filmske predstave je „kulturni“ dogodek

Jezna, razočarana, žalostna sem se vrnila z ogleda filma. To-liko jeze in ogorčenja se je na-bralo v meni, da moram napisati teh nekaj vrstic. Morda jih bo prebral tudi kateri od tistih, ki so krivi mojega razočaranja.

Izbira filmov v naših kinema-tografih je v veliki meri komerci-alna, se pravi, da v njih prevla-duje nasilje. Prav taki filmi pa so odlična vaba za gledalce. Ob ta-kih filmih se sproščajo vse zavrtile sile nekaterih gledalcev. S ko-mentariji, žvižgi, klici, pozivi se trudijo čimveč prispevati k po-polnejšemu „doživljanju“ filma. Žal je tako nekulturno obna-sanje zaslediti tudi takrat, kadar ne gre za „divje“ filme. Navada je pač železna srjaka. Vse to se dogaja v domovih, ki nosijo na-ziv kulturni. Ali jih sploh še la-hko tako imenujemo? Smo tako skregani s kulturo? Smo pozabi-li, kaj je to?

Junaški fantje s torbami, mi-slite, da je rjovenje in vpitje pod

plaščem teme junaštvo? Postavi-te se raje na Glavni trg in v luči dneva izkričite svoje „globoke“ misli! In dekleta, sodobna, ureje-na, kaj je pokanje z žvečilnim gumijem res pravi način, da se izkažete, da opozorite nase? Cez nekaj let boste očetje in ma-tere, vzgajati boste morali svoje otroke. Kako jih boste vzgojili? Da bodo taki, kot ste vi? Bodo tudi oni vpili v kinodvorani, me-tali cele kuppe papirčkov pod stol? Na mladih svet stoji, pravi ljudski rek. Kakšen bo ta svet?

In še nekaj besed tistim, ki naj bi skrbeli za dostojen ogled film-skih predstav. Vprašujem: ali je res večina gledalcev dolžna gle-dati filme v tako nekulturnem okolju? Zakaj motilcev miru, teh „junakov“, ne spodite iz ki-nodvorane? Nekajkrat bi odlo-čeno ukrepali in kmalu bi bil red. Omgovite nam doživljanje fil-mov, filmov samih!

Ogorčena gledalka

Vodi bodo vzeli 255 ha polj

Novomeško družbeno kmetijstvo obeta za 5 odstotkov več mesa in mleka — Mešalnica močnih krmil, bolj založene trgovine ter ureditev agroservisa

Novomeška „mini resolucija“, kot nekateri imenujejo očno možnoga gospodarskega in družbenega razvoja ter neposredne nalo-gne občine v letu 1976, načrtuje tudi posege na področju kmetij-stva. Pravzaprav gre samo za nadaljevanje nalog, ki so bile že zastav-ijene.

Med drugim je rečeno, da bo družbeni sektor moderniziral ži-vinorejsko proizvodnjo z doga-ditvijo hleva za pitance ter pre-ureditvijo hleva in vsega, kar spada zraven, za 120 krav molznic. Stalež govedi se ne bo povečal, pač pa predvidevajo za 5 odstotkov več mesa in mleka.

PRIZNANJE ZA NOVOTEKS

Na letošnjem sejmu mode v Ljub-ljani je posebna strokovna komisija dodelila najvišje priznanje statuo LJUBLJANSKI ZMAJ (tudi tekstilni tovarni Novoteks. Novomeški tek-stilci so prejeli zmaja za artikel FRANE — flanelo iz 100 odstotne runske volne.

V tako imenovani rastlinski proizvodnji, ki je usmerjena v pridelovanje koruze za živino, bodo skušali doseči večjo storil-nost in nižje proizvodne stroš-ke. Novomeška kmetijska zad-ruga bo nadaljevala s hidrome-lioracijami na območju Dra-škova, kjer bodo odtegnili vodi 255 hektarjev polj.

Letošnja investicijska dejav-nost bo usmerjena predvsem v dograditev mešalnice močnih krmil (oskrbovala naj bi celo Dolensko), v modernizacijo trgovine (predvsem prodajaln s kmetijskim repromaterialom), posebne pozornosti pa bo dele-žen tudi servis za popravilo kmetijskih strojev.

Delo Kluba za podvodne dejavnosti Novo mesto kljub zimi ni zamrlo. Ker je Krka premrzla, so si dekleta in fantje, med njimi so tudi državni prvaki, za trening izbrali bazenček hotela Garni na Otočcu. Kaj drugega jim ob dejstvu, da Novo mesto še leta ne bo zmoglo denarja za zaprt športni bazen, ni preostalo.

NOVOMEŠKA TRIBUNA

Letos poldruga milijarda izvoza

Novo mesto: večji bo predvsem delež gospodarskega sodelovanja z deželami v razvoju ter neuvrščeni in vzhodnimi državami — Za tretjino več investicij

Organizacije združenega dela in temeljne organizacije združenega dela novomeške občine predvidevajo v letošnjem letu povečanje skupne realizacije za 28, dohodka za 25,4, bruto dohodka za 27,2, bruto osebnih dohodkov za 21,8, ostanka dohodka pa za 55,5 odstotka. Izračun je seveda narejen na ravni lanskih cen.

Seveda bo večjo gospodarsko rast v letošnjem letu možno doseči s povečanjem izvoza blaga in storitev, kar bo omogočilo (glede na naravo novomeškega gospodarstva) tudi potreben uvoz reprodukcijskega blaga in opreme.

Manjša konkurenčnost naših izdelkov in gospodarska gibanja v razvitih državah sicer omeju-jejo možnost povečanja izvoza, to pa je, hočeš nočeš, ravno pri-sila za večjo konkurenčnost no-vomeške ponudbe.

Predvidevajo, da bodo novo-meške delovne organizacije v okviru novih sistemskih in dru-gih ukrepov na področju spodbujanja izvoza, z zmanjševa-njem proizvodnih stroškov in višjo produktivnostjo letos pro-

SODELOVANJE NA VISOKOŠOLSKI RAVNI

V Klubu novomeških študen-tov je več kot petdeset visoko-šolcev, ki tesno sodelujejo s klubi dolenske regije. V kratkem bodo s trebanjskim klubom pri-redili športno in šahovsko sre-čanje, v programu večera kul-ture pa bodo sodelovali tudi kolegi z Jesenic. Novomeški visokošolci se bodo letos v veli-kem številu udeležili mladinskih delovnih akcij, ena od pikrih, ki jih je slišati, pa je, da ima klub premalo stikov z Novomeščani, ki študirajo v Mariboru. Menda so se rojaki kar „pomatibor-čili“.

dale tujini za 1,5 milijarde di-narjev blaga in storitev, kar bi bilo za skoraj polovico več kot leta 1974.

Novomeško gospodarstvo je s stabilizacijskimi programi in na-črti razvoja za letos napovedalo tudi tako imenovano boljše regionalno usmerjenost gospo-darskih odnosov s tujino. Večji bo predvsem delež gospodarskega sodelovanja z deželami v raz-voju ter neuvrščeni in vzhod-nimi državami.

Letošnja novomeška želja in zahteva je, naj se na osnovi bolj-še organiziranosti in večjih zmogljivosti poveča izvoz tiste-ga dela gospodarstva, ki lahko kuje devizne dinarje s storitva-mi. Samo po sebi se razume, da je govor predvsem o turizmu in transportu.

Zanimivo je tudi, da bodo investicije v osnovna sredstva novomeškega gospodarstva rasle hitreje kot bruto doho-dek. Predvidevajo za 654 mili-jonov dinarjev investicij, kar je dobro tretjino več kot lani. Slabe tri četrtine investicij od-pade na industrijo. Bodo inve-sticije uresničene?

Lani so v novomeški občini načrtovali za 507 milijonov dinarjev investicij. Uresničenih jih je bilo za 478 milijonov, kar

je 94 odstotkov. Morda je ta podatek znak, da lahko Novo-meščani tudi letos upajo na iz-polnitev investicijskih načrtov. V pogojih, ki so jih prinesli ukrepi jugoslovanske in sloven-ske ekonomske politike, je to, če drugega ne, vsaj znamenje poguma, prepričanja vase in realnosti.

Gasilski obračun

Z občnega zbora v Šmihelu

V nedeljo, 15. februarja, so pola-gali obračun dela člani gasilskega društva Šmihel pri Novem mestu. Zaradi velike udeležbe je bila dvor-na v novem gasilskem domu, ki so ga zgradili pretežno s prostovoljnimi delom, skoraj premajhna.

Člani društva so bili v preteklosti posebno aktivni taktat, ko so pričeli graditi nov dom. Na uspeh so danes lahko vsi ponosni. Na občnem zboru so ugotavljali, da je potrebno šte-tilo članov še povečati in vzgojiti kar največ dobrih gasilcev. Tudi dom je treba še dokončno zgraditi.

Delovni načrt za prihodnje ob-dobje je obširen in bo treba pošteno zgraditi za delo, da bo uresničen. Šmihelski gasilci namenjajo ustano-viti žensko deseto, okrepiti mila-dinske vrste, nakupiti potrebno opremo, urediti arhiv in kroniko, or-ganizirati tečaje in drugo. Društvo bo s svojimi desetinami tudi tekmo-valo na različnih prireditvah in or-ganiziralo dva izleta.

Na občnem zboru so imenovali za častnega člana Evstahija Janežiča, ki je nesebično nudil pomoč pri gradnji doma. Sprejet je bil tudi nov statut in izvoljen upravni ter nadzor-ni odbor, ki mu je predsedoval Tone Lavrič.

F. S.

KOMUNALCI GLASOVALI ZA ZDRUŽITEV

V četrtek, 19. februarja, so delavci Komunalnega podjetja Novo mesto izglaso-vali združitev z novomeškim Novogradom in Vodovodom. Za združitev je glaso-valo več kot 75 odstotkov članov Komunalnega pod-jetja. Združena delovna organizacija se bo imenovala Komunalno in gradbeno podjetje Novo mesto.

ALI VESTE:

... da so celjski grofje leta 1442 med bojem za oblast in po-sesti, ki so ga vodili Friderikom V., pridrili tudi do Novega mesta in ga napadli? Valvasor poroča (predtem so Celjani brezuspešno napadli tudi Ljubljano), da „tudi ta oreh ni bil mečji od ljubljans-kega, skrhali so si le zobe ob njem, kajti mesto je odbilo napad tako močasto, da so izgubili Celjani mnogo ljudi. Odnosi ni-so seboj nič drugega, kakor ke-sanje, da so žrtvovali za ta nepo-trebni napad toliko ljudstva.“

... da so se sredi 16. stoletja nahajale v Novem mestu (to je obdobje največjega razcveta) ve-like žitnice in obilne shrambe za smodnik in druge vojaške po-treščine? Trgovina je cvetela, trgovci so od vseh strani drli v mesto, posebno s Hrvaškega in Ogrske. V mesto so priganjali ži-vino „ter jo zamenjali za tu-kajšnje blago, a razun živine so prinašali na novomeške sejme tu-di mnogo družih stvari, pri kate-rih so meščanje zasluževali lepe dobičke.“

... da je po ustanovitvi Kar-lovca novomeškemu trgovskemu razcvetu skoraj odklenalo? Po ustanovitvi tega mesta so morali novomeški trgovci po deželi ho-diti s trebuhom za kruhom, prej pa so drugi prihajali k njim. Se-veda ni šlo za trgovino v dana-šnjem pomenu besede, trgovci so bili le prekupec in prodajalec do-mačega in rokodelskega blaga, nekateri pa so se pečali tudi s prodajo tujih, bolj finih izdel-kov. Seveda so bili naši predniki glede blaga veliko bolj in prej za-dovoljni kot njihovi potomci.

Zanimivo je tudi, da so imeli po srednjeveškem pravu pravico trgovati le prebivalci mest in trgov, kmetom in gospodi je bilo trgovanje prepovedano.

PIONIRJI ZA „POKAL TV 15“

Smučarsko društvo Gozdar iz No-vega mesta je prejšnji teden orga-niziralo smučarsko tekmovanje v tehkih za pionirke; najmlajši so tek-movali za „Pokal TV 15“. Na te-kaških progah in Občinski pod Ro-gom se je za pokal občinske orga-nizacije ZVRS Novo mesto pote-govalo kar 50 tekmovalcev, kar je za začetek zelo razveseljivo. Najuspešnejši so bili pionirji iz Dolenskih Toplic in Novega mesta.

Rezultati — mlajši pionirji (2 km): 1. Samida 7,40; 2. Zupančič (oba Dol. Toplice) 7,57; 3. Stopar (V. vas) 8,04; 4. Senica 8,23; 5. Hrovat (oba Dol. Toplice) 8,30; sta-rejši pionirji: 1. Turk 6,04; 2. Fuis (oba Novo mesto) 6,17; 3. Lukšič (Dol. Toplice) 6,21; 4. Hrovat (Zužemberk) 6,26; 5. Bilčič (Dol. Toplice) 6,27 itd.; ekipno: 1. Dolens-ke Toplice (Samida, Zupančič, Lukšič, Bilčič) 28,15 (pokal ZVRS), 2. „Katja Rupena“ — Nm. (Mi-larič, Hrovat, Turk, Fuis) 31,05 (pokal obč. odbora ZVB Novo mesto) 3. Vavta vas (Stopar, Kren, Poglavec, Bukovec) 31,13 (pokal Gozdnega gospodarstva Novo me-sto).

S. D.

Novomeška kronika

NOVOMEŠKI BREG je v očeh slušateljev gostinske ter nekaterih večernih šol tako omembe vredna spomeniška posebnost, da jo med malico še dodatno „krasijo“ s kozar-ci od jogurta, polivilnimi vrečkami ter ostalo prehrabno embalažo. Predlagamo, naj učenja željni nado-budneži porabijo eno od šolskih ur samoupravljanja za očiščenje po-bočja, sicer bodo arheologi čez tisočletje ali dve menili, da so se novomeški predpotopi dijaki hra-nili izključno z jogurtom.

JABOLKA IN POMARANČE so bile na novomeškem trgu po 10 di-narjev, solata od 12 do 14 din, česen po 20 dinarjev kilogram, prav toliko špinaca, hruške po 14 do 15, limone pa po 12 do 18 dinarjev kilo-gram. Jajca: od 1,80 do 2 dinarja.

KRI JE DAROVALO 96 ljudi. Iz Novoteksa jih je bilo 23, IMV 13, Gozdnega gospodarstva 7, Komunal-nega podjetja 5, po štirje iz Novo-lesa in Novotehne, posameznikov pa so našli 36.

RODILE SO: Milena Šubašič iz Ragovske 10a — dečka, Milena Sta-rešnič iz Lebanove 39 — Mitjo, Anica Mušič iz Ulice pod Trško goro 46 — Tanjo, Ivanka Dobravec iz Jerebove 3 — dekleco in Smiljana Kerme iz Kolodvorske 2 — Janka.

ŽARIŠČU

Ceprav vrabci že od nekdaj čivkajo, da je obrtna dejavnost pomemben spremljevalec gospo-darskih in družbenih dejavnosti, se v novomeški občini, za katero ne moremo reči, da je ravno brez gospodarskih in družbenih dejavnosti, z obrtjo (družbeno in zasebno) ne moremo preveč po-hvaliti.

Kar se tiče družbenega sektor-ja, je v občini nekaj obrtnih organizacij kovinske, keramične in tekstilne stroke ter tiska, vse skupaj pa ne more zadovoljiti potreb razvijajočega se Novega mesta, kaj šele cele občine.

Zasebnih obrtnikov je vse manj, večji so se pretežno pre-usmerili v proizvodno dejavnost (skorajda tovarništvo). Vse pre-malo je storitvenih dejavnosti, če dovolite učen izraz za prepro-sto dejstvo, ko se vam tu in tam, recimo, zbosi čevlji, pokvari pralni stroj, sredi napete nadalje-vanke pokvari televizor, da o drugih vsakdanjih nevšečnostih niti ne govorimo.

Če se zbosi čevlji

Statistika trdi, da je bilo lani v Novem mestu 226 registriranih obrtnih obratovnic (predvsem predelava kovin, tekstilni izdel-ki, živila, lesni izdelki, stavbna obrt itd.), obrtno dejavnost je statistično povečevalo tudi 91 avtoprevoznikov, gostiln pre-more novomeška občina 59, nekaj več kot 140 ljudi pa se je ukvarjalo z obrtjo kot postran-skim poklicem.

Vse lepo in prav, toda to je še vedno premalo. Seveda se ne zavzemam za to, da bi v novo-meški občini odprli še več go-stiln, tudi avtoprevoznikov ni preveč težko najti, potrebujemo predvsem obrtnike, ki bi nam hitro, dobro in čeprav ne poceni odpravljali vsakdanje nevšečno-sti. Potrošnika (stranko) seveda prav nič ne zanima, če mu stori-tev naredi zasebni ali družbeni sektor.

V enem od občinskih doku-mentov lepo piše, da bo treba v prihodnje bolj spodbujati malo gospodarstvo in v teh okvirih tudi odpranje zasebnih obrtnih delavnic in drugih obratov. Tem besedam moramo samo ploskati. Žal pa se s točenjem dlani ob dlan še nikoli ni odmašil noben zamašen lijak, popustila nobena pokvarjena ključavnica pa tudi pokvarjeni likalniki nimajo posluha.

Za konec še zani-mivost. Ali veste, da enega od redkih, še „preživelih“ novo-meških čevljarjev ne oblegajo samo Novomeščani, ampak tudi preostala Dolenska? To najbrž kljub pretiranemu teku čevljar-ske industrije, ki meni, da je če-velj samo za eno sezono, pome-ni, da vsi nimamo toliko denarja, da si ne bi privoščili ali vsaj želeli tudi drobne zasebne ali družbene obrti.

MARJAN BAUER

UMRLA STA: Franc Brodar, upokojeni pismonoša iz Kettejevega drevoreda 6 (87 let), in Stane Straj-nar, upokojenec iz Dilančeve 13 (71 let).

„Ena gospa je rekla, da na ob-razcih, ki jih izročajo novo-meškim zlatoporočencem, se vedno piše, da je bila zakonska zveza slavnostno potrjena pre-občinskim ljudskim odborom. Bojda se naslednici ljudskega odbora, skupščini občine Novo mesto, novih papirjev ne izpla-ča tiskati, kajti zlatoporočenci so namreč silna redkost.“

Zeleno luč prižiga Zagreb

Zasebna obrt ima še perspektive, zlasti če bo izkoristila bližino zagrebškega industrijskega zaledja — Treba bi jo bilo temu ustrezno organizirati in pospeševati stroke, po katerih je povpraševanje največje

Zasebna obrt je v brežiški občini pomembna gospodarska dejavnost, zato zasluži več pozornosti. Podatki za zadnja štiri leta namreč opozarjajo na postopno zaostajanje za razvojem obrti v Sloveniji. Število obrtnikov se manjša, tisti, ki so ostali v obrti, pa ne dohitevajo razvojnega tempa v republiki.

Produktivnost obrtnikov v brežiški občini je bila leta 1970 za 27 odst. nad republiškim

povprečjem, 1973 pa je to povprečje presegala le še za šest odstotkov. V narodnem dohodku zasebne obrti Slovenije je bila obrt brežiške občine 1971 zastopana s 3,6 odstotka in 1973 s tremi odstotki.

V letih 1970 do 1972 je število obrtnikov naraslo od 285

na 310 in se v letu 1974 zmanjšalo na 258. Obrt so odjavljali zaradi zaposlitve, upokojitve, prevelikih stroškov, pa tudi zaradi pomanjkanja dela in kapitala. V zadnjih štirih letih se je objavilo v občini zlasti veliko avtoprevoznikov iz sosednje republike, ker so jih k temu prisilili predpisi. Ti prevozniki so že tako ali tako opravljali svoje delo v drugih občinah.

V brežiški občini je močno zastopana proizvodna obrt. V njej dela 213 obrtnikov, v ne-proizvodnih panogah (frizerji, kemični čistilci, fotografi) 39 in šest v raznih storitvenih dejavnostih. Avtoprevoznikov je po podatkih za leto dni nazaj 71 (prej so jih našli celo 144), gostincev pa je 39. V proizvodni obrti je najbolj zastopana predelava kovin, predvsem izdelovanje pa tudi popravilo raznih kovinskih izdelkov, čemur je vzrok bližina Zagreba, kjer je po takih vrstah veliko povpraševanje. Proizvodna obrt ustvarja tudi največji delež narodnega dohodka v obrtni dejavnosti.

Za nadaljnjo krepitev obrti je izvršni svet predlagal občinski

skupščini, naj z nekaterimi ukrepi pospeši razvoj tega gospodarstva, ki ima bodočnost predvsem zaradi bližine Zagreba.

J. T.

Otroke zebe in še delavnic ni

Posebna šola ima svoje prostore v poslopju nekdanje osnovne šole II v Brežicah. Tam je dobila štiri učilnice, kar je zadostovalo za pouk od prvega do četrtega razreda.

Toda lani se je začela stiska, saj se z razvojem posebne šole v popolno osemletno šolo porajajo številne težave. Letos imajo že šesti razred. Za učence petega in šestega razreda so sicer uredili še en prostor v nekdanjem disco klubu, toda to je le zasilna rešitev. Brez specializiranih učilnic za praktično delo ne morejo uresničevati vzgojnega programa, ki daje tehničnemu pouku in praktičnemu delu izredno velik poudarek.

V stari šoli se razen tega srečujejo z drugimi nevšečnostmi, zaradi katerih se pri- tožujejo tudi starši. Učilnice so hladne in jih s peči, ki so zdaj na voljo, ne morejo zadosti ogreti. V vseh petih učilnicah potrebujejo nove, zadosti velike peči ali pa centralno ogrevanje, kar bi bilo še najboljšje.

Posebna šola ima premalo učiteljev in si mora pomagati z učitelji osnovne šole bratov Ribarjev, čeprav ti nimajo ustrezne izobrazbe za poučevanje duševno prizadetih otrok.

Ko je konferenca delegacij pri osnovni šoli bratov Ribarjev pretresala problematiko posebne šole, je oživila misel, da bi v Posavju morda le kazalo imeti samo eno popolno posebno šolo, dobro opremljeno in zasedeno z zadostnim številom učnih moči. V brežiški občini bi ostala v tem primeru le podružnica za nižje razrede.

J. T.

DREVI GOSTUJE MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Za nočjo je v Brežicah napovedano drugo gledališko gostovanje v tej sezoni. Na odru prosvetnega doma se bodo tokrat predstavili igralci Mariborskega gledališča z uprizoritvijo Cankarjevega Pohujšanja v dolini Šentflorijanski. S to predstavijo se bodo v Brežicah oddolžili tudi spominu našega velikega besednega umetnika in misleca Ivana Cankarja.

Prihodnje gledališko gostovanje bo 11. marca. V goste bodo prišli Šentjakobčani s Prežihovo ljudsko igro „Pernjakovi“.

Prizor iz Pohujšanja, ki ga bodo nočjo v Brežicah uprizorili Mariborčani.

Učenci osnovne šole na Raki hitijo domov. Vozači čakajo na odhod kombija v razredih, kjer pod vodstvom učiteljice napišejo že tudi domače naloge. Eno skupino odpelje kombi na Planino, drugo proti Zabukovju in Brezju, tretjo v dolino proti Smedniku, Gmajni in Kržišču. (Foto: J. Teppey)

Kostanjevica: kruh v „Iskri“

Kolektiv tovarne Labod je dal Iskri dolgoročno posojilo 3 milijone dinarjev za postavitev novega obrata — S tem je Labod uresničil obljubo izpred sedmih let in se dostojno oddolžil ljudem podgorjanskega območja

„Za Kostanjevico je današnji dan izredno pomemben,“ je z velikim zadovoljstvom izjavil predsednik občinske skupščine Krško Silvo Gorenc, ko sta predstavnika Laboda in Iskre 18. februarja podpisovala dogovor o gradnji novega Iskrinega obrata, v katerem bo že prihodnje leto zaposlenih 80 delavcev.

Kolektiv Laboda kreditira tovarne Labod Zdravko Petan. Pred sedmimi leti so delavke v kostanjeviškem obratu Laboda glasovale za preselitev v Krško, kjer delajo v moderni tovarni. Takrat je Labod obljubil, da se

bo Kostanjevici oddolžil z novim konfekcijskim obratom, vendar to zdaj nima smisla, saj je tekstilna konfekcija pri nas že zdaj predimenzionirana.

Kolektiv Laboda pa obljube ni pozabil in se je zato odločil, da bo omogočil Kostanjevici drugo vrsto industrije. Tako je prišlo do dogovora z Iskro, ki v kostanjeviškem gradu že zaposluje 16 delavcev. Njegov proizvodni program ne daje perspektive za gradnjo nove tovarne, zato so v Iskri začeli razmišljati, kako bi postopoma vpeljali še druge nove izdelke.

Za leto 1976 planirajo 30 tisoč svetlobnih regulatorjev, 200 tisoč industrijskih regulatorjev, 10 tisoč elektronskih podsklopov in 250 tisoč električnih priključkov. Vrednost letne proizvodnje cenijo na 30 milijonov din. Od tega sta dve tretjini namenjeni za izvoz, ena tretjina pa za potrebe domačega tržišča.

Obrat bo postopoma povečal število zaposlenih, dokler ne bo imel 200 delavcev, kar je za to območje že razveseljiva številka.

Z. ŠEBEK

JOŽICA TEPPEY

„Nova celuloza“ do predvidenega roka

Kot smo izvedeli na sindikalnem zborovanju, bo nova tovarna celuloze v Krškem zgrajena v predvidenem roku. Na gradbi-

šče je prispelo že 95 odstotkov opreme, delavci novomeškega Pionirja pa so že opravili dve tretjini gradbenih del. Trenutno skorajda ni bojazni, da ne bi „nova celuloza“ začela poskusno obratovati že v letošnjem juliju. Prizadevali si bodo tudi, da bo investicija uresničena brez večjih podražitev.

Sicer pa so si v tovarni v minulem, zelo dinamičnem letu prizadevali gospodariti v smislu stabilizacijskih načel. V tovarni so dobili še tretji papirni stroj, kar pomeni, da se je povečala tudi potreba po lesu, s katerim je bilo precej težav.

OTVORITEV 1. MAJA?

Obrat družbene prehrane, ki ga poleg Liscinega obrata na Senovem gradijo za delavce Metalne, Rudnika in konfekcije Lisce, bo dokončan do praznika dela. Delavci se že veselijo, saj potem s prehrano ne bodo imeli več nobenih težav.

STANOVANJA ŽE LETOS

V Brestanici zadovoljivo rešujejo stanovanjsko problematiko delavcev v industriji, manj ugoden pa je položaj prosvetnih delavcev. V novem stanovanjskem bloku računajo na petnajst stanovanj in z njimi bodo rešili najbolj pereče probleme za naslednjih nekaj let. Hkrati s stanovanji bodo pridobili tudi nekaj poslovnih prostorov za trgovske lokale.

Krški upokoenci so dobili svoj dom. Zgradilo ga je novomeško gradbeno podjetje „Pionir“, investicije pa je zagotovil Dom počitka na Impoljci. (Foto: Franc Pavkovič)

Krške novice

KMALU KONEC — Prireditve v počastitev senovskega krajevnega praznika, ki so se pričele že ob koncu januarja, se bodo prihodnji teden iztekle z dvema kulturnima nastopoma. Člani domače DPD Svobode bodo v petek zaigrali enodejanski „Snubač“ in „Medved“, v nedeljo pa bodo šolarji uprizorili priljubljeno „Sneuljčico“.

ZNOVA POMOČ — Osnovna sindikalna organizacija v krškem „Djuru Salaju“ bo to leto dala za pomoč različnim „porabnikom“ v svojem kolektivu več kot 39 milijonov starih dinarjev. Med največjimi „potrošniki“ teh sredstev bodo de-

lavci — športniki, ki bodo nastopili na tradicionalnih igrah slovenske in jugoslovanske papirne industrije, poldrugi milijon pa so namenili za kulturne potrebe.

PO PROGRAMU — Delo regionalne „Posavske pevske zveze“ bo do konca 1980. leta potekalo po že potrjenem srednjeročnem programu. V njem naj bi tudi v prihodnje posvečali največ pozornosti kvalitetni rasti zborov z organiziranjem strokovnih seminarjev za pevovodje, regionalnih revij in več skupnih nastopov, z vplivom na repertoarno politiko in s pomočjo pri nabavi notnega materiala.

BREŽIŠKE VESTI

V nedeljo so se gasilci z Bučke na občnem zboru soglasno odločili za gradnjo novega doma in pripravo potrebnih listin. Prihodnje leto bo društvo slavilo 50-letnico obstoja. Na sliki: med razpravo predsednik občinske gasilske zveze Jožeta Smodeja (na levi). (Foto: Železnik)

Več stanovanj, a še vedno premalo

Doslej v občini že 47 solidarnostnih stanovanj — v pripravi že četrti razpis

Solidarnostni stanovanjski sklad v sevniki občini se lahko pohvali z uspehi: v treh dosedanjih razpisih je bilo razdeljenih že 47 stanovanj. Število prosilcev je še vedno veliko, kar je po svoje tudi odsev potreb.

Lojze Anzeljc, ki predseduje razpisni komisiji (doslej so bili trije razpisi), skupaj s člani te komisije nima lahkega dela. Na zadnji razpis, ko so imeli na voljo šest stanovanj v Sevnici in dvoje v Krmelju, so prejeli v roke 47 vlog. Komisija ne dela strogo uradno. Kar 19 vlog je bilo npr. nepopolnih in bi jih lahko eno-

stavno zavrgli, vendar so vse pisce opozorili na možnost, da svoje prošnje lahko dopolnijo, kar je nato 14 prosilcev tudi storilo.

Člani komisije si nato na lastne oči ogledajo razmere, v katerih stanujejo prosilci. Ob takih ogledih ne manjka tudi bridkih izkušenj. Marsikdo se loti članov komisije, kot bi le-ta nosila s seboj ključke novih stanovanj. „Nekateri si skušajo pomagati tudi z neresnico,“ pravi Anzeljc in predlaga, naj bi k temu delu pritegnili tudi krajevne dejavnike, predvsem krajevne organizacije SZDL in krajevne skupnosti kot najboljše poznavalce razmer na terenu. Svojevrstno vprašanje so neustrezna stanovanja, ki so postala že kar nekakšna odskočna deska za solidarnostna stanovanja.

Enota za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu je na seji 13. februarja obravnavala več pripomb, s katerimi bi želeli izboljšati sedanji pravilnik. Z delom namenjajo pohititi, tako da bi po njem lahko delali že ob naslednjem razpisu. Tako se nekateri člani enote zavzemajo za prednostno listo, ki naj bi veljala celo leto; banke ne bi smele pristajati na razveljavljanje varčevalnih pogodb tistih, ki se vselijo v solidarnostna stanovanja brez vednosti stanovanjske skupnosti. Tudi delovne organizacije bi morale

razna vprašanja določene zapisati v svoje interne akte. Pripombe so tudi glede opredelitev dolžine bivanja prosilcev v občini, saj se nekateri kar selijo za stanovanj. Delegati, ki so izvoljeni za reševanje teh vprašanj, kažejo veliko volje za kar najbolj pravično dodeljevanje solidarnostnih stanovanj, seveda so tudi tu potrebe večje kot možnosti.

A. ŽELEZNIK

„Dokler ne gori, je vse dobro!“

Gasilce čaka težko leto

V sevniki občini je že lani delala požarna skupnost. Gasilski zakon je bil sprejet šele letos, zato v financiranju še ni našla pravega mesta.

Njen tajnik in hkrati poveljnik občinske gasilske zveze višji gasilski častnik Tone Simončič ocenjuje lansko leto vseeno kot boljše od tega, ki jih čaka letos. „Lani smo kreditirali tri kombije in dve motoriki, tako da bo šel letos v glavnem ves denar za odplačila. To pomeni, da letos ne bo moglo biti nikršnih nabav opreme, zagotovljen je edino denar za strokovno vzgojo.“

Simončič ni ravno zadovoljen s tem, kako podpirajo gasilstvo krajevne skupnosti. Večina jih je lani namenila za gasilstvo zneske od 4 do 5 tisočakov; najbolj se je izkazala Loka (dvakrat po 6.000 in slednjic še 4.000 za desetino na Razborju), največja KS, kot je Sevnica, ni za gasilce namenila ničesar.

Kar posebno muči Simončiča, je to, da je bil že 19. septembra 1973 izdelan načrt požarnega varstva občine. Rečeno je bilo, da ga bodo na občini razmnožili in dostavili vsem krajevnim skupnostim in ostalim dejavnikom, ki imajo na skrbi požarno varstvo, čemur bi moral slediti tudi odlok, vendar je ostalo vse nekeje založeno. Ravno tako so 19. oktobra 1973 pregledali v Sevnici vse hidrante v starem delu mesta in zapisali, kje naj bi jih označili, vendar še danes ni tablice! „Delovne organizacije so pred dvema letoma nakupile za 220.000 dinarjev gasilske opreme, vendar v tretjini tovarn gasilske desetine ne delajo. V Štillersu in Jutranjki npr. sploh ne delajo, drugod komaj zadovoljivo. Kar tretjina obrtnikov še vedno nima gasilskih aparatov. Dokler ne zagori, je dobro! Nesreča bi bila draga izkušnja.“

V sevniskem društvu bi morali imeti dežurnega gasilca. Oba zaposlena v servisu sta večkrat na poti po Posavju ali v Zagrebu, takrat pa ponavadi zazvonijo telefon za pomoč. Sami gasilci za to ne najdejo izhoda. O teh vprašanjih bodo spregovorili na bližnjem občnem zboru.

A. Z.

Ljudje iz Šentruperta si že vrsto let prizadevajo, da bi tudi v tej največji krajevni skupnosti začel kakšen „obrat“. Kazno je, da bo to ljubljanski Agrostroj, znan po izdelovanju kmetijske mehanizacije.

V Šentrupertu so navdušeni nad to možnostjo, saj jim je kakršnakoli proizvodnja kmetijske opreme blizu že zaradi močne navezanosti na zemljo. Šentruperški delegati so bili na zadnji seji občinske skupščine odločeni, da to vprašanje postavijo tudi na dnevni red skupščine, vendar so bila obvestila o tem in drugem že tako pripravljena za ločeno sejo zbora združenega dela.

Proizvodnja v Šentrupertu naj bi stekla v velikem farovškem hlevu, kjer bi Agrostroj nekako z 2 milijonoma dinarjev lahko začel proizvodnjo. Izdelovali naj bi transportne verige in razno opremo za silose. V glavnem naj bi šlo za prenos proizvodnje, ki je sedaj v Ivančni gorici.

V Šentrupertu naj bi imelo kruh 46 delavcev, od tega 34 nekvalificiranih. Pri krajevni skupnosti računajo na delavce, ki so se sedaj prisiljeni voziti na delo v oddaljene kraje tako, da morajo nekateri vstajati že ob treh zjutraj. Kot strokovna delovna sila se želi zaposliti tudi več zdomcev. Delegata Martin Lap in Peter Ravnika sta s tem izpodbijala bojazen nekaterih kolektivov, ki so občutljivi za kakršnokoli prehajanje delav-

cev. Šentruperški delegati želijo, da bi Agrostroj kar najhitreje pridobil soglasje za preureditev hlevov.

Sami delavci mokronoške Zmage že lep čas dajejo pobudo, da se proizvodnja posodobi. Predvideno je, da bi rekonstrukcija tega čevljarskega podjetja veljala 7,6 milijona dinarjev. Prenoviti bi bilo treba sedanjo stavbo, nabaviti nove stroje in nasploh uvesti novo organizacijo dela. Ko bi bilo vse to uresničeno, bi v tem kolektivu imelo delo 70 delavcev.

Posebno obetaven je program jarkškega Induplatija v Mokronogu, ki je prevzel obrat od propadlega novomeškega Roga. Predvideva se naložba v znesku 13 milijonov dinarjev, s čimer bi lahko zgradili novo proizvodno dvorano s 1.000 kvadratnimi metri in novimi stroji. Že utečena proizvodnja šotorskih kril ima lepe možnosti za razvoj. V novi proizvodni dvorani bi bilo prostora za 170 delavcev.

A. ŽELEZNIK

NOVO V ŠENTRUPERTU

V petek, 27. februarja, bo v šentruperški šoli občni zbor Turističnega društva Šentrupert. Na zboru bodo sprejeli nova pravila, izvolili nov odbor in sprejeli program, ki med drugim predvideva razširitev kmečkega muzeja na Veseli gori. Urediti naj bi tudi grad in gostišče.

Preteklo nedeljo je bil v Šentrupertu zbor gasilskega društva. Gasilci so na zboru načeli vprašanje, ki teži tudi druge organizacije v tem kraju. Letos nameravajo razširiti svoj dom, tako da bi v njem dobile prostore tudi druge organizacije in krajevna skupnost. Žal še vedno nimajo lokacijskega dovoljenja zaradi zavlačevanja na občini Trebnje. Brez dovoljenja ne morejo začeti graditi, gradbeni material pa se med tem na prostem kviri.

ČATEŽ: PRIPRAVE ZA GRADNJO

Gradbeni delavci ljubljanske Obnove so že na Čatežu, kjer postavljajo objekte in pripravljajo gradbišče za gradnjo Elme, tozdr Elektromaterial. Rok za gradnjo je kratek: vsi objekti morajo biti naredi že oktobra.

Zvesti zemlji

Mnenja mladih zadružnikov

Na lanskem kvizu „Kaj veš o kmetijstvu“ je ekipa mladih zadružnikov iz trebanjske občine v Brezicah dosegla tretje mesto. Tudi letošnje peto mesto ni uspeh. Zadružnike trebanjske občine je zastopala mlada ekipa, ki lahko v bodoče doseže še lepe uspehe. Trebanjska Kmetijska zadruga se je izkazala tudi kot dober prireditelj. Pokale je prispevala občinska konferenca Zveze socialistične mladine. Člani ekipe so nam pred tekmovalcem povedali nekaj o svojih načrtih.

LOJZE KOŽELJ iz Krušnega vrha, ki je končal grmško poklicno šolo za kmetovalce, je povedal: „Ostalo bom doma na kmetiji. Držati se nameravamo živinoreje in poljedelstva, v slednjem zlasti pridelovanje krompirja. Težko se je odločiti glede strojev. Starši pomagajo, tudi sodelovanje s Kmetijsko zadruogo je dobro.“

JOŽICA RUS iz Velike Ševnice obiskuje četrti letnik grmske tehniške kmetijske šole. „Studij nameravam nadaljevati, po vsej verjetnosti na biotehniški fakulteti,“ pravi odločno. Ima tudi nekaj pripomb k razvoju kmetijstva v občini. Tako bi kazalo po njenem mnenju začeti s skupinskimi hlevi in nasploh narediti še več v govedoreji. Ravno tako je prepričana, da bi se bilo treba lotiti zaokroževanja zemljišč pri sicer hudo razkosanih kmetijah.

PETER ŠKARJA iz Ravnika pri Šentrupertu je tudi končal dveletno kmetijsko šolo na Grmu. „Zaenkrat mi še kaže hoditi na delo v mirenko IMV, seveda le, dokler bo tako mogoče obdelovati kmetijo. Starši so me namreč zato tudi poslali v kmetijsko šolo.“

„Odkar smo združeni z jarkškim Induplatijem je počutje med delavci boljše,“ se je pohvalil predsednik sindikalne organizacije v mokronoškem obratu Drago Škarja. „Sindikalno organizacijo že imamo organizirano po novih pravilih. Najtesneje sodelujemo s sindikalno konferenco Induplatija. Načrtujemo tudi nekaj izletov, predvsem se naj bi zblížili z delavci matične tovarne. Sedanje stanje se ne da primerjati s prejšnjim; od Roga še naše članarine ne moremo dobiti vrnjene!“

Sedaj imajo v Mokronogu svoj delavski svet. Njegova predsednica je Zora Hribar iz Dolnjih Jesenic. „Prej ga nismo imeli,“ je poudarila razliko. „Sprejemali smo proizvodni načrt, odločamo o osebnem odhodku, sklatka — zadovoljni smo!“

Peter Škarja, Jožica Rus in Lojze Koželj (od leve proti desni) so na tekmovalnem mladim zadružnikom v Trebnjem 14. februarja osvojili peto mesto med sedmimi ekipami. Na sliki: med kratkim posvetom pred odgovarjanjem.

Iz kraja v kraj

KDO POTREBUJE GARAZO? — Krajevna skupnost na Mirni je pred kratkim zbiralala prijave za gradnjo garaž. Ob novem bloku bi bilo namreč mogoče zgraditi večje število garaž, ki ne bi bile dražje kot 25.000 dinarjev ali pa morda še cenejše. Zlepa ne bo spet take prilike.

ZA PRVO SILO — Trebanjski gasilci so v minulem letu uredili dve požarni omarici: eno v Starem trgu in drugo v Stefanu. Na voljo je hidrant in cevi, tako da si lahko prebivalci do prihoda gasilcev lahko pomagajo tudi sami, kar je dostikrat odločilno.

MALO ŠE MANJKA — Mladi na Čatežu so si v glavnem že uredili mladinsko sobo, kjer igrajo tudi namizni tenis. Manjka jim še električna napeljava.

DIRKA ZA AVTOBUSI — Postajanje avtobusov pred zgradbo, kjer je krajevni urad na Mirni, zaradi

ovinka res ni najbolj prikladno. Pred nedavnim so postavili tudi prometne znake, ki preprečujejo ustavljanje. Začetni vnemi je sledila prevleka na teh znakih, ker še ni urejeno postajališče pred banko. Nekateri avtobusi se že ravno po novem, kar dostikrat sili potnike v lov za vozili čez most.

SLAB PRIRASTEK — Na območju mirenškega krajevnega urada je 2.027 prebivalcev. Število prebivalstva se v enem letu bistveno ne poveča.

LJUDJE ŽELNI PRIREDITEV — Prireditev kulturnih večerov ob 30-letnici kulturno-prosvetnega društva „Ivan Cankar“ v Veliki Loki je v začetku malce skrbelo, kako bo občinstvo sprejelo prireditve tri večere zapored. Izkazalo se je, da so ljudje željni dobrih prireditev, saj je bila dvorana vse tri večere polna. Računajo, da si je prireditve ogledalo nad 1.000 gledalcev.

Otroški vrtec Ciciban v Sevnici je v torek, 17. februarja, poskrbel tudi za malčke, ki sicer ne hodijo v vrtec, za gostovanje hrastniških lutkovnih amaterjev Svobode. Tokrat so gostovali z igrico Volk in kozlički. Spomladi bodo pripravili še eno gostovanje. Na sliki: po predstavi so cicibani lahko lutke tudi pobožali. (Foto: Železnik)

Sevnikiški paberki

ENIM DENAR, DRUGIM OBVEZNOSTI — Vaščani Radne, Loga, Konjskega in Lukovca so se lani priključili boštanjski krajevni skupnosti. Sevnikiška krajevna skupnost je za določen del pobrala prispevek za mestno zemljišče, dobila denar po ključu, od tega pa prebivalci tega območja niso dobili ničesar. Boštanjska krajevna skupnost je tem krajem namenila lani 13.550 dinarjev.

GOST GASIL — Predzadnje sredo se je v kuhinji sevnikiškega Gostinskega podjetja vžgala mast, ki se je nabrala v električnem štedilniku. Osebe kuhinje je zbežalo na varno v bližnji prostor, gost v restavraciji pa je hladnokrvno odšel v dim in jel gasiti z gasilskim aparatom. Pri gasilskem servisu opozarjajo, da se delovne organizacije ne poslužujejo pri-

ke, ko bi delavci servisa zaposlene tudi poučili o rokovanju z gasilskimi aparati, kar je vračunano v ceno polnjenja in bi opravi enkrat na leto. Tega se poslužuje le Jutranjka pri šolanju vajenk.

KS NI SERVIS ZA UREJEVANJE OKOLICE — V Sevnici je več takih javnih površin, za katere se menda ne ve, kdo naj zanje skrbi. Krajevna skupnost se zavzema, da se pri gradnji blokov uredi tudi okolica bloka, ki bi ga gradbeniki lahko predali v uporabo šole, ko bi poskrbeli za vse tudi okoli nove zgradbe. V starejšem delu Naselja heroja Maroka pri sedmih objektih ni nobenega hidranta. Zato naj bi se v kalkulacije vnesli tudi stroški za razsvetljavo okrog blokov, ureditev cestišča in drugo, sicer bo krajevna skupnost lahko v nedogled reševala samo ta vprašanja.

Vprašanje vseh

Romi še na dnevnem redu

Za naslednjo sejo občinske skupščine je pripravila strokovna služba občinske skupnosti socialnega varstva poročilo o izvrševanju dolgoročnega programa reševanja vprašanja Romov v občini. To je hkrati tudi odgovor na več zaporednih delegatskih vprašanj delegatov iz krajevne skupnosti Račje selo, ki jim Romi delajo največ preglavic. V občini je ta čas okrog 150 Romov, največ v Hudejah, nekaj jih je na Mali Loki, ena družina je na Rožnem vrhu, 4 družine so v okolici Velikega Gabra, po dve družini živita v Mokronogu in Dobrniču, nekaj na Cviljah in Gorenjem Medvedjem selu.

Občinska skupščina je že leta 1971 sprejela program reševanja romskega vprašanja. Program razselitve Romov ni bil uresničen. Na Hudejah imajo nekateri že svoje zidane hišice z električno napeljavo, vendar jim ostali dostikrat ne zapošle. Načrt ni izpolnjen glede vključevanja romskih predšolskih otrok v vzgojno-izobraževalne ustanove, opazen napredek je čutili pri šolanju otrok. Kako pomembno je, da se vključijo v reševanje teh vprašanj tudi ostali delavci, je dokaz priporočilo občinske skupščine delovnim organizacijam leta 1972. Sedaj je zaposlenih 15 Romov; za delo je sposobnih okoli 39. Ob zaposlitvi jih seveda ne bi smeli prepustiti same sebi, saj potem dostikrat zapustijo delo (takih je bilo 9), temveč bi jim morali v delovnih organizacijah pomagati vsaj tako, da bi našli posameznim delavcem, ki bi Rome seznanjali s pravicami in dolžnostmi in se tudi drugače pogovarjali z njimi, kadar bi zašli v težave.

Občutnejša napredka ne bo, če se bo s „ciganskim vprašanjem“ ukvarjala le socialna skupnost ali bodo iz posameznih sredin od časa do časa prihajali klici zaradi nevarnega stanja. Pobuda strokovne službe socialnega varstva o vključitvi ostalih skupnosti, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti je primerna. Ne nazadnje ni odveč tudi ugotovitev, da se vprašanje Romov upošteva tudi kot element nerazvitosti.

A. Ž.

POMAGALI KOZJANCEM

Mirenska krajevna skupnost je lani namenila tudi 10.000 dinarjev kot pomoč prizadeti krajevni skupnosti Slivnica na Kozjanskem. Letos bodo pobrali s tistimi krajevnimi skupnostmi, ki so podobno kot mirenska prejele vrhunsko zvezno priznanje za uspešno delo krajevne skupnosti.

ŠENTRUPERT ZAGOTAVLJA DELAVCE

Šentrupeška krajevna skupnost je največja v občini. Ima nad 2.000 prebivalcev in nad 500 delavcev, zaposlenih v različnih krajih, od Ljubljane do Trebnjega, sevniske in novomeške občine. V njenem sestavu je mnogo hribovskih vasi, ki počutijo še močno zapostavljene. Celo kraji iz litijske občine, npr. Kostanjevica in Gradišče, so bolj odprti proti Šentrupertu kot na drugo stran. Šentrupeška krajevna skupnost želi, da se tudi hribovske vasi ne bi praznile, že iz obrambnih razlogov.

TREBANJSKE NOVICE

Na tečaju v Šentrupertu je vladalo pravo delovno vzdušje. Že prvi izdelki bodo prišli prav na domu. (Foto: Železnik)

Na Mirni KS, tovarne in vasi eno

Z vzajemnim sodelovanjem vseh napredek v krajevni skupnosti — Vrednost lanskih del 1,9 milijona dinarjev — Najbolj oplemenitijo pomoč vaščani pri gradnji poti

Predsednik mirenske krajevne skupnosti Avgust Gregorič meni, da so lanski načrt krajevne skupnosti izvršili do dveh tretjin. Delovne organizacije na območju krajevne skupnosti so razne akcije podpre s 500 tisočaki, razen tega so pomagale tudi drugače.

Samo za popravila vaških poti je bilo lani danih 163.000 dinarjev. Pri tem so v še večji meri sodelovali vaščani, s prispevki v denarju in prostovoljnimi deli. V glavnem so sedaj že vse poti na območju krajevne skupnosti odprte za ves promet. Največja dela so bila na cesti Mirna-Sevnica-Zagorica. Asfaltirali so cesto od Mirne do pokopališča in Zapuž, cestni krak v novem naselju na Rojah. Za ta dela je občinski komunalni sklad prispeval 530.000 dinarjev. Med drugim so lani le odkupili Pečetovo hišo, da je bila opravljena regulacija Mirne nad mostom. Otrlesi so se tudi nesnage v središču Mirne, ko so tod položili kanalizacijo. Praznih rok tudi niso ostala društva in razne organizacije na območju krajevne skupnosti.

Po načrtu naj bi znašala vrednost letošnjih del v mirenski krajevni skupnosti 2 milijona dinarjev. Kot meni Avgust Gregorič, je usoda tega načrta v marsičem odvisna od tega, koliko bodo v tem letu lahko prispevale delovne organizacije. Samo tisto, kar npr. prihaja od samoprispevka (delež za krajevne skupnosti) in občinske proračuna, je premalo, ravno tako je na voljo prepozno. V republiškem merilu se zavzemajo za enotno rešitev, po kateri bi se lahko nadejali prispevka za krajevne skupnosti od delovnih organizacij, ki zaposlujejo delavce z območja druge krajevne skupnosti.

Izvedba letošnjega načrta krajevne skupnosti se bo torej morala prilagoditi splošnim stabilizacijskim prizadevanjem. Prednost bo morala

MLADI SO DELAVNI

Krajevna skupnost in delegati v Šentrupertu kažejo razumevanje za dejavnost osnovne organizacije Zveze socialistične mladine v kraju. Do leta 1980 naj bi v kraju uredili nogometno igrišče. Mladim bodo pomagali tudi pri ureditvi prostora v prosvetnem domu. Ob slovenskem kulturnem prazniku so sodelovali tudi mladi. Anton Rugelj, predsednik organizacije mladih, je pokazal lepo pripravljenost za delo.

Tudi Trebeljani žele napredovati

KS Trebelno se ne najde v srednjeročnem načrtu — Za začetek vsaj avtobusna zveza

„Samo na seje hodite, napredka pa nobenega, je pogost očitek nam, delegatom s Trebeljanskega,“ je potožil delegat v zboru krajevnih skupnosti Miha Eržen. Ostala dva delegata, Anton Lunder in Stanko Peterle, sta mu le pritrdila.

„Radi bi našli svoje mesto v srednjeročnem razvoju občine do leta 1980,“ je približal kmet Eržen. „Imamo občutek, kot da se nihče ne zanima za nas.“

PRITEGNITI DELAVCE

Do prihodnje seje zbora združenega dela naj bi se delegati seznanili še z nekaterimi drugimi programi organizacij združenega dela, ki predvidevajo kakšne naložbe v občini. Izven občine je zaposlenih 1.500 delavcev, ki bi jih postopoma radi pritegnili na delo v domačo občino. Število vozačev bi radi zmanjševali za 5 odst. na leto. V dveh krajevnih skupnostih bi morali zagotoviti še delovna mesta za moško delovno silo; gre predvsem za Veliki Gaber in Mokronog. Delegati združenega dela se zavzemajo za izdelavo analize dejanske razpoložljive delovne sile za načrte obstoječih delovnih organizacij in morebitne nove.

Še dosti novega

Pred tremi tedni je trebanjska kmetijska zadruga končala kmetijska strokovna predavanja za žene zadrugne na osmih krajih. Direktor zadruga inž. Slavko Nemanjč je govoril o proizvodnji in prodaji kmetijskih pridelkov, povezovanju z drugimi partnerji, samoupravljanju v zadrugi, pravicah in dolžnostih kooperantov. O higienskem pridelovanju in obdelavi živil živalskega izvora je predaval veterinarski inšpektor Čvetko Bunc, o ureditvi kmečkega gospodinjstva in okolice inž. Tončka Borštnarjeva, o pridelovanju kakovostne krme kot osnovi za uspešno govedarjenje v živinoreji pa inž. Alojz Zupančič. Predavatelji so spodbujali predvsem postavljanje vprašanj, vendar je s takšnim načinom mogoče prodreti le postopoma.

Inž. Tončka Borštnarjeva ima letos v načrtu za aktivne žene zadrugne 10 do 12 ekskurzij. Vse je odvisno od denarja. Lani so kmetijsko gospodarski odbori namenili za to za vsak aktiv ženo po 4.000 dinarjev, o letošnjem prispevku bo jasno po zaključnem računu zadruga. Stroški prevoza so namreč avtobus ne pelje skoraj več pod 10 dinarji za kilometer. Lani so odpeljali šest avtobusov na Gorenjsko: mimogrede so si udeležence ogledale kakšno napredno kmetijo, zraven pa še pokrajinske znamenitosti. Dve skupini so odpeljali v vrtnarsko zadrugo v Križah. Članice odborov aktivov zadrugne so popeljali v Italijo, kjer so si v Furlaniji ogledale skupinski hlev. Zadruga je s temi oblikami izredno uspešna, predvsem zaradi mnogih stikov z ljudmi na vasi.

urejevati kopališče, pri čemer sodeluje tudi občinska telesnokulturna skupnost.

Prvi, če zatuli

Trebanjski gasilci bi rabili še marsikaj

Na letošnjem občnem zboru gasilskega društva v Trebnjem je bil izvoljen za predsednika frizer Davorin Novak, dolgoletni blagajnik društva.

Z lanskim delom je predsednik Novak kar zadovoljen. Članov imajo nad 60, imajo strumno desetino za požare in mladinsko desetino. Kupili so okrog 150 metrov cevi, vrvi za reševanje in aparat za gašenje. V domu so opremili pisarno in ga prepletkali. Seveda to še zdaleč ni dovolj. „Ob vse več stanovaljskih blokih bi potrebovali reševalni prt, zanesljiv dihalni aparat, prav bi prišla tudi avtomobilska cisterna, kakor jih imajo že vse sosednje občine. Slednjic bi morali začeti tudi gradnjo doma. Sedanji je star že nad 50 let in neprimeren,“ našteje predsednik Novak le nekaj osrednjih vprašanj, ki čakajo na rešitev.

Ko posredujejo v nesreči prostovoljni gasilci, nikogar ne boli glava zaradi stroškov, razen društvene uprave. Tako jim nihče ne da ficka za pogosta posredovanja ob požarih na avtomobilski cesti; kadar pa posreduje novomeška poklicna brigada, je jasno, da je treba plačati! Lani so bili na avtocesti trikrat. Letos so bili že trije požari. „Za bencin ali tehnični pregled vozila moramo zaslužiti z veselico. Člani so vestni, na sleherni alarm prihitijo ponavadi 10 do 20 gasilcev,“ pohvali pripravljenost operative tovariš Novak.

A. Ž.

Hvaležne tečajnice na vasi

KZ Trebnje uspešno izobražuje kmečke žene

To zimo je trebanjska Kmetijska zadruga izvedla spet vrsto tečajev po vaseh za kmečke žene in ostalo mladino po vaseh. Nadaljevalni tečaj šivanja in ročnih del je že zaključen na Trebelnem, danes bo pri kraju tudi v Šentrupertu, začetni kuharski tečaji so pri kraju v Selih-Sumberku in Knežji vasi.

Inž. Tončka Borštnarjeva, ki pri kmetijski zadrugi usmerja delo s kmečkimi ženami, je nadvse zadovoljna z obiskom. V Knežji vasi so ženske delale v zasebni hiši, kuhinjo jim je odstopila Pavla Lah iz Male vasi. Na Trebelnem je obiskovalo tečaj 43 žensk! V Selih-Sumberku jih je prihajalo 22. Ker je stara šola prazna, so morale žene prinašati vse s seboj, od posode do dveh štedilnikov.

V Šentrupertu delajo v izbi, kjer je bil nekoč Iskrin servis. Mirenska IMV jim je odstopila dva šivalna stroja, ki pa sta žal bolj trofejna. Nasploh so ženske izredno zadovoljne s tečajem in hvaležne trebanjski kmetijski zadrugi, ki prihaja tudi na ta način edina mednje.

Ana Stare

tovarišici Borštnarjevi, vodjema tečaja Tereziji Potrbini in Jožefi Kirm.

Ivanka Stare

IVANKA STARE, Škrlevo: „Zadruga je razen tečaja pripravila tudi vrsto predavanj. Med nas so prišli direktor inž. Slavko Nemanjč, veterinarski inšpektor Bunc, inž. Zupančič in inž. Borštnarjeva. Prav bi bilo, če bi kmetje lahko dobili tudi kaj posojila za gradnjo hiše, ne le za kmetijske stroje ali hleve.“

Terezija Potrbina

Tako Terezija Potrbina kot Jožefa Kirm, ki neposredno vodita te tečaje, sta izredno zadovoljni s svojimi slušateljicami. Nekaj težav je s pri-

Jožefa Kirm

pomočki, vendar se ženske znajdejo. Tečaj, kot je bil ta v Šentrupertu, teče zapovrstjo 10 popoldnevov, vendar jim za to ni žal časa.

A. Ž.

Od leve proti desni: delegati s Trebelnega Anton Lunder, Miha Eržen za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine in Stanko Peterle, delegat gozdarjev, želijo, da bi tudi v hribih napredovali.

A. ŽELEZNIK

Lepši časi za telesno kulturo

Nova telovadnica bo stala na severozahodni strani šole – Pri gradnji bo pomagalo tudi metliško "Združenje samostojnih obrtnikov".

Za gradnjo prve etape manjka približno 630.000 din. Člani pripravljajo tudi seznam domačih delovnih organizacij, ki bi jim lahko pomagale, pa bodo zaprosili tudi za pomoč države. Razveseljuje jih, da je ponudba pred kratkim ustala. "Združena smo s svojimi sosedami, ki imajo najmanj eno obrtniko," kaže brezskrbno.

Glavni viri onesnaževanja okolja v občini so industrija, promet in kanalizacija. V Crnomlju sta tako že onesnaženi Lahinja in Dobličica, zadnja leta pa se to pozna tudi v Kolpi. Na semiskem področju je zaradi neurejenih greznic, gnojnišč nim jam in smetišč ogrožena podtalnica. Samo vprašanje časa je, kdaj bo Krupica, kot dragocen vir pitne vode, nepopravljivo okužena.

A. B.

Na koncu govora je dal inž. Janžekovič priznanje delovnim ljudem, ki si res prizadevajo za napredek in uspeh občine. „Marljivost, delavnost ter stabilizacijska prizadevanja so vrhuna naših delovnih ljudi in zanesljiv porok za boljši jutrišnji dan,“ je dejal inž. Janžekovič.

Žalujoči: ceste, poti in štrek-
evsko pustno društvo Voluharji

Ce hočemo, da bo Semič napredoval, ni treba najprej in čim prej poskrbeti za stanovanja in stroško varstvo. Dokler to ne bo urejeno, strokovnjaki ne bodo prišli, brez teh pa ni napredka in razvoja."

gasilsko društvo Tanča gora je v
njih letih lepo napredovalo. Pri-
vne gasilci so dobili novo motor-
brizgalno in več sesalnih ter tlač-
cevi. Društvo je razvilo svoj pra-
vo kupilo nov gasilski kombi.
os bodo praznovali 40-letnico
toja društva in ob tej priložnosti
to podeliti priznanja za služenj
nom. V tem letu čaka društvo še
membna naloga dograditev ga-
kega doma.

Povedali so, da se je odbor ustanovil ob koncu 1974 in da zajema sedem osnovnih organizacij tekstilne stroke. V odbor je vključenih več kot polovico vseh zaposlenih v metliški občini (1632 delavcev in delavk), prevladujejo pa predvsem ženske. To dokazuje, da so imeli člani odbora precej zahtevnega dela. Reševali so problematiko troizmenskega dela. Nočno delo mladine in žena je vseh Betinlih TOZD skoraj

„Pa kaj zato,“ je rekel hudo-
mušno Rudi Pavlinič, „važno je
predvsem to, da bo letošnja
predstava boljša od lanske. Ma-
ček bo sicer v stari obleki, spre-
vod pa ...“ Kaj več tajnik priza-

11. TOŠNJA ZIMA je bolj za zdravlje kot v veselje ljubiteljem belega športa. Kilava starka Zima je pripomogla k temu, da so se pojavile na asfaltu luknje, v katerih se nabira ob odjugu voda, ki nemalokrat brizgne izpod koles na mimoidočega pešca. Da oškropljenec ni do smeha, je škoda govoriti.

Metliški mladinski klub pred kratkim povabil v goste klorno skupino Zvezve afriških študentov, ki študirajo v Mariboru. Zaradi boleznj in ansambla

VEČER KITAJSKE LIRIKE pri-
pravljaju mladi. Gotovo ne manjka
tistih, ki jih bo program 6. marca
pripravil v mladinski klub. Zanimivo
se bo spoznati z nekaterimi najbolj-
šimi dosežki kitajske literature.

Metliško „Hortikulturno društvo“ si je letos zastavilo zelo pester delovni program in ga tudi dosledno uresničuje. Takoj bo danes pripravilo predavanje „Bolezni in škodljivci glavnih vrtnih rastlin in njihovo zatiranje“. V sejni sobi metliške občinske skupščine bo tokrat govoril dr. Jože Maček. Predavanje se bo začelo ob 17. uri.

Te dni imajo prodajalke v m
ški „Industrijski prodajalni Be
liko dela. Zaradi znižanih cen
skim in ženskim pidzjamm, otro
mu perilu, spalnim srajcam, k
ostankom blaga itd. prihaja v
ko veliko gospodinj iz okolice,
dajalke pa so povedale, da se n
lokrat pred prodajalno ustavijo
avtomobili z ljubljansko, karlo
in celo zagrebško registracijo.

Kot kaže, se metliškim mladič pa tudi njihovim staršem posledajajo kar mikavne nedelje. Mladini v mladinke, ki delajo v mladinski klubu, so minulo nedeljo ponovno pripravili „Uro pravljic“. Dve povvedki – organizatorji so jih ponovili z diafilami – je poslušalo več kot 20 pionirjev in pionirk. Po končanem pripovedovanju so se mladi naučili nekaj novih pesmic in v tiskanih pravljicah, pomerili so se v risanju in vadbi itd. Naslednja ura pravljic bo čez štirinajst dni.

FILATELISTI IN OLIMPIADA
- Filatelistično društvo Oton Zupančič je v izložbi parne pekarne v Crnomlju uredilo razstavo znamk na temo „Zimske olimpijske igre“. Razstavo so pripravili v počastitev občinskega praznika.

ZNIZANJA — Te dni je več trgovin v Črnomlju znizalo cene nekaterim predmetom. Pri Peku je moč kupiti po znizani ceni obutev, v trgovini Veletekstil prodajajo moške objekte po 795 dinarjev, sukničice po 280 — 390 dinarjev, moške hlače veljajo 265 — 295 din; prav tako so cenejše ženske pletenine, dišeni hlače in moške jopice. Dolenjka je znizala cene otroškim plaščem, bundam, ženskim letnim plaščem in kostimom.

NOVI STIKI S SVETOM - V februarju je črnomaljski radioklub organiziral tečaj radiotelegrafije in radiotehnike s praktičnim delom. Začetniki spoznavajo osnove te de-

BELA VRANA – Za občinski praznik je bil Črnomelj res lepo okrašan z zastavami, zato je veliko

okrasen z zastavami, zato je čimko-
bolj bodel v oči blok zraven lekarne
na Kolodvorski cesti, katerega pro-
čelje je kazalo tako lice kot vsaki
dan. Morda pa stanovalci tako izpri-
čujejo le svojo doslednost, saj v vseh
letih, kar ta blok stoji, tam se niso
razbesili zastave. Ljudje se čudijo,
da hišni svet ne more zbrati denarja
za nakup vsaj ene zastave, čeprav
imajo baje vsi zaposleni dohodke
nad republiškim povprečjem.

UMRLI SO - Prejšnji teden sta umrli Jožef Gašperič iz Vojne vasi, star 82 let, in Ana Schweiger iz Črnomlja, stara 74 let.

*Črnomaljski
poročevalec*

Draga: „Smo za našo srednjo šolo!“

Zato se strinjamo z zvečanjem samoprispjevka za en odstotek za dobo treh let

6. februarja je bil v Dragi v kočevski občini zbor delegatov krajevne organizacije SZDL, na katerem so razpravljali o reorganizaciji srednjega šolstva v občini Kočevje in povečanju samoprispjevka za en odstotek v ta namen. Kočevje je namreč pred odločitvijo, da sprejme ali zavrne ponujeno republiško pomoč, ki bi znašala polovico vseh stroškov, ki bodo nastali pri gradnji nove srednje šole.

Po končani osemletki učenci ne bi bili takoj na srednjo, poklicno ali na kakšno drugo šolo, temveč bi morali končati v Kočevju še dve leti smerjevalne šole. Šele potem bi se šolali, za kakšen poklic je učenec sposoben in kam naj ga usmerijo. Tala šola je potrebna. Zal pa zanjo ni ustreznih prostorov, predavateljev in učiteljev.

Začetki je treba povsem na začetku, se pravi z zbiranjem denarja. Republiška izobraževalna skupnost bi prispevala 50 odstotkov potrebnega denarja za kritje stroškov, ostalo pa bi morali zbrati sami v občini. Zato je bil soglasno sprejet sklep, naj se poveča samoprispjevki od sedanjega 1 odstotka na 2 odst.

JUTRI ZBOR INVALIDOV

Jutri, 26. februarja, bo izredni zbor Društva invalidov Kočevja, na katerem bodo razpravljali o sedanjem delu in bodočih nalogah društva, podelili društvena priznanja in pripravili prapor. Sprejeli bodo tudi pravila društva, izvolili nov odbor, predsednika društva, delegata za republiško Zvezo društev invalidov in člane disciplinske komisije.

SKUPNOST PTT

Pripravljajo ustanovitev interesne skupnosti PTT prometa za ljubljansko območje. Z ustanovitvijo te skupnosti bi imeli delovni ljudje in PTT in njeno delovanje. Nosilec prava za ustanovitev te skupnosti je občina Tekstilana, za krajevne skupnosti pa KS Kočevje. Pri krajevni skupnosti Kočevje smo zvedeli, da pričakujejo, da bodo okoli 1. marca dobili pismeni pristavek vseh KS v občini, da se strinjajo z ustanovitvijo te skupnosti, saj bo le na osnovi takih pristankov KS Kočevje lahko podpisala sporazum o ustanovitvi te skupnosti.

Med čašo in usti se mnogo dogaja.

GASILCI UČE OBČANE

Občinska Gasilska zveza Kočevja je v okviru preventivne požarne varnosti v sodelovanju z gasilskimi društvi organizirala več predavanj. Vsi, spremljani s poučnimi filmi o varnosti in ukrepih za požarno varnost, je bilo 31. januarja v Prosvetnem domu v Dolgi vasi pri Kočevju. Predavalec je bil 60 občanov, med katerimi je bilo precej mladine in pomeni, ki so jih filmi še posebej privlačili. Predaval je predsednik občinske gasilske zveze Alojz Lesar. 6. februarja je bilo predavanje tudi v dolinih pri Kočevju. Podobna predavanja nameravajo organizirati tudi v drugih in še nekaterih drugih krajevih kočevske občine.

V. I.

Drobne iz Kočevja

ZIMSKI PINKPUNK – Sneg smo dolgo in težko čakali. Končno je zanesel in prinesel nevšečnosti. Čeprav smo se nanj pripravljali kar dva meseca, nas je vendar presenetil. Medtem ko je bilo takoj v sami brozi in luči, pa niso požirali. Prišlo se je, ko smo metali sneg s pločnika na cesto, in na pločnike. Sicer smo pa tega ne vajeni. Rešilo nas bo zopet ljubo sonce.

OLIMPIJSKI VTISI – Zimske olimpijske igre v Innsbrucku si je gledalo tudi nekaj starejših športnikov iz Kočevja. Pobudo za izlet je dal znani športni delavec Nace Andoljšek. Zeleli bi, da bi se na sestanku športnikov pogovorili in analizirali letošnje igre in dosežke jugoslovanskih smučarjev.

MEGLA NAD JASNICO – Turizmu v Kočevju se spodnikajo tla. Turistični biro Avto je polagoma usahnil, ne da bi se kdo razburjal. Na isti poti je sedaj motel Jasnica, sicer pa občani o tem ne vedo nič točnega. Toda amaterskim turističnim delavcem je jasno, da je ta objekt vsaj za nekaj let za turizem izgubljen. Včasih so v Turističnem društvu imeli glavno besedo zastopniki podjetij, ki so se želeli ukvarjati tudi s turizmom. Bilo je veliko lepih načrtov in obljub. Iz vsega ni bilo nič. Tresla se je gora, rodila se je miš. Čas prinese svoje. V tem primeru je čas izredno hitro delal. Sicer pa pravi star pregovor: „Ako potomec slabo teče, je krivda na izviru, ne na koritu.“

ODVOZ SMETI – Odvoz smeti večkrat povzroča hudo kri, pogosto po krivdi stanovančev. Stanovančev zvrhano nabijejo smetnjake. Ker jih imajo premalo, nanosijo še razne za boje, ki jih smetarji ne pobirajo. V mestu je nad 2000 smetnjakov. Delavci niso dosti plačani za to delo. Občani pa so preveč nestrpni. Marča bodo dobili nov avto, pa bo verjetno spet vse v redu.

Zakaj pa nosiš po mestu lupato s seboj?
– Da si v tej zmešnjavi snega in broze nekako utrem pot čez cesto.

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

posle, da so za občino izgubljeni. Zato se je treba resno zavzeti, da bo referendum uspel. Samoprispjevki bi se začel lahko pobirati že s 1. junijem, trajal pa bi tri leta.

Delegati iz posameznih vasi bodo raztolmačili pomen samoprispjevka vsem občanom, da bo referendum, ki bo predvidoma izveden v aprilu, uspel.

FRANC KALIČ

ŠE EN POZIV

Krajevna skupnost Kočevje-mesto je prejela doslej predloge 23 delovnih in drugih organizacij, društev in organov za podelitev priznanj mesta Kočevje okoli 50 njihovim članom oziroma občanom. Čeprav je rok za prijave že potekel, bo žirija KS upoštevala tudi predloge, ki bodo prišli še v naslednjih nekaj dneh. Priznanja bodo podeljena za praznik mesta 4. maj.

NOVE CENE

Novo cene za vrtičke in grobišča je določila krajevna skupnost Kočevje-mesto, veljale pa bodo, ko jih bo evidentiral pristojni občinski organ za cene. Po tem ceniku bo veljala letna najemnina kv. metra zemlje za vrtiček v ožjem okolju 0,40 din, zunaj mesta 0,30, za travnike, pašnike in košenice pa 0,10 din. Najemnina za enojni grob bo znašala za 10 let 600 din, za družinski grob pa 1.200 din.

PREDLOGI ZA PRIZNANJE OF

Krajevna skupnost Kočevje-mesto je predlagala žiriji za podeljevanje priznanj OF pri občinski konferenci SZDL, naj bi letos dobili ta priznanja tudi Oskar Kopitar, Stane Trdan, Stane Pintar, Lojze Hočevcar, Ivan Kordiš in Lojze Rauh.

Boj pijančevanju med delom

Nekateri predlagajo, naj bi zaprli lokale, kjer se med delovnim časom delavci ppijanjajo – Več kontrole v samih delovnih organizacijah

V nedavni razpravi o družbeni samozasčiti, ki jo je organizirala krajevna skupnost Kočevje-mesto, so prisotni v dveipolurni razpravi opozorili na mnoge slabosti, proti katerim se mora družba bolj zavarovati. Še posebno so opozorili na pijančevanje med delom. Pri tem je bilo opozorjeno, da so primeri, ko nekateri delavci – teh ni malo – prebijajo tudi pol delovnega časa v gostilnah. Kot primer so navedli gostilno upoko-jencev, v katero zahajajo delavci iz ITAS. Predlagani so bili različni ukrepi, med drugim tudi ta, naj bi take gostilne zaprli.

Podobno so ugotovili za mladinsko restavracijo „Metka“, za katero so menili, da ni primerna za mladino, ker mladina v njej pijančuje in se torej kvari. O ostalih ugotovitvah razprave poročamo v posebnem sestavku. Dodamo naj le, da je posvet prikazal in načel mnogo zadev, ki zahtevajo rešitev. Ugotovili so, da je treba v družbeno samozasčito pritegniti vse občane, to pa naj bi izvedli prek krajevnih skupnosti, hišnih svetov, organizacij, društev, delovnih organizacij itd. Samozas-

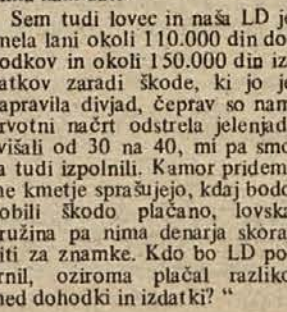
ščito je treba uveljaviti tako, da se bo vsak občan zavedal, da je dolžan varovati družbo in njeno premoženje, saj je vse to njegovo in on sam je član te družbe. J. P.

Rekli so:

Jože Vajdetič, 20 let, Dolenja Podgora:

„Prav bi bilo, da bi mladinski organizaciji iz Starega trga (občina Črnomelj) in Predgrada (občina Kočevje) bolje sodelovali. Pozabiti bi morali stare razprave. Če bi bili enotni, bi nam bilo lažje in več bi lahko naredili. Sodelovali bi lahko pri organizaciji plovov, pohodov in plesov. Mladina, ki prihaja ob sobotah iz šol in služb domov, se nima kam dati. Sem tudi lovec in naša LD je imela lani okoli 110.000 din dohodkov in okoli 150.000 din izdatkov zaradi škode, ki jo je napravila divjad, čeprav so nam prvotni načrti odstrela jelenjadi zvišali od 30 na 40, mi pa smo ga tudi izpolnili. Kamor pridem, me kmetje sprašujejo, kdaj bodo dobili škodo plačano, lovška družina pa nima denarja skoraj niti za znamke. Kdo bo LD povrnil, oziroma plačal razliko med dohodki in izdatki?“

Peter Kastelic, 26 let, Desnova vas 23:

„Pohvaliti moram kočevsko Komunalo, ker posipava s peskom občinske ceste na našem območju, da so celo boljše kot republiške, ki jih posipavajo s soljo. Zamenjati oz. postaviti pa je treba na občinski cesti prometne znake, ki so stari, zarjaveli, nepravilni ali pa jih sploh ni. Na delo se vozim 8 km daleč, a ne dobim povrnjenih potnih stroškov. Delovno obklobo dobimo le enkrat na leto, a bi morali vsaj hlače večkrat, ker se hitreje strgajo. Krajevne skupnosti bi morale določiti tudi smetišča, saj zdaj nekateri odlagajo smeti kar ob cesti.“

Mreža okoli delovne organizacije in vrtarnica z vratarjem sta v marsikateri delovni organizaciji v ribniški občini prispevali k boljši delovni disciplini, boljše izkoristku delovnega časa in s tem boljše dohodku in osebnim dohodkom. Hkrati pa je ograja zavarovala tudi družbeno premoženje, saj zdaj ne more vsak (tudi nepoklican) in ob vsakem času v delovno organizacijo, kar je bilo prej mogoe. (Foto: Primc)

V 10 letih 2.000 šoferjev

Na izpitih pa jih je padlo nad 3.000

Iz podatkov občinske komisije za izpite voznikov motornih vozil, ki dela za občini Kočevje in Ribnico, smo povzeli za občino Ribnica naslednje podatke:

Izpitni so potekali redno vsa leta. Izpitna komisija je opravila veliko dela. O tem govorijo podatki za zadnjih 10 let, se pravi za obdobje od leta 1965 do 1975. Za izpite se je prijavilo 5.086 kandidatov vseh kategorij. Uspešno jih je opravilo izpit 1.928 ali 37,90 odstotka, padlo pa 3.158 ali 62,10 odstotka.

V teh podatkih je zajeto tako številnih kategorij izpitov, ne glede na to, kje se je kdo učil. Upoštevana je samo pristojnost občine, kjer ima kandidat stalno prebivališče.

Uspehi niso najboljši. Tudi izpiti so in tudi bodo vedno težji, ker se predpisi iz leta v leto zaostrojujejo. To je potrebno, da bo v prometu več reda in manj nesreč.

-ko

KAKO KRMITI?

Kmetijska pospeševalna služba pri Kmetijski zadrugi Ribnica je pred kratkim organizirala v gostilni Petrič v Ortneku predavanje o krmljenju živine. Predavanje je bilo potrebno zato, da bodo znali kmetje krmiti živino tako, da bo dobila v krmi vse potrebno, in to ob čim manjših kmetovih stroških.

M. G.

SODRAŠKA MREŽA

ČEBELE KRMIJO – Tudi sodraski čebelarji pravijo, da je bilo preteklo leto slabo, saj so morali čebele celo poleti dodatno hraniti, medtem ko bodo med zimno porabi po 10 do 12 litrov sladkorne raztopine za panj oziroma čebeljo družino.

SPET VIKENDI – Na občnem zboru Turističnega društva so med drugim sklenili, da bodo območje proti Sv. Gregorju rezervirali za gradnjo vikendov in da bodo ta zemljišča pred oddajo razparcelirali.

DENAR JE – Pisali smo že, da nameravajo v Sodražici pri šoli nadaljevati gradnjo športnih objektov in nove otroškvarstvene ustanove. Zdaj so nam povedali, da so denar za odkup zemljišč že zagotovili.

PREOBREMENJENA CENTRALA – Zmogljivosti sedanje telefonske centrale so izkoristene. Na priključek telefona čaka preko 60 občanov in drugih kandidatov.

ANGELA TEKAVEC

Izteklo se je življenje Angele Tekavec, po domače Zogarjeve matere, iz Dolenjih Lazov pri Ribnici. Umrla je v častiljivi starosti 92 let, a še vedno prehitro za tiste, ki so jo ljubili in spoštovali. Kakor je mirno in tiho živela, je tudi neslišno umrla.

Rodila je sedem otrok, od katerih jih živi še pet. Zgodaj je izgubila moža in otroci očeta. Še mladi so otroci odšli v svet za boljšim zaslužkom. Pri njej je ostala le najmlajša hči, kateri je po poroki varovala otroke, svoje vnučke. Lepo jim je bilo poleg stare mame, saj jim je znala povedati marsikaj iz svojega dolgega življenja. Nikdar ni iskala zdravniške pomoči. Zadnja leta jo je bolela noga, a ni šla k zdravniku. „Bo že kako,“ je dejala in kljub bolni nogi marsikaj postorila okoli doma, čeprav težko. Kakor čebela, ki nikdar ne miruje, prav takšna je bila Zogarjeva mati.

Vsi, ki smo jo ljubili in spoštovali, bomo še dolgo čutili praznino, ki je ostala za njo. Odpočij se, draga mati, v rodni zemlji. Svojem izrekamo naše čuteče sožalje.

REZKA PRIJATELJ

Vzorni vojak

Slika vojaka Milana Lazareviča krasi prostore v ribniški vojaški enoti zato, da bo tudi bodočim rodovom govorila, kako postaneš dober vojak in komunist.

Milan Lazarevič, ki se je rodil pred dobrimi 20 leti v Stari Pazovi, se je takoj po prihodu k vojakom izkazal kot dober vojak, ki z gledno izpolnjuje svoje dolžnosti in pridno opravlja še druga dela. Zato je dobil več priznanj in nagrad, največje priznanje pa pred kratkim, ko se je njegov kolektiv soglasno odločil, da mu podeli značko „Vzorni vojak“.

Na vprašanje, kako se dobi to redko priznanje, je odgovoril:

„Že pred odhodom v JLA sem delal v mladinski organizaciji. Med služenjem vojaščine sem si pridobil nove izkušnje za skupno in organizirano delo. V naši enoti smo organizirali tečaj za nepismene, ki smo jih učili brati in pisati. Delal sem, kjer je bilo pač potrebno. Seveda sem izpolnjeval tudi vse redne vojaške naloge, pomagal pa sem tudi tovarišem pri premagovanju njihovih težav.“

Značka „Vzorni vojak“ je dal „Lazu“, kot mu rečejo tovariši v enoti, spodbudo za še boljše nadaljnje delo. Zaradi primerne ga vedenja, tovarštva, vzornega dela, predvsem še pri vodenju nekaterih sekcij, na primer marksistične in športne, so ga predlagali za sprejem v ZK, kamor je bil nato soglasno sprejet.

„Sprejem v ZK je bil moja dolgoletna želja. Mislim, da je to največje priznanje za vsakega občana, predvsem za mladega. Bodočim vojakom bi priporočil, naj pridno delajo in vzorno izpolnjujejo vojaške naloge; jaz pa bom skušal tudi v civilu, predvsem še v svoji delovni organizaciji, pridno delati.“

M. GLAVONJIC

Milan Lazarevič je prejel značko „Vzorni vojak“, zaradi njegovih dobrih lastnosti pa so ga sprejeli tudi v ZK.

EDINI HONORAREC

Predsednik občinske organizacije ZSM Ribnica je edini na ljubljanskem območju, ki opravlja svoje delo nepoklicno, se pravi, da ni pri ZSM stalno zaposlen. Za delo ne dobi stalnega osebnega dohodka, ampak le honorar, ki znaša 1.000 din na mesec, medtem ko dobi tajniki 800 din, honorar blagajniku pa so zvišali od 350 na 400 din. Kakor za druge družbeno-politične delavce tako je tudi za mladinske premije usklajeno s posebnim sporazumom. S sporazumom so tudi v julijem lani zvečali osebne dohodke za 7 odstotkov.

M. G.

Ribniški zobotrebc

IZBOLJŠAVE NA TRGU – Tržnica pri ribniški avtobusni postaji je delala skoraj vse leto in Ribničani so bili z njo zelo zadovoljni. Zaradi hladne zime pa so prodajo začasnó prekinili. Te dni so staro montažno prodajalno iz Ribnice preselili v Sodražico, Ribnica pa je dobila novo prodajalno za sadje in zelenjavo. Letos se torej obeta tudi Sodražanom boljša oskrba s temi kmetijskimi proizvodi.

PREPOVEDANI DEKAMERON – Verjetno še dolgo ne bo imel noben film toliko obiska kot „Prepovedani Dekameron“, ki je posnet po novelah italijanskega pisatelja Boccaccia. Med obema predstavama je bila dvorana doma JLA polna do zadnjega sedeža. Gotovo bi bila dvorana polna tudi, če bi ga prikazovali še nekajkrat, čeprav je bil prepovedan mladini izpod 15 let. Sicer pa si je film ogledalo več odraslih in zakoncev kot mladine.

GASILSKI ZBORI – Gasilska društva po ribniški občini so končala svoje občne zbornice, na katerih so pregledali dosedanje delo, ugotavljali pomanjkljivosti in sprejemali delovne programe. Med zadnjimi so zborovali gasilci iz Velikih Poljan, ki so izvolili tudi nov odbor in sprejeli društveni statut.

TEZAVE S SNEGOM – Kar tri dni je padal v ribniški občini sneg in povzročil precej težav. Otežen je bil promet. Tudi drevja je bilo precej polomljenega.

– Zakaj je bilo za „Dekameron“ večje zanimanje med odraslimi kot mladino?

– Eni raje teoretizirajo, drugi pa imajo raje prakso.

REŠETO

KOČEVJSKE NOVICE

ALI ŽE VEŠ...

...da je Kočevje po doslej znanih zgodovinskih ugotovitvah prvič omenjeno kot vas leta 1363, kot trg leta 1377 in kot mesto leta 1471?

...da je leta 1811, v dobi francoske okupacije, postalo Kočevje sedež kantona, po odhodu Francozov pa je postalo pod Avstrijo sedež okrajnega glavarstva in sodnega okraja?

...da je imelo mesto Kočevje leta 1817 komaj 910 prebivalcev?

...da so še leta 1785 imenovali Kočevje mesto, ki je bolj podobno vasi, ker se njegovo prebivalstvo ukvarja predvsem s poljedelstvom?

...da je imelo mesto 1918 leta 2800 prebivalcev, od tega kar 1100 Slovencev? To je razvidno iz prošnje, ki so jo poslale slovenske politične organizacije 15. marca 1919 predsedstvu deželne vlade za Slovenijo v Ljubljano. V prošnji so pisali in zahtevali, naj se priznajo slovenskemu prebivalstvu tudi mesta v občinskem svetu.

...da je 9. septembra 1921 prvič zasedal občinski odbor mestne občine Kočevje, v katerem je bilo že 12 slovenskih odbornikov?

...da je bil most čez Rinžo pri cerkvi do leta 1883 lesen? Nato so ga zamenjali s kamnitim, ki še danes kljubuje preobremenjenosti vpadne ceste Ljubljana-Kočevje.

...da je bil most na vpadnici v mesto z vzhodne strani, na sedanji Roški cesti, do leta 1843 tudi lesen in je bil to leto zamenjan s kamnitim?

...da je mesto Kočevje nedeljivo z našo zgodovino, saj ga narodnostna odloženost ni mogla odtrgati od zgodovine slovenskega naroda in ozemlja?

...da je imelo Kočevje v naši novejši zgodovini posebno vlogo, saj je tu zasedala „prva slovenska skupščina“ na Zboru odposlancev slovenskega naroda od 1. do 3. oktobra 1943?

Takole živahno je bilo poleti na gradbišču Zdravstvene postaje v Osilnici. Prebivalci obeh strani Kolpe so lani na tem gradbišču delali prek 4.600 delovnih ur. (Foto: Rugole)

Složno do zdravstvene postaje

Veliki prispevki občanov, delovnih organizacij in drugih — Ob gradnji se krepi bratstvo Slovencev in Hrvatov — Vsi obračuni so vedno tudi na oglasni deski

Od junija do decembra je približno polovica prebivalstva iz krajevne skupnosti Osilnica v kočevski občini in prebivalstva s sosednje hrvaške strani Kolpe, ki se poslužuje zdravniške pomoči v zdravstveni postaji v Osilnici, opravilo natančno 4.672 prostovoljnih delovnih ur, in sicer za postavitev temeljev in prve plošče za novo zdravstveno postajo ter za ureditev greznice in drenaže. Ostali bodo delali letos, ko se bodo dela nadaljevala. Med tistimi, ki so opravili največ prostovoljnih delovnih ur, sta tudi zdravnik dr. Stanko Nikolić in medicinska sestra Genica Muhvić, ki sta za to gradnjo porabila svoj dopust.

Razen tega je medicinsko osebje zdravstvenih postaj Vas-Fara in Osilnica darovalo za gradnjo zdravstvene postaje v Osilnici 10.668,30 din, ZKGP je darovalo 30.000 din, „Snežnik“ 13.000 din, Kovinar 3.000 din, občani 70.080 din, Klub Osilniške doline v Ljubljani pa 165, din. Vsi računi v zvezi z dosedanjim gradnjo so poravnani, razen tega je na banki ostalo še

10.519 din. Vsi podatki o dohodkih in izdatkih so vedno izobešeni na oglasni deski v Osilnici, finančno poslovanje odbora za gradnjo zdravstvene postaje pa redno pregleduje posebna komisija, ki jo je imenoval svet krajevne skupnosti. „Snežnik“ je prispeval še 20 kubikov gradbenega lesa in pripeljal okoli 300 kubikov gramoza. Zdravstveni dom Kočevje-Ribnica je obljubil, da bo plačal 5 odstotkov vse vrednosti te gradnje, pomoč pa so obljubile še nekatere druge delovne organizacije.

Te dni je prišlo razveseljivo pismo Glavnega štaba SRS za splošni ljudski odpor, v katerem sporoča, da je tudi on ugotovil pomembnost gradnje zdravstvene postaje v Osilnici, da ceni napore občanov, da gradnjo popolnoma odpira ter da zanjo prispeva kot enkratno pomoč 250.000 din.

Predsednik gradbenega odbora dr. Stanko Nikolić nam je povedal, da znaša vrednost doslej opravljenih del okoli 600.000 do 700.000 din, ves prispevek občanov pa bo do dograditve znašal okoli milijon dinarjev. Zdravstveno postajo si složno grade občani s slovenske in hrvaške strani Kolpe ter tako utrjujejo med NOB skovano bratstvo in enotnost. Gotovo nobena krajevna skupnost v Sloveniji ni naredila oziroma žrtvovala toliko kot osilniška, da bi dobi-

la svojo zdravstveno postajo. Zato prebivalstvo tega dela Kolpske in Cibranske doline upravičeno pričakuje, da bo Regionalna skupnost za zdravstveno zavarovanje in varstvo Ljubljana pri razporeditvi investicijskih sredstev za letos upoštevala napore in potrebe prebivalcev osilniške KS.

J. PRIMC

GIBANJE PREBIVALSTVA

V januarju sta bila na območju matičnega urada Kočevje rojena dva dečka. Poročilo se je 8 parov. Umrla so: Ursula Fišter, gospodinja iz Kočevja, Roška cesta 33, stara 79 let; Ivan Smalc, strojni ključavničar iz Spodnje Loga 10, star 46 let; Maksimilijan Zupanič, referent embalaže iz Kočevja, Cesta na Trato 23, star 46 let; Antonija Levstik, gospodinja iz Dolge vasi 45, stara 66 let; Jožeta Simčič, gospodinja iz Mačkoveca 1, stara 53 let; Marija Majetič, socialna podpiranka iz Kočevja, Mestni log 1 št. 14, stara 73 let; Jože Tomšič, upokojenec iz Zeljin 24, star 66 let, in Janez Pugetlj, upokojenec iz Lipe 8, star 74 let.

Resolucija eno - praksa pa drugo

Brez spoštovanja dogovorjenega in sklenjenega ne bo reda in stabilizacije

Bruto dohodek (družbeni proizvod) kočevskega gospodarstva je bil v prvih devetih mesecih lani (do konca leta še ni podatkov) za 32 odstotkov manjši, kot je predvidevala republiška resolucija. To so ugotovili na nedavnem sestanku najodgovornejših dejavnikov iz gospodarstva, občinske skupščine in političnih organizacij.

Obnovitvena (reprodukcij-ska) sposobnost kočevskega gospodarstva pada. Ekonomičnost je upadla za 4 odstotke, rentabilnost za 7 odstotkov, produktivnost pa je (zaradi vpliva inflacije) porasla za 14 odstotkov.

Pri porabljenih sredstvih so najbolj porasli drugi materialni stroški, in sicer za 17 odstotkov, dnevnice in potni stroški za 53 odstotkov in proizvodne storitve drugih za 48 odstotkov. Vsi ti stroški predstavljajo 16,2 odstotka skupno porabljenih sredstev.

Izmed 36 tozdov jih je ustvarilo dohodek v skladu z republiško resolucijo le 8, in sicer LIK, Kočevski tisk, Zidar, pleskarstvo-steklarstvo Oprema, mizarstvo Oprema, Gramiz,

Hydrovod in Varnost, se pravi predvsem manjši tozdi.

Tudi tisti del resolucije, ki govori, da morajo stvarni osebni dohodki rasti počasneje kot produktivnost dela, so spoštovali le ITAS, LIK, Transport — gozdne gradnje ZKGP, Trgopromet, Hotel Pugled, pleskarstvo-steklarstvo Oprema, mizarstvo Oprema, Kovinar in Varnost. Indeks dohodka in sredstev za osebne dohodke sta v velikem razkoraku, in to celo tam, kjer so poslovali z izgubo. Tako (podatki veljajo za 9 mesecev lani) znaša razlika pri gojitvenem lovstvu Medved kar 75 odstotkov oziroma indeksnih točk (dohodek padel za 43 odstotkov, osebni dohodki porasli za 32 odstotkov; morda je

temu kriv le sezonski značaj lovstva in bo torej ob koncu leta rezultat drugačen); pri Prešernu 74 odstotkov, Tekstilni 53 odstotkov (vendar so tu večje tudi nekatere objektivne vzroke), gozdarstvo Pugled 41 odstotkov, Sintep Oprema 35 odstotkov itd., itd.

Seveda je treba zagotoviti sledno izpolnjevanje resolucije (pa tudi dogovorov, sporazumov, sklepov, načrtov itd.) vsaki tozdi (pa tudi SIS in krajevni skupnosti), občini in republiki pa tudi v državi. Upoštevati je treba, da ponekod pride do razlik zaradi sezonskih razlik in raznih upravičenih vzrokov, vendar bi moralo biti takšno odstopanje malo, in še ta ne bi smela biti velika.

J. PRIMC

ZELJE IN MOŽNOSTI

Skupna poraba lahko letos v primerjavi z lani poraste za 11,1 odstotka. Programi SIS so predvideli, da bodo znašali letos dohodek in izdatki v kočevski občini 3.145.000 din, telesni kulturni 3.145.000 din, telesni kulturni 1.372.000 din in socialnem skrbstvu 3.449.000 din. Po sedanjem predvidenju pa bodo znašali letos dohodek in izdatki v kočevski občini 3.145.000 din, telesni kulturni 1.372.000 din, telesni kulturni 1.372.000 din in socialnem skrbstvu 3.449.000 din. Po sedanjem predvidenju pa bodo znašali letos dohodek in izdatki v kočevski občini 3.145.000 din, telesni kulturni 1.372.000 din, telesni kulturni 1.372.000 din in socialnem skrbstvu 3.449.000 din. Po sedanjem predvidenju pa bodo znašali letos dohodek in izdatki v kočevski občini 3.145.000 din, telesni kulturni 1.372.000 din, telesni kulturni 1.372.000 din in socialnem skrbstvu 3.449.000 din.

OSILNICA: NOVO VODSTVO KS

Pred kratkim so v Osilnici v kočevski občini izvolili novo vodstvo krajevne skupnosti. Za predsednika sveta KS so izvolili Alojza Malnarja, za podpredsednika Stanko Nikolića, za tajnico Sando Žurga, za blagajnika pa Jožeta Janeža.

Zadnja razstava likovnih del mesta Kočevje — na njeni otvoritvi je pel tudi nonet iz Zeljin (na sliki) — je pokazala, da potrebuje mesto prostor za stalno razstavo svojih umetniških del. (Foto: Primc)

Kam z zbirko mesta?

Na nedavni razstavi likovnih del, ki so last mesta Kočevje, je bila v otvoritvenem govoru znanega kulturnega delavca Julija Pluta izražena pohvale vredna misel, naj bi dobili prostor za stalno razstavo teh del. Mesto si je v desetih letih obstoja Likovnega salona nabralo to zbirko tako, da so posamezna dela odkupovali pokrovitelji razstav ali pa so jih mestu darovali umetniki. Seveda zbirka ne sodi v zaboje oziroma shrambe, ampak mora biti razstavljena v primeren prostoru, kjer bo na ogled vsem občanom.

Doslej kulturnim delavcem takega prostora še ni uspelo dobiti. Zvedeli smo, da menijo, naj bi v stalno razstavišče uredili sedanje prostore starega muzeja, kjer

ima zdaj skladišče Trikon. Prav na te prostore pa računata tudi kočevska mladina, ki bi si v njih želela urediti svoj klub.

Seveda so ti prostori, v katerih je tudi lepa freska bolj primerni za hram kulture kot za kakršno koli drugo dejavnost. Vendar je trenutno treba upoštevati tudi težave Trikona, se pravi, naj bi mu v tej stiski ne nakopali še novih težav v zvezi z iskanjem novih prostorov za skladišče. Vendar pa z reševanjem vprašanja teh prostorov tudi ne bi smeli predolgo odlašati. Prav o tej zadevi je bilo namreč v zadnjih petnajstih letih izrečenih že veliko besed, popisanega precej papirja, vidnega učinka pa ni bilo nobenega.

JOŽE PRIMC

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

MARIJE JANŽEKovič

iz Radovice 40

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in vence in pokojnico tako številno spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsem sosedom, koder prebivamo, za darovano cvetje in sočustvovanje, kolektivom Zdravstvenega doma Novo mesto, IMV Novo mesto, Domu počitka Metlika, družbenopolitičnim organizacijam občin Metlika in Črnomelj za darovano cvetje, župniku Francu Šifrerju za ganljiv govor in pogrebne svečanosti ter metliški godbi za ganljive žalostinke. Iskrena hvala vsem, ki so ji v njenem skromnem in trpečem življenju kakorkoli pomagali!

Žalujoči otroci: Marička, Ivanka, Pepca, Janez, Jože, Martin, Alojz in Cvetka

ZAHVALA

Ob smrti naše drage in nepozabne mame, stare mame, sestre in tete

ALOJZIJE MARINČIČ

iz Vrbovca pri Dobrniču

se pristočno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem sosedom za pomoč v tako težkih trenutkih, za ustna in pismena sožalja, vsem, ki so našo drago mamo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti ter ji darovali vence in cvetje, ki ga je tako ljubila. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem „Putnika“ Trebnje, kolektiv „Slikar“ Maribor in dekanu za opravljeni pogrebni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sinovi Jože, Tone in Alojz, hčerke Marija, Slavka, Anica in Angelca z družinami ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

V 44. letu življenja nas je za vedno zapustil ljubi mož, oče, zet in brat

ANTON REŽEK

iz Dolenje vasi 1

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in nam stali ob strani v najtežjih trenutkih, nam izrazili sožalje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti do mnogo preranega groba. Zahvaljujemo se kolektivom železniške postaje iz Novega mesta, Novotehni iz Novega mesta, osnovni šoli Mirna peč in vsem ostalim za podarjene vence in cvetje. Posebna zahvala velja železničarjem iz Novega mesta za spremstvo in poslovilne besede, ki sta jih izrekli govornika ob odprtem grobu, in župniku za opravljeni obred. Zahvaljujemo se tudi pevcem iz Mirne peči za zapete žalostinke in godbenikom iz Novega mesta. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Ani, sin Tone, tašča, bratje in sestre in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega ljubelega moža, očeta in starega očeta

JANEZA GESTLJA

Kralji 4

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste pokojnika pospremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Topla zahvala govornikom za besede ob odprtem grobu. Iskreno se zahvaljujemo tudi godbi iz Kočevja in vsem organizacijam. Posebna zahvala sosedu Pezdircu, Emilu in Stanetu Štadoharju, Jožetu Mavrinu, Lojzki Tekavec in Petru Suštaricu.

Žalujoča žena Amalija, sinova Adolf in Janez z družino ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, dedka in strica

JANEZA KRANJCA

iz Malih Brusnic 9 pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem ter vsem, ki ste z nami sočustvovali in pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Lepa hvala govornikom za ganljive poslovilne besede pri odprtem grobu, gasilskemu društvu, društvu upokojencev in župniku za lepo opravljeni obred. Posebna zahvala vsem sosedom za nesebično pomoč v težkih trenutkih. Vsem še enkrat pristočna hvala.

Žalujoči: žena Ana, sin Jože in hčerka Milka z družinami ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubelega moža, sina, brata, svaka in strica

JANEZA PAHULJE

arhitekta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, podarjeno cvetje in denarne prispevke, darovane za humanitarne namene, ter vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti. Iskrena hvala projektivnim organizacijama „AB“ in „KONSTRUKTI“ za vso pomoč in razumevanje med boleznijo. Posebno se zahvaljujemo njegovemu prijatelju dr. Naglasu za izredno požrtvovalno in nesebično pomoč ves čas bolezni, enako dr. Mačkovškovi in ostalemu medicinskemu osebju Onkološkega inštituta. Posebno priznanje domačinom iz njegovega rojstnega kraja za številno udeležbo, hvala pp. Grošlju in njegovemu spremstvu za poslovilne besede in poslednji obred.

Žalujoči: žena Ana, mama, oče, sestra ing. Božena, nečaka Igor in Miha, svak dr. ing. Leonardi in drugo sorodstvo.

Ljubljana, Dolenja vas

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi moje drage in nepozabne mame

KATARINE JURJEVČIČ

iz Semiča

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom za vso pomoč v najtežjih trenutkih in vsem, ki so jo obiskovali v Metliki in jo razveseljevali. V veliko uteho in v veliko moralno olajšanje kljub bolečini mi je bila pomoč vseh, ki so poskrbeli, da je bilo njeno zadnje slovo tako lepo. Zahvaljujemo se vsem za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje ter družinam Ančjevim, Razpotnikovim, Vid' Zurčevi, Simoničevim, Damjanovičevim, Brodaričevim, vsem vaščanom ter osebju doma počitka v Metliki, govornici tov. Bezeg za poslovilne besede, župniku za opravljeni obred ter vsem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

V imenu vseh njenih dragih: hčerka Mara

ZAHVALA

Ob izgubi našega sina in brata

JOŽETA KERSNIČA

iz Dolenjih Lazov

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili sožalje, z nami sočustvovali in pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo govornikom za poslovilne besede, delavski godbi iz Kočevja ter darovalcem cvetja in vencev. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: mama, ate, bratje Janez z ženo Mileno, Vlado, Bojan in Drago ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob smrti naše ljube hčerke

RENATKE PIRNAR

iz Kočevja

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani v težkih trenutkih, nam ustno ali pismeno izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter pokojnico v tako lepem številu spremili do njenega preranega groba. Posebna zahvala zavodu dr. Marjana Borštnarja iz Dornave, kolektivu Petrola iz Kočevja in Zlebiča, skupni službi GG Kočevje in vsem sodelavcem in sodelavkam. Hvala vsem, Vaša tolažba in pomoč nam je v uteho in lep spomin nanjo bo ostal vedno med nami.

Žalujoči: starši: očka, mami, sestra Sonja ter vse drugo sorodstvo.

vsak četrtek
DOLENJSKI LIST

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi dragega moža

MARTINA BRODARIČA

majorja JLA v pokoju

se pristočno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, posebno Francetu Brulcu in drugim znancem in prijateljem, za ustno in pismeno sožalje ter vsem tistim, ki ste mu poklonili cvetje in ga množično pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujem se predstavnikom družbenopolitičnih organizacij: ZK, ZRVS, ZZB NOV, nekdanjim borcem Belokranjskega odreda, članom Društva upokojencev, godbi na pihala, pevcem ter govornikom za poslovilne besede. Iskrena hvala sodelavcem trgovskega podjetja Dolenjka ter zdravstvenemu osebju internega oddelka splošne bolnice Novo mesto, ki se je trudilo, da bi ga ohranili pri življenju.

Žalujoča žena Pepca
Novo mesto, februarja 1976

PROSTA DELOVNA MESTA

„SOP“
SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA INDUSTRIJSKO OPREMO

KRŠKO, GASILSKA 3

RAZPISNE KOMISIJE DS TOZD IKON, DS TOZD STORITVE, DS TOZD OPREMA

razpisujejo:

1. DIREKTORJA TOZD IKON

Pogoji: — visoka ali višja šolska izobrazba
— 5 let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu
— aktivno obvladanje nemškega jezika
— moralno-politične kvalitete,
— organizacijske in poslovne sposobnosti.

2. DIREKTORJA TOZD STORITVE

Pogoji: — višja ali srednja šolska izobrazba
— 5 let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu
— aktivno znanje 1 tujega jezika
— moralna in politična neoporečnost
— organizacijske in poslovne sposobnosti.

3. KORESPONDENT

Pogoj: — srednja strokovna izobrazba ali nepopolna srednja šola
— več let delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu
— znanje strojepisja

4. MATERIALNI KNJIGOVODJA

Pogoj: — srednja strokovna izobrazba ali nepopolna srednja šola
— več let delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu.

5. DIREKTOR TOZD OPREME

Pogoj: — visoka ali višja izobrazba strojne ali ekonomske smeri
— 5 let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu
— aktivno obvladanje 1 svetovnega jezika
— moralno-politične kvalitete
— organizacijske in poslovne sposobnosti.

6. VODJA SKLADIŠČA

Pogoj: — visoka kvalifikacija kovinske stroke ali
— visoko kvalificiran trgovec kovinske stroke
— 5 let delovnih izkušenj na delovnem mestu skladiščnika
— sposobnosti organizacije dela v skladišču

Stanovanj nimamo.

Ponudbe s kratkim življenjepisom, podatki o strokovni izobrazbi in dosedanjem kdelu naj pošljejo kandidati v 15 dneh po dnevu razpisa kadrovski službi „SOP“, specializirano podjetje za industrijsko opremo, Krško, Gasilska 3.

OBVESTILO!

Individualne poslovodne organe, direktorje in druge odgovorne delavce v komercialni, računovodstvu in drugih strokovnih službah OZD, gospodarskih in negospodarskih dejavnosti, delavcem v družbenopolitičnih organizacijah, samoupravnih interesnih skupnostih, upravi in druge uporabnike družbenih sredstev, ki so vključeni v novi sistem zavarovanja.

OBVEŠČAMO,
DA BOSTA DRUŠTVO PRAVNIKOV V GOSPODARSTVU LJUBLJANA

in center za samoupravno normativno dejavnost organizirala 2-dnevni seminar praktično izvajanje zavarovanja plačil med uporabniki družbenih sredstev na katerem bodo priznani strokovnjaki iz prakse obširno in vsestransko obravnavali novi sistem zavarovanja plačil, uporabo posameznih plačilnih instrumentov ter dali praktična napotila za ustrezne samoupravne in poslovne ukrepe

Seminar bo dne 3. in 4. marca 1976 v Novem mestu, v dvorani Občinskega sindikalnega sveta, Društveni trg 2, s pričetkom ob 9. uri.

Vsem uporabnikom družbenih sredstev smo razposlali vabila z podrobnejšim programom.

Prijave sprejema center za samoupravno normativno dejavnost pri Dopisni delavski univerzi UNIVERZUM, 61000 Ljubljana, Parmova 39. Vse informacije o seminarju pa dobite na telefon 22-229.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 26. februarja – Matilda Petek, 27. februarja – Gabrijel Sobota, 28. februarja – Roman Nedelja, 29. februarja – Leander Ponedeljek, 1. marca – Albin Torek, 2. marca – Pust Sreda, 3. marca – Janja Četrtek, 4. marca – Kazimir

LUNINE MENE

1. marca ob 0.25 uri – mlaj

KINIO

BRESTANICA: 28. in 29. 2. angleški barvni film Prepovedane strasti.

BREŽICE: 27. in 28. 2. ameriški barvni film Gospodar otoka. 29. 2. in 1. 3. francoski barvni film Priče in morilci. 2. in 3. 3. slovenski film Vesna.

CRNOMELJ: 27. 2. angleški barvni film Zločin v Orient Expressu. 29. 2. ameriški barvni film Kung Fu

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

POTREBUJEM mlajšo upokojenko, ki bi občasno pospravljala stanovanje in obenem varovala triletnega fantka. Ugodni pogoji. Janja Kastelic, Trdinova 5a, Novo mesto.

DEKLE, pridno in pošteno, sprejememo na delo v gostilno, predvsem za strežbo. Za hrano in stanovanje preskrbljeno. Ponudbe pošljite na naslov Gostilna "Fortuna", Ljubljana, Vodovodna 26.

STANOVANJA

MLAJŠI uslužbenki nudim toplo sobo s kopalnico in delno hrano za pomoč v gospodinjstvu. Pomagam priiskati službo. Venturini, Ljubljana 61231, Magajnova 7.

PRODRAM GARSONJERO s centralno kurjavo, Nad mlino, 1. nadstropje. Informacije pri podjetju Krojač vsak dan dopoldan.

V NAJEM vzamem prazno hišo z vrtom. Telefon 22-141, Cvetkovič.

ENOSOBNO stanovanje s kopalnico, z možnostjo kuhanja, kjerkoli v Novem mestu, išče mlad zakonški par brez otrok. Ponudbe pod "DO 1000 Ndin".

ODDAM opremljeno sobo dvema fantoma. Naslov v upravi lista (616/76).

ODDAM opremljeno sobo dvema fantoma. Naslov v upravi lista (622/76).

DRUŽINA NUJNO potrebuje eno ali večsobno stanovanje v Novem mestu. Plača dobro. Naslov v upravi lista.

Motorna vozila

JEEP mahindra prodam. Lešnjak, Kristanova 57, Novo mesto.

NUJNO PRODRAM avto Zastava 750 s prikolico in kombinirani električni štedilnik (2 plin 4 el.) Alojz Staniša, Vinja vas 34, 68322 Stopiče.

PRODRAM ŠKODO 1000 MB, letnik 1967, registriran do junija. Drago Zore, Bogreča vas, Trebelno.

FIAT 1100, letnik 1960, v voznem stanju, prodam za 2.500 din. Kopar, Kurirska pot 12, Novo mesto.

PRODRAM ŠKOLJKO in menjalnik za Zastavo 750, odlično ohranjen. Zlatko Jakša, Vranoviči 5, 68332 Gradac.

PRODRAM FIAT 750, letnik 1969, 2. na 1. milijona din. Perozzi, Mestni: njive 11.

PRODRAM AMI 8, letnik 1974. Ogled vsak dan popoldne od 15. ure dalje pri Alojzu Hančiču, Nad mlino 19, Novo mesto.

PRODRAM traktor Lanz (18 KM) z jermenico in koso ter sejalnik za žito. Karel Vrtovšek, Vel. Kamen 42, Koprivnica.

PRODRAM traktor Ferguson 65, brezhiben. Franc Zarn, Kalce-Naklo 17, Podbočje.

PRODRAM motor za opel rekord coupe, letnik 1962, in razne druge dele. Ignac Zupan, Brezje 1, Sentjerne.

PRODRAM zastavo 750, letnik 1968, po delih in varilni aparat. Franc Povše, Klenovik 7, Škocjan.

PRODRAM ŠKODO 1000 MB v voznem stanju. Medved, Sinji vrh 27, 68344 Vinica.

– zeleni obad. 3. 3. zahodnonemški barvni film Lord iz Barmbecka.

KOSTANJEVICA: 29. 2. angleški barvni film Prišel bo moj dan. KRŠKO: 28. in 29. 2. nemški film Dekle iz Honkonga. 3. 3. italijanski film Nepremagljivi Sammy Walsh.

METLIKA: Od 26. do 29. 2. angleški barvni film Ubijalec z Rillington place. Od 26. do 29. 2. ameriški barvni film Tom Sawyer. Od 27. do 29. 2. italijanski barvni film Somrak bogov.

MIRNA: 28. in 29. 2. slovenski film Pomladni veter.

NOVO MESTO, KINO KRKA: 1. in 2. 3. ameriški barvni film Kje je pot na bojišče. 3. in 4. 3. švedski barvni film Prigishe ljubezni.

Od 27. do 29. 2. in 1. 3. ameriški barvni film Sin poglavarja Masajev.

RIBNICA: 28. in 29. 2. francoski barvni film Neznane prišel z dežjem.

SEVNICA: 28. in 29. 2. ameriški film Škorpion ubija. 3. 3. ameriški film Črni bratje pojejo.

TREBNJE: 28. in 29. 2. ameriški barvni kriminalni film Uboj v vikendu.

PO UGODNI ceni prodam novo enosobno prikolico in dobro ohranjeno mlatilnico Sentjur z enim čistjenjem. Naslov v upravi lista (638/76).

PRODRAM prikolico za osebni avto. Naslov v upravi lista (628/76).

PRODRAM suhe smrekove plohe. Janez Sere, Drečji vrh 16, 68230 Mokronog.

PRODRAM priključek za zastavo 101. Naslov v upravi lista.

PRODRAM omaro za dnevno sobo (domača izdelava), kuhinjsko mizo z dvema stoloma in otroško posteljo z blazino. Alojz Novak, Nad mlino 19, Novo mesto.

PRODRAM mrežasto otroško stajico. Zagrebška 13, stanovanje 15, Novo mesto.

KUPIM

ODKUPIM odpadni svinec, približno 300 do 400 kg. Sandi Mikulan, Dolenjski list, Novo mesto. KUPIM malo rabljen vprežni plug. Ivan Bartol, Vel. Poljane, Škocjan.

POSEST

ODDAMO v najem majhno posestvo z gospodarskim poslopjem. V hiši elektrika, zraven voda. Cesta za prevoz z vsakim vozilom. Informacije dobite pri Francu Glasu-Radej, Presladol 65, 68280 Brestanica.

PRODRAM ali dam v najem vinograd v Gornji Straži. Angela Kovačič, Groblje 2, Novo mesto.

UGODNO PRODRAM manjšo kmečko domačijo, primerno za preureditev v vikend, v bližini Žužemberka. Rudi Kraševac, Žužemberk 106.

PRODRAM 18 arov travnika v Mirni peči. Naslov v upravi lista (580/76).

PRODRAM 8 arov vinograda v Grčevju (dostop možen z avtom, voda in elektrika v bližini) ter 1500 kg sena. Naslov v upravi lista (581/76).

PRODRAM 1 ha in 50 arov gozda nad Prečno, primerno za vikend, in mlin (šrotar) z motorjem (ruži in drobi zrnje) ali zamenjam za mlin, ki drobi tudi koruzne storže. Stanko Kosec, Češča vas 22, Novo mesto.

POZOR! PODJETJA, ZDOMCI, PRIVATNIKI! Prodam vseljiho hišo v strogem centru Sente, pokleto, z velikim vhomod, celo za kamione s prikolico, z dvema stanovanjema (5-sobnim komfortnim in 3-sobnim stanovanjem v skupni velikosti 255 m²) ter dvema telefonskima linijama. Poleg tega je še dvorišna parcela v velikosti 1265 m². Informacije: telefon (061)51-200 od 16. ure dalje ali na naslov: Stojanovič "BRKA", Vikre 18/a, 61211 Šmartno pod Šmarno goro.

PRODRAM vinograd v Novi gori pri Prečni. Dogovor pri Neži Kuplek. Češča vas 2, vsak dan.

PRODRAM HIŠICO (5 x 9 m) na samem, 4 km od Dol. Toplice. Dostop z avtom. Poizve se: Kočevske Poljane 14.

PRODRAM 7 arov vinograda v Golobinju pri Mirni peči. Lepa sončna lega, dostop možen z avtomobilom. Interesenti naj pišejo na naslov: Alojzija Stih, Cesta 24. junija 28. Črnuče pri Ljubljani.

RAZNO

DVA FANTA, situirana (28 in 35), želita spoznati dve resni osebi zaradi spoznavanja in možnosti ženitve. Zainteresirane pišejo na naslov: Tone Bregar-Stefan Vidmar, Kettejev drevored 35, Novo mesto.

POROČNI PRSTANI! – K moderni obleki – sodoben nakit! Dobite ga po naročilu ali izbiri pri zlatarju v Ljubljani. Gosposka 5 (poleg univerze). – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

SADIKE sadnega drevja dobite pri Stanetu Prešernu, Lobetova 42 (Zabja vas), Novo mesto.

ČESTITKE

DOBRI sestra in teti MARIJI KRALJ iz Sred. Bitnje pri Kranju ter njenemu možu Lojzetu iskreno čestitajo za 30. obletnico poroke z željo, da bi ostala zdrava in zadovoljna še mnogo let med svojimi. Bovanova in Pungercarjevi.

DRAGEMU očetu JOZETU TEROPISCU iz Črešnjice 21 pristoje čestitke za 46. rojstni dan ter še mnogo let zdravlja in zadovoljstva med nami iz srca želijo žena Mimi, hčerke Jožica z družino.

Mojca, Pavli in Dušan, ki mu pošilja zvrhan koš poljubčkov.

ČESTITAMO Ireni Urh-Hudoklin za uspešno končan študij na medicinski fakulteti. Prijatelji.

OBVESTILA

KRAJEVNA SKUPNOST BELA CERKEV opozarja občane, naj poravnajo vso zaostalo grobnino, ki se bo poslej plačevala vnaprej. V nasprotnem primeru se bo grob prodal drugemu interesentu. Rok plačila je do 15. marca 1976.

IZDELUJEM ROLETE, LESENE, PLASTICNE, ŽALUZIJE (25, 35 IN 50 MM). OPRAVLJAM VSA POPRAVILA, SPADAJOČA V TO STROKO. KDOR NAROČA NA OSNOVI OGLASA, DOBI 4 % POPUSTA OD FAKTURNE VREDNOSTI. NAROČILA SPREJEMAJO: ROLETARSTVO, LJUBLJANA, TITOVA 180. TELEFON 53-984 IN 20-487. IGNAC PRIJATELJ, KRŠKO, KVEDROVA 8, TELEFON (068) 71-776; BOGO RAD, NOVO MESTO, ZABJA VAS 15.

CENJENE STRANKE OBVEŠČAM, da sem s 16. februarjem odprl delavnico za popravilo vseh kmetijskih strojev, traktorjev, kosilnic in drugih motornih vozil. Opravljam vsa tekoča in generalna popravila. Za obisk se priporočam! Janez Sušteršič, Smolenja vas 73 pri trgovini. Manjša popravila opravljam tudi na domu. PARKET TER PLASTICNE pode polagam poceni in kvalitetno. Ponudbe pod "KVALITETNO".

PREKLICI

STANE ZALOKAR, Ločna 8a, Novo mesto, prepovedujem pašo kokoši po moji parceli. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

PODPISANA JOZEFA BASELJ, Obrh 7, Smarješke Toplice, prepovedujem vsako hojo, pašo kokoši, kopanje po zemljišču ter delanje škoda na stavbah na Obrhu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustil naš ate, stari ate, stric, svak, boter in ustanovni član PGD Petrova vas

LOJZE VRTAR st. iz Petrove vasi 17

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom, ki so nam priskočili na pomoč, sorodnikom in znancem, ki so pokojnika v tako lepem številu spremljali na zadnji poti, darovali vence, vence in nam izrekli sožalje. Posebna zahvala PGD Petrova vas za častno spremstvo in pogreb ter govor pri odprtem grobu in darovani venec. ZBZ NOV Petrova vas hvala za izrečeno sožalje in venec, kolektivu Belt iz Črnomlja za podarjene vence in cvetje ter izrečeno sožalje, podjetju PIT Ljubljana 1 za venec, izrečeno sožalje in spremstvo. Topla zahvala župniku in kaplanu za opravljeni obred in govor. Zahvala godbi in pihala iz Črnomlja in vsem ostalim.

Žalujoci: sinovi Jože, Lojze, Martin in Korel z družinami ter drugo sorodstvo

Ob boleči izgubi našega dragega očeta in starega očeta

MARTINA MALNARIČA upokojenca iz Cerovca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ali nam na kakršen koli način pomagali v teh težkih trenutkih. Posebna zahvala zdravniku Nenadu Kohontu iz Semeča za lajšanje bolečin, tovarišema Metodu Plutu za organizacijo pogreba in Zanu Škrinjarju, sosedu Antonu Plutu, tajniku Gasilskega društva Črešnjec za poslovlilne besede, gasilec iz Črešnjeca in Kravčevega vrha, političnim organizacijam in godbi iz Črnomlja. Najlepša hvala družinam Radoš, Dušak, Stublar in vsem ostalim sosedom.

Žalujoci: sin Tone z družino in drugo sorodstvo.

V 84. letu življenja nas je za vedno zapustila naša ljubljena mama, stara mama, babica in teta

MARIJA KORITNIK iz Brežan pri Sentjanžu na Dolenjskem

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnici poklonili vence in cvetje, nam izrazili sožalje in jo spremlili na zadnjo pot. Posebna zahvala Vozalovim in Lajsovim za nesebično pomoč. Hvala župniku za obred in društvu upokojencev Sentjanž za spremstvo s praporom. Vsem se enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: hčerki Marica in Rozi z družinami, vnuki, vnučkinje, pravnuki, pravnukinje.

Iskreno se zahvaljujem dr. Zlatku Marinu in ostalemu zdravniškemu osebju otorinolaringološkega oddelka bolnišnice Novo mesto za hiter zdravniški poseg in skrbno nego. Hvaležni pacient Martin Češek iz Brestanice.

VSAK ČETRTEK – DOLENJSKI LIST

OSMR TNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil

ALOJZ MOŽE

Naslega sodelavca in dragega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

Komunalno podjetje VODOVOD, Novo mesto

V SPOMIN

24. februarja je minilo leto dni, odkar nas je mnogo prezgodaj za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

JANEZ UDOVČ

z Dolža 15

Čas beži, bolečina v naših srcih pa je vedno večja. Vsem, ki se ga spominjajo, iskrena hvala.

Neutolažljivi: žena Marija, sin Janez, hčerke Anica, Marija in Majda z družinami, Jožica ter ate in mama.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dobrega očeta, dedka, pradedka, brata, vsaka in strica

TOMAŽA VERŠČAJA

železniškega upokojenca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali prelepe vence in cvetje. Hvala tudi sodelavcem pljučnega oddelka bolnice Novo mesto, sindikatu in kolektivu Krka Novo mesto, Zavodu za raziskavo materiala Ljubljana za darovane vence, duhovniku za lepo opravljeni obred in govor, kakor tudi pevskega zbora za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste nam ustno ali pisмено izrazili sožalje. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: otroci z družinami

Ponikve, 1. februarja 1976

ZAHVALA

Po težki in dolgotrajni bolezni nas je zapustila naša draga mama, stara mama, tašča, sestra in svakinja

IVANKA DEBEVC

roj. ŽUŽEK

z Rateža

Iskreno se zahvaljujemo vsem vaščanom, ki so nam pomagali v težkih dneh, vsem sorodnikom in znancem za podarjene vence in cvetje, trgovskemu podjetju Dolenjka Novo mesto, splošni bolnici Celje, požrtvovalnemu dr. Vodniku in župniku za pogrebni obred.

Žalujoci: hčerke Tilka, Mici, Tončka, Ivanka in Vera z družinami, brat Lojze, sestra Marija in drugo sorodstvo

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto – USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trehnje.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Rina Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer, Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Primc, Jože Splichal (urednik priloge), Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Oblikovalec priloge Peter Simič.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lubšina.

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 5 din – Letna naročnina 169 dinarjev, polletna naročnina 84,50 din, plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 340 din ali 20 ameriških dolarjev oz. 49 DM (oz. ustreza druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 60 din, 1 cm na določeni strani 90 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 120 din. Vsak mali oglas do 10 besed 22 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 7 od 3. 1. 1975. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu 52100-601-10558 – Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 – Telefon (068) 21-227 – Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo – Časopisni stavek, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, Novo mesto – Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica Ljubljana.

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 22.00, 23.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

CETRTEK, 26. FEBRUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 9.35 Slovenska zborovska glasba pretekle in polpretekle dobe. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji. 12.10 Predstavljamo vam... 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Olga Štefula: Pomembnost sadja kot tržnega blaga. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Kaj radi poslušajo. 14.40 Enajsta šola. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Jezikovni pogovori. 17.20 Iz domačega opernega arhiva. 18.05 Naš gost. 18.20 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 18.35 Vedre melodije. 19.40 Minute z ansambлом Jožeta Privška. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer.

PETEK, 27. FEBRUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo. 9.30 Jugoslovanska narodna glasba. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Po Talijinih poteh. 12.10 Revija orkestrrov in solistov. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Tone Zafornik: Usklajena prehrana vinske trte. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Mladina poje. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 16.50 Človek in zdravje. 17.20 Iz koncertov in simfonij. 18.05 Ogledalo našega časa. 18.15 Ob lahki glasbi. 19.40 Minute s Fantii treh dolin. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Stop-pops 20. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih. 23.05 Literarni nohturno. 23.15 Jazz pred polnočjo.

SOBOTA, 28. FEBRUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 9.35 Glasbena pravljica. 9.45 Naši umetniki mladim poslušalcem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Sedem dni na radiu. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti - mag. Tone Tajnšek: Priprava sestvišča za sladkorno peso. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 S knjižnega trga. 17.20 Gremo v kino. 18.05 Pogovor s poslušalci. 19.40 Minute z ansambлом Francija Puharja. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 21.15 Za prijetno razvedrilo. 21.30 Oddaja za naše izselence. 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 29. FEBRUARJA: 8.07 Veseli tobogan. 9.05 Se pomnite, tovariši... 9.55 Glasbena medijra. 10.05 Prvič, drugič, tretjič. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.30 Naši poslušalci čestitajo in

pozdravljajo. 14.05 do 18.50 Nedeljsko popoldne. 17.50 Zabavna radijska igra: Inspektor Ris ne miruje. 19.40 Glasbene razglednice. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Skupni program JRT. 23.05 Literarni nohturno. 23.15 V lučeh semaforjev.

PONEDELJEK, 1. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.40 Slovenske ljudske v priredbah. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Za vsakogar nekaj. 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti - Vrt in marcu. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Pojo amaterski zbori. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Interna 469. 17.20 Koncert po željah poslušalcev. 18.05 Kulturna kronika. 18.20 Zvočni signali. 19.40 Minute z ansambлом Franca Flereta. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Če bi globus zaigral. 20.30 Operni koncert. 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Literarni nohturno. 23.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 2. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo. 9.30 Iz glasbenih šol. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Promenadni koncert. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Franc Zagožen: Sodobna reja ovc. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Iz dela Glasbene mladine Slovenije. 14.40 Na poti s kitaro. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Pota sodobne medicine. 17.20 Obiski naših solistov. 18.05 V terek nasvidenje! 18.35 Lahke note. 18.50 Deset minut za EP. 19.40 Minute z ansambлом Silva Stingla. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 Zvočne kaskade. 22.20 Tonske podobe dramatičnih doživljaj. 23.05 Literarni nohturno. 23.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 3. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Nenavadni pogovori. 9.25 Zapijmo pesem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Urednikov dnevnik. 12.10 Opoldanski koncert lahke glasbe. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Jože Šilc: Jaro žito v hribovitih legah. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Loto vrtljak“. 17.20 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana. 18.05 Po poteh odločanja. 18.35 Instrumenti v ritmu. 19.40 Minute z ansambлом Mojmir Sepeta. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Koncert iz našega studia. 22.20 S festivalov jazza. 23.05 Literarni nohturno. 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

CETRTEK, 4. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 9.35 Slovenska zborovska glasba pretekle in

polpretekle dobe. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji. 12.10 Predstavljamo vam... 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Jože Čuden: Sestav stroškov pri zreji plemenskih telic. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Iz glasbenih šol. 14.40 Rudnik. 14.40 Med šolo, družino in delom. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Jezikovni pogovori. 17.20 Zvezde velikega gledališča - I. oddaja. 18.05 Naš gost. 18.35 Vedre melodije. 19.40 Minute z ansambлом Jožeta Privška. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer. 21.40 Lepe melodije. 22.20 Slovenska poezija v pesmih za glas in spremljavo. 23.05 Literarni nohturno. 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 29. februarja: - 10.30 napoved in EPP I. del - 10.45 Oj, ta pustni čas presneti - 11.00 po domače - 11.15 tisoč in en nasvet - 11.25 EPP II. del - 11.35 naš razgovor - 12.00 za vsakogar nekaj - 12.30 poročila - 12.50 čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 zaključek programa

SREDA, 3. marca: - 16.00 napoved in EPP - 16.20 tisoč in en nasvet - 16.30 poročila - 16.40 po domače - 16.50 novosti iz knjižnice - 17.10 disko klub brez imena - 17.30 obiskali smo TOZD - 18.00 zaključek programa

SOBOTA, 6. marca: - 16.00 napoved in pop glasba - 16.15 smejmo se... - 16.20 EPP - 16.30 poročila - 16.35 svetujemo vam... - 16.45 narodno zabavna glasba - 16.57 melodija za slovo

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 14. 2. do 21. 2. so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Piric iz Dmrova - dečka, Ana Harapin iz Sv. Florjana - Nikola, Terezija Jurič iz Podgore - Darka, Justina Kostanjšek iz Koprivnice - deklico, Barica Orgulan iz Samobora - deklico, Dragica Mogulj iz Samobora - dečka, Angela Šmaigel iz Šentlenarta - Brigito, Juljica Cvetkovič iz Strmca - dečka, Antonija Laph iz Črnca - dečka, Gorazda, Hermina Gregl iz Trnja - Valerijo, Alojzija Gunčar iz Creteža - Boštjana, Milena Blazinšek iz Brežic - Aleksandro, Franciška Mavrič iz Rakovega potoka - Damira, Hermina Gramec iz Ponikev - dečka, Stanka Stibuhar iz Rud - Josipa, Srebra Kasteljan iz Kačkovca - dečka, Darinka Sitta iz Rud - Aleksandro, Marija Kramar iz Kapel - Mihaelo, Terezija Perc iz Pečja - deklico, Štefka Andrejaš iz Krškega - Bojana, Terezija Planinc iz Carja - Ksenjo. - CESTITAMO!

CETRTEK, 26. FEBRUARJA: 16.00 - 16.35 - Napoved programa, Poročila, Nove plošče RTB - 16.35 - 16.45 - Aktualnost tedna - 16.45 - 17.00 Obvestila in reklame - 17.00 - 18.00 - Glasbena oddaja Izbrali ste sami

SOBOTA, 28. FEBRUARJA: 16.00 - 16.20 - Napoved programa - Radijska univerza - Jugoton vam predstavlja - 16.20 - 17.00 - Iz naše pretekle zgodovine - Kronika - Med mladimi ustvarjalci - Iz naše glasbene šole - 17.00 - 18.00 - Obvestila in reklame - Domače zabavne na valu 192 m

NEDELJA, 29. FEBRUARJA: 10.30 - 12.00 - Napoved programa - Uvodnik radia Brežice: Skupščinski komentar - Domače zanimivosti - Kulturna kronika - Za naše kmetovalce - Nedeljski magnetofonski zapis - Obvestila in reklame - Iz sporeda naših kinematografov - 12.00 - 15.00 - Občani čestitajo in pozdravljajo

TOREK, 2. MARCA: 16.00 - 16.30 - Napoved programa, Poročila - Iz produkcije TRV Ljubljana - Novosti naše matične knjižnice - 16.30 - 17.00 - Sportni pregled - Obvestila in reklame - Ta teden v kinu Brežice - 17.00 - 18.00 - Iz življenja v JLA - Mladi za mlade

IZ NOVOMESKE PORODNIŠNICE

Od 13. do 19. februarja so v novomeski porodnišnici rodile: Marija Znidaršič iz Zabe vasi - Simono in Davidu, Marija Vranesčič iz Črnomlja - Jurija, Boža Fajdiga iz Lipovca - Sandija, Stanka Stare iz Skrijevca - Mira, Majda Videc iz Ledine - Renato, Alojzija Guštin iz Trnovca - Romana, Tončka Grubar iz Dolnjega Suhadola - Danico, Ana Štupar iz Stranske vasi - Marinko, Marija Rupar iz Klenovika - Miro, Ana Kic s Korita - Jožeta, Cvetka Pucelj iz Dolnjega Kota - dečka, Albina Kozole iz Sedma - Janka, Erika Rabič iz Krškega - Sašo, Vencislava Markovič iz Dolenjskih Toplic - Andreja, Fanika Kulovec iz Vavte vasi - Lucijo, Cvetka Pavlin iz Škocjana - Borisa, Zdenka Zupančič iz Grmade - Heleno, Milena Gorišek iz Dolnje Brezovice - Jožeta, Anica Lekše iz Velike vasi - Milana, Magdalena Marin iz Mirne - Karmen, Cvetka Maruš iz Krškega - Barbaro, Stanislava Ofak iz Pravitine - Dubravko, Ida Kozole iz Dolnjega Leskovca - Tatjana, Zofka Lazukin iz Metlike - Aleksandra, Marija Krakow s Potoka - Lauro, Terezija Zakšek iz Armeškega - Tomaža, Jožica Krakar iz Šutne - deklico, Kristina Drčar iz Podgore - deklico, Marta Kužnik iz Malega Lipovca - dečka, Ivanka Fabjan iz Cdraž - deklico, Marija Špehar s Sinjega vrha - dečka, Cvetka Ilar iz Dolnje Težke vode - dečka in Ana Šnajdek iz Velikega Podljudna - dečka.

CETRTEK, 27. februarja: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.00 TV v šoli (do 11.10) (Bgd) - 14.10 TV v šoli (do 16.00) (Zg) - 17.20 Otroška oddaja (Zg) - 17.35 Ariel - barvna oddaja iz serije Tako so živeli (Lj) - 18.05 Obzornik (Lj) - 18.20 Mozaik (Lj) - 18.25 Kje srečno pristati - barvni film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 Kam in kako na oddih (Lj) - 20.10 V živo: Kako in koliko delamo, kadar delamo (Lj) - ... vmes poročila

PETEK, 27. februarja: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.00 TV v šoli (do 11.10) (Bgd) - 14.10 TV v šoli (do 16.00) (Zg) - 17.15 Krizem kražem (Lj) - 17.25 Morda vas zanima (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Zbori sveta: Nemčija, barvna oddaja (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Česta in mi (Lj) - 18.50 Avtomobil mra proč, barvna oddaja iz serije Kako bomo živeli jutri (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 A. Marodič: Mali oglasi (Lj) - 20.40 Propagandna oddaja (Lj) - 20.45 Litografija in sitotisk, oddaja iz serije Grafič. tehnike (Lj) - 21.15 Propagandna oddaja (Lj) - 21.20 Šerif in New Yorku - serijski barvni film (Lj) - 22.50 TV dnevnik (Lj)

SOBOTA, 28. februarja: 9.30 TV v šoli (Bgd) - 10.35 TV v šoli (Zg) - 12.00 TV v šoli (do 13.00) (Sa) - 17.20 Navaho Indijanci - dokumentarna oddaja (Lj) - 18.05 Obzornik (Lj) - 18.20 Mozaik (Lj) - 18.25 Potop - serijski barvni film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 TV žetnik - humoristična oddaja (Lj) - 20.30 Moda za vas, barvna oddaja (Lj) - 20.40 Toreadorjev valček - barvni film (Lj) - 22.25 TV dnevnik (Lj) - 22.40 625 (Lj)

NEDELJA, 29. FEBRUARJA: 8.25 Poročila (Lj) - 8.30 Za nedeljsko dobro jutro: Festival mladinskih pevskih zborov v Celju (Lj) - 9.05 625 (Lj) - 9.45 Vzpon človeka, barvna serija (Lj) - 10.35 Otroška matineja: Mojstri stare japonske obrti, Ariel iz serije Tako so živeli (Lj) - 11.25 Mozaik (Lj) - 11.30 Kmetijska oddaja (Sa) - 12.15 Poročila (Lj) - Nedeljsko popoldne: Pravljica iz lutkarjevega vozička: O Sabonjumi in njegovem pomočniku Ginarju, barvna oddaja (Lj) - Morda vas zanima - Festival popevk, barvni posnetek iz Sanrema - Okrogli svet - Moda za vas, barvna oddaja (Lj) - 16.30 Poročila (Lj) - 16.35 Propagandna oddaja (Lj) - 16.40 Košarka Bosna - Partizan, prenos, v odmoru propagandna oddaja (Sa, Lj) - 18.15 Risanka (Lj) - 18.25 Hišica v preri - serijski barvni film (Lj) -

19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 V. Kovačević: Kapelski kresovi, barvna oddaja TV Zagreb (Lj) - 21.15 Potopis (Lj) - 21.35 Sportni pregled (Sa)

PONEDELJEK, 1. MARCA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.00 TV v šoli (do 11.10) (Bgd) - 14.10 TV v šoli - ponovitve (do 16.00) (Zg) - 17.20 Pravljica iz lutkarjevega vozička: O možu, ki ni znal nobene pravljice, barvna oddaja (Lj) - 17.40 Otroška oddaja (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Sodobno zdravljenje revmatičnih obolenj, I. del barvne odd. (Lj) - 18.30 Mozaik (Lj) - 18.45 Odločamo (Lj) - 18.45 Zdravo mladi (Zg) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 J. Kersnik-A. Inkret: Agitator, barvna TV drama (Lj) - 21.00 Kulturne diagonale (Lj) - 21.30 Mozaik kratkega filma: Fantastična balada, Mrtvaški ples (Lj) - 21.55 TV dnevnik (Lj)

TOREK, 2. MARCA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.00 TV v šoli (Bgd) - 14.10 TV v šoli - ponovitve (do 16.30) (Zg) - 17.15 Vrtec na obisku: Zvočna vremenska hišica (Lj) - 17.35 Mihec iz Loenneberga, serijski barvni film (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Ne prezrite (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Narodna glasba (Bgd) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Diagonale (Lj) - 20.50 Barvna propagandna oddaja (Lj) - 20.55 H. de Balzac: Teta Liza, barvna nadaljevalka (Lj) - 21.40 TV dnevnik (Lj)

SREDA, 3. MARCA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.00 TV v šoli (do 11.10) (Bgd) - 16.25 Mojstri stare japonske obrti, barvna oddaja (Lj) - 16.50 Mozaik (Lj) - 16.55 Prenos nogometne tekme (Zg) - 18.45 Glasbeni amaterji (Bgd) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Film tedna: Trimesečna bilanca - barvni film (Lj) - 21.35 Propagandna oddaja (Lj) - 21.40 TV dnevnik (Lj) - 21.55 Nogomet Borussia: Real - posnetek iz Duesseldorfa (Lj)

CETRTEK, 4. MARCA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.00 TV v šoli (do 11.05) (Bgd) - 14.10 TV v šoli (do 16.00) (Zg) - 17.20 Popotni tovariši - I. del barvne oddaje (Lj) - 17.35 Otroška oddaja (Lj) - 18.20 Mozaik (Lj) - 18.25 Divje potovanje po reki - barvni film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Balzacova velika ljubezen - barvna nadaljevalka (Lj) - 20.55 Kam in kako na oddih (Lj) - 21.05 Cetrtkovi razgledi: Slovenka (Lj) - 21.35 Glasbeni magazin (Lj)

labod labod labod labod

F. S. FINŽGAR

33

PREROKOVANA

Lojza je utegnla veliko manj brati kot prej. Vedno je bilo malenkostnih opravkov vse polno. Toliko da je opravila molitve in bratovščino, za drugo ni bilo časa. Vse je podelala za Francko in ji branila iz hiše ter ji stregla, da se je uboga mlada mati sramovalna in ven in ven tožila na glas in razmišljala sama zase: Kako da so tolikanj dobri ljudje na svetu? Snovala je načrte, da bo služila pri hiši leto in dan brez plačila in da ne sprejme vinarja. Ko ji je Golobovka, ki se je poslej čisto prikradla v hišo, namignila, da se oče meči in da lahko misli na vrnitev domov, ji je Francka odločno odbila to upanje:

„Pred letom nikamor! Zastonj jim bom delala in še ne bom povrnila, kar so mi storili. Mati, Lojza je svetnica.“

„Je, je,“ je ponovila Golobovka in solze so ji silile iz oči. „Ampak povrnili bomo mi. Sama lahko povrnem. Bog ne daj, da bi imeli kaj stroškov s tabo. Na, tole! Ko porabiš, še prinesem.“ Golobovka ji je stisnila nekaj bankovcev.

„Dandanes se dobi denar. Včeraj je prišel vojak in po sili hotel imeti tri petelinčke za častnike. Veš, da mi je dal 15 kron zanje! In jajca in maslo - vse gre in nič ne vprašajo: Po čem? Daj! Strahote morajo imeti denarja. Vidiš tako si nabereš skrivši lepih denarjev, ko on za to niti ne ve. Mar so mu petelinčki in jajce mi tudi ne hodi

preštevati po gnezdi. Naj te torej nič ne skrbi, kako boš odslužila, kar so ti storili. To je moja reč.“

„Saj sem vam hvaležna, toda sklep je sklep. Več jim bo zaleglo moje delo leto in dan kot denar v teh časih. Zato ostanem, kot sem rekla.“

Golobovka ni silila dalje v hčer. Lojzi pa je rekla, naj le Francko spet napreže, češ da je že zadosti trdna.

„Če bo France dovolil,“ se je nasmehnila Lojza Golobovski.

„Uh, saj mu mora biti že vendar odveč tuja ženska brez dela pri hiši.“

Lojza je skomizgnila z rameni in se spet nasmehnila. „Nič nam ni odveč, mati. Tako smo se privadili, da ne vem, kaj bi počeli, če bi sedajle odšla.“

„Odšla, kako pa,“ se je oglasil France za hrbtom. „Zakaj sem pa boter? Nikamor ne pojde.“

Golobovka se je zahvaljevala, France je zamahnil z roko in po prstih šel v hišo.

„Ali spi?“ je pomignil Francki. Ona mu je prikimala. France je snel šklebedre z nog in tapal v nogavicah v kamro, da je pogledal Matička.

„Bog ve, kaj se mu sanja,“ se je vrnil, „ko se tako smehlja.“

„Lojza pravi, da o samih angelčkih.“

„Morebiti pa res. Kaj pa šivaš?“ je stopil k Francki.

„Blazino za posteljico.“

„Oh, saj še zibke nima, revež. Čaj no, saj jo imamo še mi. Pod streho je.“

France je naglo nataknil šklebedre in šel iztikat za zibko pod streho. Odkar se je odzibala Lojza, ni več stekla v tej hiši. Potegnil jo je izza straže. Miška je planila iz nje in pretrgala pajčevine, s katerimi je bila prepletena čez in čez. France jo je površno ogledal: en tečaj je imela nalomljen, sicer pa je bila, dasi nekoliko črvojedna, še vendarle dosti trdna. Prinesel jo je po stopnicah in se takoj lotil nalomljenega tačaja ter ga opazil z deščico. Nato je velel Lojzi, naj jo obriše in

očisti. Zvečer so položili Matička v zibelko in France je prvi potegnil za motvoz in ga zazibal.

Nastopila je pusta, deževna jesen. Megle so se plazile po najnižjih gričih, venomer je pršalo. Dolgčas je bilo, da so ljudje zdehali in niso vedeli, kaj bi v teh dolgih, vlažnih večerih.

Pri Maticu ni bilo dolgčas. Lojza in Francka sta šivali, France se je ukvarjal z zibanjem, celo pestovati je poizkušal živo igračko.

Toliko je imel skrbi in opravkov, da je komaj utegnil h Korenčku po tobak.

Lojza se je pa veselila in verna je hvalila Boga: Kako si dober! France se je usmilil revčka. Ti si se pa njega in mu odvzel misli na Jančarico in mu pregnal trpljenje.

V nedeljo pred vsemi sveti so se rezteple megle, da je posijalo sonce. France je zagnal krave v hrib in jih pasel. Pa pride mimo tuj človek in ga pozdravi:

„Dobro dan, oče!“

Franceta je ujezilo, ko mu je rekel oče, in je zato malomarno odgovoril: „Bog daj!“

„Oče!“ je začel vnovič tujec.

„Saj nisem še oče,“ je popravil France.

„Pa morda gospodar?“

„Tisto pa že.“

„Torej, gospodar, ali bi prodali nekaj krompirja, jabolk ali masla in malo moke?“

„Saj ne smemo prodajati, ko je vse pod zaporo.“

„E,“ mu je pomežiknil tujec, „saj ne bova po maksimalnih cenah kupčevala!“ In je prisedel k njemu na štor ter mu ponudil smotko.

France je vzel cigaro ter jo odgriznil in tujec mu jo je vljudno prižgal.

„Seveda, takole pravite, da nas kmete zapeljuje, nato pa nas ovajate. Ej, to so že plačevali! Jaz pa ne bom plačeval, nič ne mislite, in ne bom prodajal.“

Kljub temu je France tako dobro prodal, da je krave hitro zavrnil in jih gnal domov, kjer je Lojzi brž razodel kupčijo.

navihanec, da je moko in maslo na mitnici utajil in vse srečno pripeljal pred označeno hišo. Tamkaj ga je sprejela imenitna gospa, prijazna, kot bi bil stric, mu postregla z zavretim vinom in mu dala še lepo napojnino.

France je šel nato k Figovcu, si naročil golaž in pivavca - kos kruha je prinesel s seboj - ter se hudobno mugal meščanom, ki so zavistno gledali njegovo pedenjo visoko belo malico. „Le mislite, da imamo vedno tako pogačo,“ si je mislil, „saj ne veste, da je bila spečena za Franco!“

Ker je bilo treba, da kobolica še pozoblje, se je napotil po mestu brez pomena. Ogledoval je izložbe, ujel pri frančiškanih še zadnjo mašo, kupil nekaj malenkosti in se v vračal. Kar je zapazil v izložbi otroški voziček. Bliskoma mu je šinilo v glavo: Kaj, če bi ga kupil za Matička? Vino ga je bilo nekoliko ogrelo in tedaj je bil vselej zelo podjeten. Nekajkrat je šel mimo okna gor in dol, nato je pritisnil kljuko in stopil v trgovino.

„Takle voziček za otroka bi kupil,“ je začel in nekoliko zardel.

„Čestitam, oče!“ je pohitela prodajalka. „Ali je fantek ali punčka?“

France je zardel še bolj, pa se je potuhnil in se ni izdal:

